

CARACTERUL CONTEAZĂ

De Mark Rutland

TRADUCEREA: MIHAI DAMIAN, 2005

CARACTERUL: ARTA GRAVURII

Soarta unui om este caracterul său.

—HERACLIT

CUVÂNTUL *CARACTER* VINE dintr-o rădăcină latină care înseamnă “gravat.” Viața, întocmai unui bloc de granit care este sculptat cu grijă sau este ciopârțit cu nesăbuință și dispreț, ajunge până la urmă sau o capodoperă sau un gunoi de auncat. Caracterul, suma virtuților și valorilor gravate în piatra vie, îi va defini acesteia adevărata valoare. Nici o împodobire cosmetică, nici un veșmânt decorativ n-ar putea transforma piatra nefolositoare în artă durabilă. Doar caracterul poate face această transformare.

O națiune care și-a făcut țândări caracterul, se poate deteriora într-atât încât orice încercări de restaurare ulterioare se dovedesc inutile. Cu mult înainte de colapsul final însă, se pot construi reducte întărite împotriva armatelor invadatoare ale întunericului. Virtuțile trebuie reînviolate, regândite și reînvățate. De la amvonurile și tribunele unei națiuni, în afacerile ei și în avanposturile ei, o voce puternică cerând într-un glas reînțoarcerea la valorile de caracter poate schimba direcția națiunii.

Copiii trebuie învățați curajul. Persoanelor care au puterea, alăptați din laptele lăcomiei lui Gordon Gecko, trebuie să li se reamintească onestitatea și frugalitatea. Modestia poate fi reînvățată, apreciată și aplicată dacă națiunea își capătă din nou glasul și o propovăduiește din nou. Fiindcă acum noi secerăm roadele amare ale distrugerii caracterului—dar nu este încă prea târziu.

Dacă caracterul va fi îmbrățișat, chiar popularizat și articulat din nou în literatura și filmele noastre, el va produce lideri în viețile cărora cuvinte ca *onestitate*, *mulțumire* și *curaj* sunt gravate cu credință și speranță. Nu este prea târziu pentru caracter. Avem dreptul, ca oameni liberi, să-l așteptăm, chiar să-l cerem de la liderii noștri. Avem responsabilitatea să-l cultivăm în noi înșine, să-l învățăm în școlile noastre și să-l laudăm sau să-l răsplătim în alții.

Ce gravăm noi sau lăsăm să fie gravat în noi, cu aceea vom trăi. Talentul, atractivitatea și intelectul, prea mult timp supraevaluate, s-au dovedit incapabile să reaprindă speranța noastră națională. Bill Clintonii acestei societăți au ciobit din granitul națiunii bucăți neprețuite și de neînlocuit. Acum avem nevoie de atleți mai modești, de lideri mai smeriți, de conducători mai cinstiți și de muncitori mai harnici.

Un caracter nou, nou doar în cel mai apropiat sens istoric, poate fi, și trebuie să fie gravat în noi. Granitul din noi, tocit și ciupit cum este, poate încă să primească marca artei și calității. Caracterul contează, și timpul potrivit este acum.

De ce Enron? De ce întreaga mocirlă Clinton-Lewinsky? De ce acestea?

Problema este că acestea sunt de fapt întrebări greșite, nu numai greșite dar și ușoare. Scandalul, crima și ticăloșia în locurile înalte și joase își au rădăcina în starea noastră decăzută. Cauza este păcatul. El este răspunsul simplu dar înfricoșător atât la violența de pe străzile noastre cât și la starea de decepție șocantă din toate departamentele de conducere.

Adevărata întrebare este: Cum putem adăuga din nou caracterul în sufletul american care merge în derivă pe Marea Sargasselor post-reativismului modern? Nu că înainte n-au mai fost scandaluri. De la duelul Hamilton-Burr la Teapot Dome și Watergate, autostrada istoriei americane este presărată cu gunoaie. Măcar în trecut scandalul era foarte... scandalos! Acum puține lucruri, dacă mai sunt vreunele, sunt fixe, absolut rele sau aboslut bune. Capacitatea noastră, ca popor, de a fi scandalizați de ceva anume se macină tot mai tare.

Nu filmele, nu arta sau muzica sau literatura, ci caracterul unei culturi este ceea ce o definește, lucrul care o ține împreună, locul unde toate capetele se întâlnesc și care o fac să fie ceea ce este. Când caracterul oricărei culturi își pierde legătura cu virtuțile esențiale care țin totul împreună, scandalurile se produc, dar cultura nu mai este deranjată.

Într-adevăr, în cazul rușinos Clinton-Lewinsky, muzica de fundal a apărării președintelui a fost că abilitățile sale de președinte combinate cu un mers bun al economiei au făcut din sperjur și din adulter lucruri neesențiale. Tot așa, când s-a dat pe față dezastrul Enron, n-am fost în stare să vorbim despre lăcomie și prefăcătorie. S-a considerat mai important aspectul pierderilor financiare ale angajaților și investitorilor.

Cu alte cuvinte, concluzia inevitabilă este că atunci când nu există o pierdere financiară substanțială, nu există nici scandal real. Lucrul acesta a și fost spus de unul din vorbitori, "Păcatul real nu sunt obiceiurile sexuale ale președintelui, ci este păcat de banii cheltuiți de Ken Starr cu acuzarea."

Caracterul, tăria morală interioară a unui popor, este un factor prezent în tot ce este iubit, admirat, disprețuit sau predat tinerilor ca învățătură. O cultură se bazează pe virtuțile ei, și aceste virtuți pot fi învățate. Nu este prea târziu să le predăm altora, din nou, învățătura despre caracter. Într-adevăr, în mijlocul pălăvrăgelii cacofonice care ia în răs cele mai mari virtuți ale culturii noastre istorice, aud o voce tot mai puternică care spune, "Caracterul contează."

Cu mai mulți ani în urmă, Dr. Karl Menninger a scris lucrarea *Ce s-a ales de păcat?* Cartea era o chemare la responsabilitate personală. Fiți siguri că Menninger n-a crezut că păcatul în sine ar fi dispărut, ci el s-a referit la dispariția efectivă a acestui concept și a acestui cuvânt din mintea și vocabularul nostru. El întreba, "Ce s-a ales de ideea de păcat?"—nu că am duce lipsă de păcat.¹

Pornind de la această carte eu pun o altă întrebare: Ce s-a ales de caracter? Întregul concept al trăirii virtuoză a devenit atât de străin culturii Apusene încât până când—și dacă nu—îl redobândim, societatea noastră va rămâne fără caracter gravat în ea.

De prea multă vreme societatea noastră a avut tendința să considere virtutea ca fiind o calitate de dorit doar în cazul femeilor. Suntem învățați să gândim că femeile ar trebui să fie virgine și bune, cel puțin cele pe care le iau bărbații de neveste, dar că

bărbații sunt cumva deasupra acestor noțiuni slabe. O astfel de gândire poate este convenabilă bărbaților, însă ea descoperă o neînțelegere tragică a adevăratei virtuți.

Chiar cuvântul *virtute* derivă dintr-un cuvânt latin folosit pentru a arăta puterea. Conotația lui este de tensiune, la fel ca mușchii unui bărbat încordați într-o cămașă prea strâmtă. Cu alte cuvinte, virtutea este o forță înfrânată. Ea presupune bărbăție. Este acea putere, acea tărie prin care un trup fizic îl influențează pe altul. În medicină găsim un exemplu clasic de folosire a cuvântului *virtute*. Virtutea unei plante, de exemplu, este acea putere prezentă în ea de a produce un medicament. Virtutea se referă și la medicamentul în sine. Există în medicament o virtute de vindecare. Amestecarea, stricarea, diluția sau expunerea pot altera virtutea.

În capitolul opt al Evangheliei sale, Luca a folosit cuvântul *virtute* pentru a sugera puterea. O femeie cu o scurgere anormală de sânge s-a apropiat de Isus, luptându-se cu mulțimea doar pentru a ajunge să atingă haina Lui. Isus a anunțat celor care-l înconjurau că cineva s-a atins de El. În mulțimea fremătândă din jur și în îmbulzeala dezordonată, o asemenea afirmație părea absurdă. Cum ar fi putut El deosebi o atingere de alta? Isus le-a explicat că a simțit ieșind din El o *virtute*, sau o putere.

Există putere în virtute și există virtute în putere. În omul virtuos rezidă o putere inestimabilă de a influența pe alții înspre bine. Caracterul contează, iar virtutea este tăria caracterului.

SPIRALA DESCENDENTĂ

Orice societate își ancorează idealurile în virtuțile ei. Dacă aceste virtuți sunt bune, ele o înobilează. Dacă aceste virtuți lipsesc sau sunt pervertite, valorile, acțiunile și caracterul oamenilor vor intra pe o spirală descendentă.

Pericolul real nu stă în absența virtuților. Nu există nici măcar o dovadă istorică despre o societate complet lipsită de virtuți. Marele pericol nu stă în lipsa oricărei virtuți. Pericolul stă în virtuți greșite! Este întotdeauna tragic când oamenii care înțeleg corect virtutea acționează altfel decât se cuvine, dar pericolul și mai mare stă în redefinirea virtuții ca fiind un rău și în redefinirea răului ca fiind bine. Când se întâmplă acest lucru, puterea care ține intactă civilizația slăbește.

În Roma antică o virtute mai presus de multe altele era curajul. Curajul romanilor, înțeles greșit și netemperat de dragostea creștină, a devenit în curând brutal și crud. În mod similar, în Rusia comunistă, timp de mulți ani zenitul tuturor virtuților era loialitatea față de Stat. Această virtute a fost pervertită în otravă letală care a pompat multe vieți răvășite spre Siberia, ca o irosire patetică a socialismului ateist. Statul stalinist se aștepta ca cetățenii săi să-și trădeze membrii de familie, chiar dacă asta le aducea acestora moartea sau încarcerarea. Stalin afirma deschis că orice minciună, orice înșelăciune, orice formă de violență era acceptabilă—chiar virtuoasă—în cauza comunismului. Tortura, amăgirea și crima nu erau privite ca încălcări ale virtuții. Dimpotrivă, ele deveneau mijloacele prin care se preamărea virtutea ieșită din comun a lui Stalin.

O societate își definește virtuțile, și la rândul ei este definită de acele virtuți. Virtuți strâmbe înseamnă o societate strâmbă. Să presupunem, de exemplu, că o anumită societate urăște eșecul, urătenia, obezitatea și stupiditatea. Virtuțile cele mai însemnate ar putea fi atunci succesul, frumusețea și inteligența. Dacă deci frumusețea în sine este o virtute, atunci se permite tot ce ajută la obținerea frumuseții, tot ce este asociat cu frumusețea sau produce frumusețe.

Spirala descendentă poate merge cam așa:

1. Frumusețea ca noțiune abstractă este ridicată la nivelul de virtute socială.
2. Dacă frumusețea este o virtute, atunci urâtenia este vrednică de disprețuit.
3. Dacă urâtenia este vrednică de disprețuit, atunci cei urâți valorează mai puțin decât oamenii frumoși.
4. Dacă oamenii frumoși valorează mai mult decât cei urâți, atunci nu este chiar atât de rău să ucizi pe cei urâți.
5. Până la urmă, uciderea celor urâți poate fi privită ca un lucru virtuos.

Printr-o astfel de spirală pervertită, o societate poate îmbrățișa chiar crima în căutarea frumuseții. Unii pot obiecta că un astfel de scenariu este bizar și dus la extrem. De fapt, el este chiar rezonabil.

Societatea în care frumusețea este virtutea supremă ar putea degenera ușor până la punctul în care oamenii să prețuiască mai tare pornografia decât Biblia. Imaginați-vă o societate atât de degradată încât să considere arta de orice fel mai de preț decât dragostea și mila. Acea societate ar putea permite sau chiar ar putea comanda artiștilor săi să producă cele mai scandaloase rele în numele artei. Un stat care ar subvenționa portrete din urină a lui Isus ar putea permite portrete ale Mariei pictate cu sânge de fecioară. Și la sfârșitul unei zile, idea crimei de dragul artei ar putea să nu mai pară chiar așa de forțată cum o considerăm acum.

VIRTUTE ȘI VITALITATE

Dacă o societate speră să-și dezvolte sau să-și înobileze caracterul, ea trebuie să-și definească cu grijă virtuțile. Valorile cele mai fundamentale promovate de o societate determină felul de lideri pe care-i va produce. Dacă valorile cele mai importante sunt munca, perseverența, creativitatea și disciplina, societatea va produce oameni ca George Washington Carver. Pe de altă parte, dacă virtutea cea mai prețuită este bogăția—indiferent de modul cum este dobândită—rezultatul inevitabil va fi Enron.

S-a făcut un sondaj în rândul mamelor cu copii de școală din Japonia și Statele Unite. Li s-a pus o întrebare: Care considerați că este cea mai importantă variabilă a succesului copilului în școală? O majoritate covârșitoare din mamele americane au considerat că este inteligența. Mamele japoneze pe de altă parte au răspuns aproape 100% că munca și hărnicia vor face diferența—un răspuns cu mult mai înțelept.

Îmi amintesc bine experiența șocantă de care am avut parte încercând să explic unui grup de elevi americani despre etosul istoric. Folosindu-mă de intriga vechiului film Western numit *High Noon* [*Amiază înaltă*], le-am povestit istoria eroului care, deși avea o singură mână, a înfruntat singur o întreagă bandă de gangsteri, care terorizau oamenii dintr-un oraș—de altfel oameni lași și nerecunoscători. Mireasa acestui erou, o fată destul de drăguță, n-a admirat gestul iubitului ei și nu i-a stat alături, ci a declarat în schimb că este nebun. Apoi le-am povestit elevilor despre momentul adevărului când, de unul singur, eroul nostru a trebuit să se lupte în stradă.

“Ce părere aveți despre un astfel de om?” i-am întrebat.

Un băiat de zece ani a răspuns dintr-o dată, “Ce fraier!”

Mi s-a strâns inima. Acel copil a început să redefinească virtutea curajului, astfel că în mintea lui ea nu mai includea dragostea altruistă. Mi-am pus întrebarea dacă acel copil ar putea înțelege curajul crucii!

Adolescentul care face din rebeliune o virtute îi imită pe cei răzvrățiți. Felul cum se poartă sau cum se îmbracă, lucrurile pe care le face sau refuză să le facă, lucrurile pe care le suportă sau nu le suportă, trădează adevăratele sale virtuți. Afaceristul care vândă hrană pentru copii alterată unei țări din Lumea a Treia fără să

aibă măcar remușcări, știe că societatea lui a definit o virtute care se cheamă *succes fără integritate*. Un congressman care a făcut din putere o virtute își vânde sufletul pentru voturi, așteptând creasta fiecărui val de alegeri la fel ca un surfer ideologic. La urma urmelor, ceea ce separă oamenii de fiare este curajul.

Tot așa, vânturile predominante ale virtuții influențează biserica să producă în societate un Elmer Gantry sau un John Wesley. Dacă noi ca oameni admirăm succesul răsunător în sensul lumesc, atunci păstorul trebuie sau să trăiască la cel mai înalt nivel de dedicare personală în virtute, sau va decădea la cel mai josnic nivel al dorinței de faimă. El trebuie să lupte împotriva materialismului presant, să reziste în fața compromisurilor și să biruiască frica.

În timpul războiului din Iraq am văzut pe un manifestant purtând o pancartă pe care scria, “NU EXISTĂ NIMIC PENTRU CARE SĂ MERITE SĂ MORI.” S-ar putea să nu existe nimic pentru care să merite *să omori*. Asta-i altceva. “Nu există nimic pentru care să merite să mori” este motto-ul instinctului animalic de a supraviețui cu orice preț! Trebuie să existe însă oameni sau idei pentru care să merite să mori. Altfel, crucea ar fi o glumă bolnavă, și Piața Tienanmen, o paradă de proști.

Caracterul unei societăți va fi dictat de felul în care își definește virtuțile. O femeie din New England și-a împușcat fiul de patru ani. Deși a fost găsită vinovată, judecătorul i-a dat doar cinci ani de detenție. Motivul invocat de judecător a fost că deși a fost vorba de o crimă, ea a avut circumstanțe atenuante, fiul ei fiind retardat mintal. Acesta este declinul nemulțumirii noastre! America se îndreaptă spre abis atunci când deciziile legale privitoare la sanctitatea fundamentală a vieții sunt lăsate pe mâna celor care al căror sentiment de virtute se bazează pe rapiditate și comoditate.

În urmă cu câțiva ani am fost invitat într-o emisiune la radio despre avort. Oponentul meu era un rabin care susținea dreptul la libera opțiune. El a explicat că respingea vechea idee despre valoarea vieții. A anunțat calm că acum considera “calitatea vieții” ca fiind un ideal mai înalt. Am fost șocat. Mi-era greu și să-l mai privesc în față. Îmi era greu să cred ceea ce auzeam. L-am întrebat dacă-și dă seama că tocmai a rostit aceleași cuvinte folosite de judecătorii Naziști pentru a justifica sterilizarea forțată a celor retardați și uciderea evreilor și țiganilor. Evident că el s-a înfuriat, și dezbaterea și-a pierdut orice speranță de a mai fi utilă.

Mai târziu, afară în parcare, rabinul țipa la mine, “Îndrăznești să mă numești pe mine Nazist?” L-am asigurat că nu, dar am continuat să-i spun că lumea s-a întors cu susul în jos dacă rabinii au ajuns să gândească ca Naziștii.

Ceva este teribil de greșit cu acest fel de a gândi. Idealul nostru nu poate fi calitatea vieții. Aceasta ar pune confortul, ușurătatea, frumusețea, inteligența, bogăția, puterea și comoditatea înaintea decenței, bunătății, amabilității, și valorii intrinseci oricărei vieți create de Dumnezeu. *Calitatea* vieții nu poate fi mai importantă decât *valoarea* vieții. Dacă calitatea vieții este cea mai importantă, cine definește calitatea? Poate că toate mamele care au copii cu deficiențe mentale ar primi autorizația de a scăpa de toți copiii care scad standardul calității vieții acelei familii. Dacă putem angaja doctori care să întrerupă viața copiilor nenăscuți, poate că următorul pas ar fi apariția clinicilor unde să ucidem în mod legal pe cei bătrâni sau deranjați. Când o societate acceptă comoditatea și calitatea vieții ca fiind mai de valoare ca viața însăși, singurii oameni cu adevărat valoroși în acea societate ar fi cei care satisfac gusturile culturii sau îi împlinesc nevoile.

VIRTUTEA: CREDINȚĂ ȘI FAPTE

Într-o suprareacție adolescentină la “faptele” neprihănirii, mulți creștini moderni manifestă un dispreț inexplicabil față de orice efort uman de a atinge

maturitatea și desăvârșirea. Fără nici o îndoială, noi nu ne putem pune singuri într-o stare după voia lui Dumnezeu. Doar sângele Domnului Isus poate face acest lucru. După cum scrie Pavel, “Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni” (Efes.2:8-9).

Și totuși, apostolul Petru spune, “Să uniți cu credința voastră fapta [sau Adăugați credinței voastre virtutea]” (2 Petru 1:5).

Există un legământ între omul lui Dumnezeu și Dumnezeu omului, care înseamnă viață. Să vă dau o pildă. Aici este un copac, o piatră și soarele. Soarele răsare și spune, “Să facem un legământ: eu voi străluci asupra voastră iar voi îmi veți răspunde.” Poate soarele face un astfel de legământ cu o piatră? Cu siguranță nu! Piatra n-are viață; nu poate crește. Nu poate să se maturizeze sau să se dezvolte. Dar copacul? Cu siguranță puterea cea mare stă în soare. El are energia și influența. Copacul, totuși, poate răspunde la tot ce-i oferă soarele. Răspunsul lui este provocat de soare, dar, spre deosebire de piatră, el se va răsuci și se va întinde să crească în razele puterii.

Același lucru se poate spune și despre un adevărat creștin. Psalmistul a scris, “Încredințează-ți soarta în mâna Domnului, încrede-te în El, și El va lucra, El va face să strălucească dreptatea ta ca lumina și dreptul tău ca soarele la amiază” (Ps.37:5-6). Nu îndrăznim să stăm ca piatra, reci și nepăsători față de Soarele neprihăririi. Cu alte cuvinte, bunăvoința sau disponibilitatea lui Dumnezeu spre a ne ajuta trebuie să se întâlnească cu disponibilitatea noastră de a fi ajutați. Trebuie să adăugăm virtute credinței. Trebuie să ne facem scop din a ne lăsa învățați de Dumnezeu adevărata virtute, așa încât ea să ne pătrundă omul dinlăuntru și să devină influența care ne luminează viața. Într-o epocă a lupilor răpitori și lipsiți de virtuți care hoinăresc prin țară în haite, omul lui Dumnezeu trebuie să caute lumina Lui. Dumnezeu ne poate învăța virtutea, dar noi trebuie s-o dorim. Poate că în urmă cu o sută de ani, lucrurile conținute într-o carte despre caracter ar fi fost atât de evidente aici în Apus încât ar fi fost frivole. N-ar prea fi fost necesar un curs sau o carte despre virtute. Dumnezeu a spus despre nimeni că nu știau să deosebească stânga lor de dreapta. Poate că același lucru se poate spune despre America modernă. America și-a pierdut conceptul ei fundamental de virtute.

Este vremea să pretindem virtute de la noi înșine, de la judecătorii noștri, de la guvern și de la întreaga societate. Dacă ne risipim virtuțile, suntem condamnați să ne trăim viața la nivelul junglei. Trebuie să luptăm pentru virtute acum, în generația noastră.

Este vremea, dar nu este încă prea târziu. Caracterul poate fi încă învățat, modelat și cultivat. Se pot afla încă firele virtuții din care se poate țese tapiseria caracterului, dar trebuie să acționăm voit în acest sens și să fim creativi. Noi căi de înțelegere și formare a caracterului trebuie explorate și folosite în școli, afaceri, și locuri de închinare.

Acum este timpul pentru caracter. Persoanele virtuozitate, cu putere de a atinge cu har transformator cultura noastră obosită, nu vor apărea pur și simplu la întâmplare. Trebuie să le creăm în mod voit, să le învățăm și să le sculptăm cu multă grijă în sânul națiunii. Putem trăi și am și trăit în decursul istoriei cu mai puțină bunăstare decât avem acum. Am supraviețuit în crahuri ale bursei de mărfuri, în depresii economice și în războaie mondiale. Nu vom putea supraviețui însă multă vreme fără caracter. Acum, nu mai târziu—fiindcă s-ar putea de fapt să nu existe un *mai târziu*—acum este timpul pentru caracter.

CURAJUL: CARACTERUL ÎN CRIZĂ

Vehicolul blindat Bradley și-a croit drumul spre pod. Trei soldați americani, tineri care aveau pentru ce trăi, îl urmau ghemuiți, cu ochii la femeia în vârstă. Gloanțele pornite din puștile iraqiene de pe partea îndepărtată a râului ricoșau din blindajul lateral al vehicolului și din traversele de oțel ale podului. Soldații continuau să înainteze, riscându-și viețile la fiecare pas, înfruntând armele vrăjmașe, doar pentru a salva viața femeii iraqiene în vârstă, înconjurată de fumul armelor.

Ofițerul care răspundea de operațiune a aruncat o grenadă de fum, și trei americani s-au grăbit să o aducă pe femeie în siguranță. Căpitanul Chris Carter, la vârsta matură de treizeci și unu de ani, a fost comandantul companiei. A ordonat oamenilor săi să se retragă, împreună cu femeia, în timp ce el executa foc de acoperire cu o armă M-16.

La 31 Martie 2003 căpitanul Chris Carter și oamenii săi au acționat curajos pe un pod la sud de Bagdad. Nu au fost doar viteji, ci și curajoși, riscându-și viața pentru a salva o femeie fără apărare care era în pericol de a fi străpunsă de gloanțele armatei proprii sale națiuni.¹

❖
Curajul este scara pe care urcă toate celelalte virtuți.
—CLARA BOOTH LUCE
❖

OMUL INDUS ÎN EROARE, OMUL ÎNȘELAT SAU fanatic poate acționa uneori cu vitejie, năpustindu-se în ghearele morii. Adevăratul curaj, însă—curajul nobil, actul spontan și autentic al celui care se jertfește pe sine însuși în folosul celui lipsit de apărare—nu este fanatism, ci o trăsătură de caracter.

Modul în care o societate percepe curajul determină, în mare parte, dacă ea va fi o societate nobilă, sau se va cufunda în brutalitate și barbarie. Curajul *nu înseamnă* lipsa fricii. El este mai degrabă acea dorință și disponibilitate interioară necesară pentru a acționa nu pe baza simțirilor, ci pe baza convingerilor. Cineva poate acționa într-un mod foarte fără frică, și totuși să acționeze în mod laș. La fel, cineva poate fi plin de frică, dar să se poarte cu mare curaj.

În urmă cu mai mulți ani mijloacele media au transmis cazul unui angajat al unei tipografii din Midwest, al cărui patron a semnat un contract pentru tipărirea unei reviste pornografice. Acest om a anunțat că refuză să opereze mașinile de tipărit în cazul aceluși contract. El a făcut următoarea cerere, “Permiteți-mi să lucrez la orice alt proiect. Puneți-mă în schimbul cel mai neconvenabil. Nu voi da drumul la mașini când va veni rândul pentru tipărirea acelei reviste.” A fost concediat. A apelat la organizația lui sindicală, care însă nu și-a dat sprijinul pentru acțiunea lui “de cenzură.” Și-a pierdut locul de muncă cu doar trei ani înainte de a se retrage la pensie.

Am discutat această întâmplare cu un păstor pe care-l cunosc.

“Ce tâmpit!” a râs prietenul meu păstor. “Se îneacă cu un țăntar, dar înghite cămile. Ce mare afacere a făcut? Nu era dator să le citească sau să privească la poze. A fost fraier, n-avea nici o responsabilitate în treaba asta. El trebuia doar să stea lângă mașinile care lucrau.”

Atitudinea aceluși păstor indică o rană adâncă în societatea noastră. Când nu mai putem nici măcar identifica situațiile care cer un răspuns curajos, nu știm când trebuie să luăm poziție. În final vom pierde și noțiunea de curaj. Dacă o societate redefiniște curajul, ea se află la limita barbariei.

COSTUL CURAJULUI

Curajul este acea voință și disponibilitate de a renunța la mine însumi și de a face ce este corect și nobil, indiferent de cost. Am consiliat odată un cuplu de logodnici tineri care locuiau împreună, în parte fiindcă ieșeau mai bine din punct de vedere financiar. I-am sfătuit ca el sau ea să se mute din locuință. I-am îndemnat să stabilească o relație curată timp de un an de zile, și să se căsătorească doar mai apoi, pe temelia solidă a unei relații virtuoză.

Mi-au explicat cât de dificil le va fi din punct de vedere financiar. I-am asigurat că știu că le va trebui un mare curaj pentru a se comporta virtuos. Am fost mirat când mi-au acceptat sfatul.

Costul n-a fost doar financiar. Trupurile lor cultivaseră un apetit unul pentru altul. Se bucuraseră de toate beneficiile vieții de căsătorie, fără să-și asume însă responsabilitățile dedicării. Acest lucru este foarte greu de schimbat, dar ei au făcut-o. Au acționat cu un curaj extraordinar, și Dumnezeu i-a binecuvântat în asta.

Unul din cele mai mari momente de satisfacție din timpul lucrării mele a fost să primesc o scrisoare de la ei după mai mult de un an, în timp ce erau în luna de miere în Italia.

Dragă frate Rutland,

Acestate sunt cele mai frumoase momente ale vieții noastre, fiindcă știm că am acționat așa cum a dorit Dumnezeu. Acum suntem împreună în luna de miere, având ca piatră de temelie o viață de ascultare de Dumnezeu. Dacă am fi continuat să trăim împreună și ne-am fi căsătorit așa, am fi cerut probabil bisericii să pecetluiască relația în care noi deja trăiam. Acum însă știm că mariajul nostru este fondat în Hristos. Suntem atât de fericiți.

Curajul este primul și cel mai mare element al caracterului. Doar a cunoaște ce este curat sau cinstit sau virtuos nu este de ajuns. Este nevoie de curaj pentru a trăi în virtute. Curajul este de asemenea agentul catalitic care pune în acțiune toate celelalte virtuți în momentele de ispită și criză.

Un agent din construcții a semnat un contract pentru construcția unei case pentru un anumit preț. Contractul, care prevedea folosirea unor materiale de cea mai înaltă calitate, a devenit brusc neprofitabil datorită unei creșteri neașteptate a prețurilor materialelor, care i-a luat prin surprindere și pe el și pe alți constructori. Dacă executa contractul cum era stipulat, ar fi pierdut bani. Știa și faptul că ar fi putut folosi materiale mai ieftine, și s-o scoată la capăt. Probabil chiar calitatea construcției ar fi rămas aproape la fel de bună. Acum era evident o chestiune de onestitate. Știa ce trebuia să facă, dar asta s-ar fi simțit puternic în limita lui de profit. A avut nevoie de mult curaj pentru a acționa onest. Onestitatea este o virtute rezidentă, însă se cere curaj pentru a o pune în acțiune.

MAI MULT DECÂT VALOARE

Mulți pierd înțelesul curajului adevărat, considerându-l un fel de vitejie. Chiar dacă vitejia poate fi admirabilă, curajul este mult mai mult decât bravură în fața pericolului. Curajul și eroismul nu sunt exact similare. Faptele de eroism pot să fie sau pot să nu fie o indicație a curajului adevărat.

Eroismul în fața pericolului poate fi o izbucnire de moment a instinctului, fără să reflecte adevăratul curaj. Unii oameni sunt impetuoși pur și simplu prin construcția lor. Sunt prin natura lor mai îndrăzneți decât alții. Uneori eroii cunoscuți din războaie sau din atletism trăiesc ulterior vieți neproductive, sau chiar distructive. Altfel de oameni n-au fost niciodată curajoși. Ei au fost doar viteji de moment.

Imaginați-vă doi copii care se dau pe un balansoar. Fetiței, prin natura ei, îi place fiorul pericolului. “Mai tare, tati!” strigă ea. “Împinge-mă mai sus, tati!”

Nu este o indicație a curajului ei mai mare. Poate că spectrul ei de emoții este mai larg. Fratele ei, pe de altă parte, spune, “Nu atât de sus, tati, nu atât de sus.” Tatăl îl crede laș pe băiat, dar în realitate el este doar mai prudent. A încurca prudența cu lașitatea este cu adevărat o mare nebunie.

“Nu fii laș!” este reproșul mușcător pe care-l primește băiatul pentru prudența sa. Inima lui este lovită pe nedrept, fiindcă el nu este laș deloc. În fapt, poate că este mai deștept decât sora lui.

Mai mult, curajul fără caracter poate degenera în simplă bravadă. Distincția între un erou și un laudăros respingător este caracterul. Cu alte cuvinte, dacă motivele

lui sunt egoiste și necurate, acțiunile unui “erou” izvorăsc din dorința lui de a ieși în evidență, mai presus de orice.

Într-adevăr, uneori uneori fapte eroice se nasc din prostie, ignoranță sau neînțelegere. De exemplu, în timp ce era intervievat de Bill Maher, autorul Dinesh D’Souza a afirmat că teroriștii de la 11 Septembrie nu au fost lași, fiind gata să moară.² D’Souza a greșit. Ei au fost lași care au ucis mii de civili fără să-i avertizeze.

Realitatea circumstanțială poate fi considerată în mod greșit ca fiind curaj. Unui prizonier condamnat la moarte i s-a permis să-și aleagă meniul pentru ultima lui masă. “Ciuperci, “ a răspuns el. “Doresc ciuperci proaspete. Le-am dorit întreaga viață, dar nu le-am gustat niciodată. Întotdeauna mi-a fost teamă să nu fie din cele rele și să mă otrăvesc.”

Dincolo de circumstanțe și de simpla bravadă, există și un alt fel de curaj. Curajul unui caracter adevărat înalță și înobilează viața. Un războinic poate lupta vitejește, poate înfrunta toate felurile de pericole, poate depăși dificultăți insurmontabile și poate înfrânge un inamic superior doar pentru a jefui un oraș și a ucide în jurul său. Este el curajos? După toate regulile de virtute, clasice și biblice, răspusul este un *nu* categoric. Luptătorul neînfricat care siluiește și incendiază nu este curajos. Este o brută. Curajul, adevăratul curaj, ține de o vitejie a bunătății.

CURAJUL ȘI ÎNCREDEREA PUBLICĂ

În camera ascunsă și în interiorul ființei fiecărui congressman, atârnă în balanță națiunea și civilizația noastră. Până nu vom fi în stare să cultivăm oameni de stat care să fie în stare să demisioneze din funcție pentru poziția lor în chestiuni de moralitate, caracterul național va continua să se deterioreze.

Congresmanul care își violează propria conștiință pentru un câștig, aduce blasfemie slujbei pe care o deține și își calcă propria umanitate. Până la urmă, caracterul său se va degrada într-atât de mult încât nu va mai fi în stare să aibă un punct de vedere. Votul său, influența sa și sufletul său vor avea tot mai puțină valoare la fiecare re-vânzare. Întronat ca un boier, el poate fi reales din nou și din nou, până devine o coajă golită de conținut, însă pentru nici un post câștigat sau păstrat nu merită să-ți pierzi caracterul.

Cred că nici activitate cunoscută omului nu cere mai mult curaj ca predicarea. Omul curajos al lui Dumnezeu predică ce este bine indiferent cui îi este pe plac sau pe cine deranjează. El nu doar că predică ce este corect, dar trebuie să predice și în modul corect, refuzând să-și compromită mesajul sau metodele. Tot așa, polițistul care refuză un plic cu bani nu este doar cinstit; el este și curajos. Elevul care refuză să asculte o glumă murdară nu este doar pur; este și curajos.

CURAJUL ZILNIC

Crizele morale lungi, persistente, din viață sunt cele mai dificile și costisitoare. Acei ce stau zi de zi sub focul ucigător al criticilor au nevoie de un curaj mult mai mare decât cei care sunt eroi doar o zi din viață. Curajul prelungit într-o criză de durată este cel mai dureros și mai profund sculptor al caracterului.

Un atlet care era student în anul doi la o mare universitate mi-a spus odată, “Am terminat cu întâlnirile. Am ieșit și mi-am dat întâlnire cu toate fetele pe care le-am considerat cele mai drăguțe din campus. Când nu le-am făcut avansuri sexuale, mi-au făcut ele mie. Și au fost foarte agresive.”

A continuat, “Când frumoasele campioane ale veseliei mă asediau și umblau după sex, sigur că dorințele erau stârnite. Când le-am refuzat m-au acuzat că sunt homosexual. Câteva m-au amenințat că vor spune în tot campusul că sunt impotent.

Următoarea fată cu care mă voi întâlni va trebui să fie umplută de Duhul Sfânt, o fiică a lui Avraam spălată în sângele Domnului Isus, o fată care să caute exact ce caut și eu, sau altfel nu mai vreau să mai am de a face cu fetele! Este hotărârea mea definitivă în legătură cu acest subiect.”

Acest student are nevoie de un curaj durabil pentru a-și putea trăi convingerile zi după zi. Este un tânăr cu adevărat curajos. Doamne, dă-ne mai mulți ca el!

Cu toții îl ovaționăm pe atletul profesionist din Super Bowl care joacă în ciuda durerilor mari pe care le are! Într-un sens și el face o faptă curajoasă. Cu toate acestea, el poate fi influențat de motive mai josnice, cum ar fi egoismul său sau următorul său contract.

Să ne gândim în schimb la adolescenta infirmă care se scoală dis de dimineată cu dureri de nedescris. Nu se poate deplasa nici la baie singură. Și cu toate acestea ea cântă cântări de laudă și se duce la serviciu. Zi după zi, ea face tot ce poate cu degetele ei răzvrătite și cu trupul ei care geme în agonie. Nimeni n-o consideră frumoasă, nu este urmărită de bărbați, nu va cunoaște niciodată poate îmbrățișarea delicată a unui bărbat iubitor și nu va purta niciodată un copil în pântec. Cu toate acestea în fiecare zi, în ciuda durerilor, ea face ceea ce știe că e bine. Ea este cu adevărat curajoasă, demnă de a fi admirată. Doamne, dă-ne mai multe fete cu un așa curaj!

CURAJ ȘI FRICĂ DE DOMNUL

Frica nu este ceva cu totul rău. Dacă un om se teme de ceea ce nu trebuie, probabil că nu se va teme de ceea ce trebuie să se teamă. Dacă se va teme suficient de mult de ce trebuie, nu se va mai teme poate deloc de ceea ce nu trebuie. În viața omului care se teme cu adevărat de Dumnezeu, toate temerile mai mici vor fi înghițite de aceasta.

Proverbe 29:25 spune, “Frica de oameni este o cursă, dar cel ce se încrede în Domnul n-are de ce să se teamă.”

Frica de oameni este o capcană, dar este inofensivă și netentantă pentru cel ce se încrede în Domnul. Cursa fricii de oameni este principala cauză care împiedică dezvoltarea curajului. Dacă ne temem mai mult de Dumnezeu decât de opinia colegilor noștri de muncă, a soților noștri, a adunării noastre sau a alegătorilor noștri, suntem oameni liberi. Dacă frica fundamentală a cuiva este frica de Dumnezeu, ce altă frică mai mică l-ar putea face să nege numele lui Dumnezeu sau să nu asculte de voia Lui?

Istoria despre capturarea lui Bruce Olson de către gherilele comuniste din America de Sud și eliberarea sa până la urmă, este emoționantă. Este un adevărat studiu despre curajul senin și frumos. Olson n-a fost mai tare decât cei ce-l păzeau, n-a folosit karate și n-a aruncat grenade de mână asupra lor. El a fost misionar, nu un John Rambo. Cu o îndrăzneală izvorâtă din frica de Dumnezeu mai mare decât frica de gloanțele lor, el s-a oferit să-i învețe. Cei mai mulți nu știau nici carte. El, ca lingvist, era mai fluent în limba lor spaniolă decât erau ei. Olson s-a oferit să-i învețe să citească și să scrie în spaniolă. L-au ținut captiv până când au învățat să citească.³ Apoi l-au eliberat. Frica de Domnul ne face liniștiți, calmi și încrezători.

CURAJ ȘI CONDUCERE: TREI ÎMPĂRAȚI ÎN CRIZĂ

Stilurile de conducere, în orice eră istorică, variază foarte mult, dar conducătorii curajoși sunt întotdeauna cei mai valoroși. David, Irod și Isus, toți trei conducători și toți trei împărați, sunt buni pentru un studiu în contrast. Trei împărați cum nu se poate mai diferiți.

Irod era tiran în esență. Era un cooperant dar și un ucigaș desfrânat, însă fisura definitivă a caracterului său era lașitatea.

David era împăratul luptător desăvârșit. Mai măreț ca istoria, el și-a scris viața numai cu litere mari. David a fost ca o fetiță cu un cârlionț în mijlocul frunții. Când a fost bun a fost “foarte, foarte frumos,” și când a fost rău, a fost “dezgustător.” Cu toate acestea, în multe momente ale vieții sale el a arătat un curaj extraordinar în împrejurări extrem de dificile.

Isus, Păstorul cel bun, nu este considerat, poate, de mulți ca deosebit de curajos. N-a luptat în bătălii răsunătoare, n-a condus trupe, n-a dărâmat cetăți și redute; cu toate acestea în moartea lui înjosoare, prin execuție, vedem un curaj de cel mai mare grad.

Scriptura ne pune la dispoziție o fereastră către viețile acestor trei împărați. Comparând caracterul lor în momente dificile, acolo unde se dă întotdeauna pe față caracterul, putem învăța multe despre conducerea curajoasă sau lașă.

Împăratul Irod

Împăratul Irod, care furase nevasta fratelui său și trăia pe față cu ea, a fost denunțat fără teamă de Ioan Botezătorul. Irod nici măcar n-a avut îndrăzneala să poruncească tăierea capului profetului. Până la urmă a făcut-o din pricina poftii, mândriei și fricii de a nu fi considerat slab în ochii invitaților și a curții sale. Când l-a omorât pe Ioan, n-a avut nici măcar tăria și neînfricarea de a-l ucide el însuși. Și asta nu din pricină că se temea de Dumnezeu; el se temea de oameni. Frica l-a lipsit de capacitatea de conduce.

Irod ar fi vrut să-l omoare, dar se temea de norod, pentru că norodul privea pe Ioan ca pe un prooroc. Dar, când se prăznuia ziua nașterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat înaintea oaspeților, și a plăcut lui Irod. De aceea i-a făgăduit cu jurământ că îi va da orice va cere. Îndemnată de mamă-sa, ea a zis: "Dă-mi aici, într-o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul!" Împăratul s-a întristat, dar din pricina jurămintelor sale, și de ochii celor ce ședea la masă împreună cu el, a poruncit să i-l dea. Și a trimis să taie capul lui Ioan în temniță.

—MATEI 14:5-10

Fiindu-i frică de o femeie înșelătoare, împăratul laș a ucis un profet curajos. Caracterul unei națiuni nu este nicicând mai fragil decât atunci când conducătorii ei se tem mai mult de oameni decât de Dumnezeu. Când cei ce conduc națiunea sunt fri-coși, fanfaroni și desfrânați, caracterul națiunii este în declin.

Împăratul David

Când a ajuns David cu oamenii lui a treia zi la Țiclag, Amaleciții năvăliseră în partea de miază-zi și în Țiclag. Ei nimiciseră și arseseră Țiclagul, după ce luaseră prinși pe femei și pe toți cei ce se aflau acolo, mici și mari. Nu omorâseră pe nimeni, dar luaseră totul și plecaseră. David și oamenii lui au ajuns în cetate, și iată că era arsă; și nevestele, fiii și fiicele lor fuseseră luate prinse. Atunci David și poporul care era cu el au ridicat glasul, și au plâns până n-au mai putut plânge. Cele două neveste ale lui David: Ahinoam din Izreel, și Abigail din Carmel,

nevasta lui Nabal, fuseseră luate și ele. David a fost în mare strâmtorare, căci poporul vorbea să-lucidă cu pietre, pentru că toți erau amărâți în suflet, fiecare din pricina fiilor și fetelor lui. Dar David s-a îmbărbătat, sprijinindu-se pe Domnul, Dumnezeul lui.

—1 SAMUEL 30:1-6

A fi conducător este o mare provocare. Cel curajos nu se dă în lături, ci atunci când totul merge prost curajul său este testat. Când “Țiclagul” este ars, când soțiile și copiii sunt luați captivi, oamenii ar dori să se ridice și să lovească cu pietre în Dumnezeu, pe care sunt mânioși, dar nu au cum. În schimb, pot da cu pietre în conducătorul lor. În singurătatea dureroasă a funcției de conducător, caracterul acelu om va cădea la test dacă el nu și-a dezvoltat deja capacitatea de a se “îmbărbăta sprijinindu-se pe Domnul.”

David a învățat să se îmbărbăteze sau să se încurajeze în Domnul din tinerețe. Când un urs ieșit din pădure a vrut să omoare oile tatălui său, David i-a spus, “În numele Domnului Dumnezeului meu, nu vei lua nici una din aceste oi!” El a învățat să se îmbărbăteze în Domnul. Atunci când ceilalți păstori au fugit și au lăsat mieii pradă leului, doar David s-a ridicat de pe rogojina lui și s-a luptat cu leul, doborându-l și omorându-l (vezi 1 Samuel 17:34-35).

David spunea, “Dumnezeu este adăpostul și sprijinul meu” (vezi Ps.46:1). Cartea Psalmilor n-a fost scrisă de un om care nu s-a temut niciodată, ci de un om care a cunoscut câteodată teamă adâncă și persistentă. Cu toate acestea în fața temerilor el a învățat să se teamă de Dumnezeu și de acolo să-și tragă curajul. El s-a îmbărbătat în Domnul, Dumnezeul său.

În mijlocul ruinelor fumegânde ale Țiclagului, oamenii au luat pietre în mâini și îl priveau pe conducătorul lor cu dispreț rece. Viitorul civilizației în Israel era agățat de firul slab al curajului unui împărat-păstor. Când nu există motive vizibile pentru curaj, și conducătorul a mai rămas doar cu Dumnezeu, atunci Dumnezeu este tot ce are el nevoie.

Împăratul Isus

În noaptea în care a fost vândut, cu prietenii adormiți în preajmă în iarbă și dușmanii care puteau fi auziți deja în valea îngustă a Chedronului, Isus s-a aplecat deasupra unei pietre în grădina singuratică și medita la oroarea iminentă a crucii. Nu era doar agonia fizică a răstignirii, ci înainte I s-a conturat și coșmarul de a fi părăsit de Tatăl Său. Unii vor spune că El nu s-a temut. Biblia spune că picături de sudoare ca sângele au pătat piatra. Frica i-a străpuns tot trupul ca un cuțit. Voci satanice țipau în noapte. În final El a strigat către Dumnezeu, “O, Doamne, nu vreau acest lucru!” Doar în momentul când sufletul îi tânjea după scăpare iar aerul din jur era dens de frică, a rostit El rugăciunea Sa curajoasă: “Totuși, făcă-se nu voia Mea, ci a Ta” (Luca 22:42).

Isus și-a refuzat strigătul propriei Sale voințe, a înăbușit plânsetul răgușit al propriului trup și a respins frica. El a acționat cu un curaj măreț, nu și-a trezit prietenii ca să le dea săbii, și n-a amenințat că va contraataca cetatea prin vijelie, pe deasupra Văii Chedronului. Nouă ni s-ar fi părut bărbătesc și curajos un atac de cavalerie, dar în acel moment, pentru El și pentru noi, așa ceva n-ar fi însemnat curaj.

Dușmanii Săi s-au apropiat de El cu torțele aprinse îndreptate spre cerul nopții și cu zângănit de săbii, iar Mântuitorul curajos le-a spus, “Eu sunt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă” (Ioan 18:8).

“Nu vreau asta.”

“Știu.”

“Te rog, mamă, lasă-mă să stau acasă cu tine. Te rog, voi fi bun.”

Ea putea vedea ochii lui plini de lacrimi. Zece ani este o vârstă atât de fragedă, nu e o vârstă la care cineva să se confrunte cu așa ceva. Buzele îi tremurau și s-a prins de mâneca ei.

“Nu este o chestiune de a fi bun sau rău, Sean. Tu ești totdeauna bun. Așa este viața. Cât timp vei putea să stai cu mine? Nu știi că așa vrea? Mi-ar place să te țin lângă mine totdeauna, în fiecare zi. M-aș simți bine, dar așa fi și egoistă. Nu, Sean, trebuie să te întorci—înapoi la școală, înapoi la viață.”

“Mi-e frică.” Era așa de mic, de plăpând și lipsit de apărare împotriva unei lumi stricate și rele, pline de copii stricați și răi.”

“Știu.”

“Și e bine? Este în regulă că mă tem?”

“Da, este în regulă.”

“Nu vreau asta.”

“Și lucrul ăsta e normal. Nu trebuie neapărat să vrei să faci ceva sau să te simți viteaz. Trebuie să o faci și dacă nu-ți place.”

“Crezi că vor râde de mine?”

Ea a ezitat, gândindu-se cât poate primi copilul. “Vor fi unii care vor râde, Sean. Unii te vor privi ciudat, alții îți vor pune întrebări tâmpite, iar alții vor încerca să te ajute și să fie prietenoși cu tine și nu vor ști cum să facă asta.”

Un suspin, un oftat, cu adevărat un oftat înecat și stingher, adânc și plin de durere, i-a scuturat trupușorul plăpând. Ar fi dorit să-l prindă la sânul ei, să-l protejeze de acest lucru teribil. Îi venea să pornească mașina și să nu se mai oprească. A apucat volanul și se lupta cu ea însăși să nu strige.

“Vrei să te ajut să cobori?”

“Nu, pentru că se uită la mine.”

“Sean, sunt mândră de tine.”

El n-a răspuns, în schimb căuta cu mâna mânerul ușii. Mașina din spate a claxonat, iar ea se lupta să-și înăbușe mânia. Ce voiau să facă, să-l împingă să cadă?

Ușa s-a deschis, iar Sean a săltat afară sprijinindu-se un moment pe cârjele metalice apoi echilibrându-se pe marginea trotuarului. Cu cârja din stânga a închis ușa mașinii și s-a întors să dea ochii cu grupul de copii care erau pe treptele din față ale școlii. Pentru un moment s-au uitat unul la altul peste prăpastia de netrecut a experiențelor cu totul diferite—fiul ei cel mic amintindu-și cum e să ai picioare, iar fiii și fiicele celorlalți întrebându-se cum e să nu le ai.

În final, el a pornit către ei, depărtându-se de ea, de siguranța ei, legănându-și în sincopă cu cârjele picioarele protezate.

“Te iubesc,” a șoptit ea, știind că el n-o poate auzi. “Sunt mândră de tine.”

Apoi șoferul din spate a claxonat din nou, și ea a strigat către oglinda retrovizoare, “În regulă, sunt gata. Mă mișc, mă mișc.”

LOIALITATEA: CARACTERUL ÎN COMUNITATE

Doar odată în istoria americană un conducător de stat și de guvern străin a renunțat la poziția sa și la suveranitatea națiunii proprii pentru a se uni cu Statele Unite— a fost vorba de Republica Texas, și președintele ei, Sam Houston.

Fiind aventurier în zona de graniță, general și politician, numele lui Sam Houston era foarte cunoscut în Texas și în Statele Unite pe vremea când Abraham Lincoln era doar un avocat necunoscut de țară. Este fascinant să remarcăm faptul că Declarația de Independență a fost semnată la a patruzeci și treia aniversare a lui Houston, la 2 Martie 1836. Houston și armata sa de voluntari adunați de pe străzi învinseseră o armată mexicană numeroasă și au înființat o națiune proaspătă a cărei capitală se numea Washington-on-the-Brazos. Asemeni lui George Washington, Houston, generalul iubit, a devenit onoratul prim președinte al noii națiuni texane, sălbatică și întinsă.

După mai puțin de treizeci de ani, Texasul, acum un stat, discuta dacă să se alăture Confederației în secesiune sau să rămână cu Uniunea în care intrase voluntar în 1845. O majoritate vastă cerea cu glas aspru secesiunea. O voce, a lui Houston, chema la loialitate națională.

Bătrânul om de stat din Texas a bătut în lung și lat statul, purtând acest mesaj: “Distrugerea Uniunii va însemna distrugerea tuturor statelor.”

Date la o parte de mințile înfierbântate ale tinerilor însetați de război și nebăgate în seamă de noua generație, apelurile lui Houston la loialitate națională au fost ignorate. Dacă Texasul ar fi ascultat, tragedia ar fi putut fi evitată. Refuzul Texasului să se alăture la Confederație ar fi putut foarte bine să descurajeze și alte state, și cel mai sângeros coșmar din istoria Americii ar fi putut fi evitat. Din nefericire, apelul lui Houston de a rămâne în Uniune a fost respins. Houston, acum obosit și descurajat, probabil că a simțit că-și pierde puterea fizică și politică.

“Doresc, dacă această Uniune trebuie să se dizolve, ruinele ei să fie monumentul mormântului meu și ale mormintelor familiei mele. Aș

dori să nu mi se scrie epitaful care să spună că eu am supraviețuit ruinelor acestei Uniuni glorioase.”

S-au mărit presiunile asupra bătrânului luptător să depună jurământ de credință față de Confederație, dar loialitatea lui Houston a rămas constantă. A refuzat, deși știa că asta va însemna sfârșitul carierei lui politice în Sud și ostracizarea familiei sale. Pentru Houston, loialitatea față de națiune a fost mai puternică decât orice speranță de viitor în politică. A refuzat cu fermitate să depună jurământul.

“În numele Constituției Texasului, care a fost călcată în picioare, refuz să depun acest jurământ. Iubesc Texasul prea mult ca să aduc asupra lui război civil și vărsare de sânge.”

A văzut începutul vărsării de sânge pe care a profețit-o, dar n-a supraviețuit să-i vadă încheierea. Houston a fost rănit de respingerea conducerii sale, a fost adânc întristat de oribilul Război Civil, dar neschimbat în devotamentul față de națiunea sa. Sam Houston a fost un texan, a fost Texan-ul, dar el a fost, mai presus de toate, un american loial.¹

❖
Un gram de loialitate valorează cât un kilogram de iscusință.
—ELBERT HUBBARD
❖

LOIALITATEA ESTE MATERIALUL din care este făcută comunitatea. Fără această încredere fundamentală într-un anume fel de reciprocitate a dedicării, relațiile nu pot prospera. Fără loialitate, tată și fiu trăiesc ca niște străini care se urăsc, familiile se dezintegrează, iar cultura se transformă în bestialitate. Doar tabuurile inventate și superstițiile înfricoșătoare vor putea să oprească o astfel de societate ucigașă de la criminalitatea extremă.

Când se pierde loialitatea, chiar materialul din care sunt țesute relațiile umane se destramă. Chiar și cei neloiali depind de loialitatea altora. Bărbatul care umblă după fuste respinge cu mare furie delapidările contabilului său. Politicianul care primește mită urlă fiindcă nevasta îl înșeală cu altul. Problema nu este doar ipocrizia; problema este incapacitatea de a înțelege însași natura acestei virtuți a loialității. Nimei nu poate aplica în relațiile sale o virtute care este înțeleasă complet greșit. Nici o societate nu se poate aștepta să aibă relațiile ancorate în loialitate când prețuiește trădarea încrederii. Cusăturile unei societăți plesnesc atunci când trădarea încrederii devine o virtute acceptată. Într-o societate brutalizată în acest fel, nimeni nu este în siguranță. Legăturile de familie înseamnă foarte puțin, iar prietenia nu mai înseamnă aproape nimic. Viața lipsită de loialitate este fragilă în această junglă a trădării.

Dacă loialitatea este înțeleasă doar în termenii relațiilor izolate, nu putem să nu ne exprimăm deziluzia și amărăciunea. Exprimându-ne altfel, un om neloial este neloial în caracterul său, nu doar când este vorba de anumite relații ale sale.

Părerea dominantă a societății contemporane pretinde că loialitatea în căsătorie este irelevantă pentru performanțele în muncă ale cuiva. Este exact invers! Un om nu este neloial doar soției sale; este neloial în general. Angajatorul înțelept va raționa în felul următor, “Dacă nu este loial soției sale, de ce să mă aștept la loialitate față de mine?”

Președintele unei anumite companii a decis în final să reducă numărul candidaților pentru un anumit post la doar doi. Amândoi erau foarte buni. De fapt îi părea rău să nu-i angajeze pe amândoi. La masa care a urmat interviului, directorul executiv îi privea pe cei doi tineri nerăbdători și plini de speranțe, așezați de partea opusă a mesei.

“Vă supărați dacă vă întreb ceva acum?” l-a întrebat unul din ei. “Soția mea m-a sfătuit să clarific un anume aspect, și eu îi apreciez foarte mult sfaturile.”

Directorul a ignorat cu totul întrebarea. A vrut în schimb să folosească momentul pentru a-l testa pe celălalt candidat. “Dar tu? Te-a trimis și pe tine soția cu hârtiuța cu întrebări?”

“Nu prea,” a nechezat acesta. “A mea nici n-ar ști ce întrebări să pună.”

Bătrânul om de afaceri a chicotit conspirativ, s-a aplecat spre el, nădăjduind să-l prindă. “N-are minte pentru afaceri, ei?”

“De fapt n-are minte pentru mai nimic,” a răspuns el. “O frumoasă clasică din Boston. După cum vine vorba, lumina la verandă este aprinsă, dar nimeni nu e acasă.”

În timp ce cei doi gustau poanta, șeful a băgat de seamă că celălalt candidat își vedea de băutul cafelei, ignorând gluma lor.

“Și soția ta?” l-a întrebat angajatorul pe candidatul care spusese că are o întrebare de la soția lui. “Îți spune totdeauna ce să întreb?”

“Cu siguranță nu mă controlează, dacă la asta vă referiți. Însă este foarte inteligentă, și am încredere în sfaturile ei în multe domenii. E cu adevărat o persoană minunată. Mi-aș dori s-o cunoașteți odată.”

În acel moment directorul executiv a știut că a găsit omul. Unul care râde de soția lui nu era ce căuta el. În caracterul omului pe care a decis să-l angajeze exista în mod clar loialitate, și el dorea un om de caracter.

Consecințele morale și sociale ale cinstirii oamenilor stricați sunt substanțiale și cei miopi nu le zăresc îndărățul cuvintelor. Loialitatea nu este o monedă de schimb. Cineva câștigă șase puncte la sinceritate, apoi pierde trei la loialitate, dar termină cu un total bun și solid de trei puncte plus. Eforturile de a izola și disocia loialitatea de aspectul profesional al vieții sunt greșite și periculoase. Un om nu acționează neloyal doar într-un anumit domeniu al vieții sale, fără legătură cu restul. Un om sau este loial sau nu este.

Merritt era un congressman fără grijă, la al patrulea mandat.

În urmă cu doar douăzeci și patru de ore, părea invincibil. Acum avea în mână sa prima pagină a unui ziar, și avea aerul unui om care ține în mână propria condamnare la moarte. Titlul “Acuzat!” țipa la el. Articolul sublinia acuzațiile de trafic de influență și spălare de bani. Pentru a agrava și mai tare lucrurile, secretara lui, Margaret, a dat pe față (împreună cu alte lucruri) relația lor de durată, zugrăvind-o în detalii și descrieri colorate în *Playboy*. Și-a calmat nervii întinși la maxim și și-a masat tâmpile. Nu intra în panică! Era sigur că va putea ajunge la o înțelegere înainte de proces care să reducă acuzațiile la nivelul unui delict minor și pledând *nolo contendere* să scape cu o pedeapsă redusă. Trebuia să arate o dezamăgire puternică referitor la condiția sa umană, dar să nu admită nicicum culpabilitatea.

Mai târziu, într-o conferință de presă deosebit de emoțională, va denunța ziarele că s-au repezit când au scris despre un scandal sexual irelevant. Micuța lui soție va sta ca un șoricel curajos alături de el, în timp ce el va suferi ca un martir. Își închipuia scena în memorie. “Soția mea și eu am trecut printr-o perioadă dificilă. Prin acest incident am cunoscut o altă dimensiune a relației noastre, și aceasta este acum mai apropiată ca oricând.” În acel moment va trebui s-o îmbrățișeze protector. “Credem că alegătorii din acest district sunt destul de sofisticăți și de inteligenți pentru a putea separa aceste chestiuni personale de prestația mea de congressman al lor.” Apoi își va anunța cu îndrăzneală candidatura pentru a fi reales. Oh, da, cu siguranță va pierde multe voturi, dar știa că se putea baza pe votul evanghelicilor. Fusese “corect” în chestiunile care-i priveau, și creștinilor le place să ierte. De fapt, mulți îl vor aclama ca erou.

Nu va fi prea distractiv, dar va putea depăși momentul. *Viața merge înainte*, își zicea el.

Loialitatea înseamnă să fii gata ca, din pricina dedicării relaționale, să deviezi lauda, admirația și succesul înspre altul. Această loialitate poate să coste mult la nivel personal, dar ea îl zidește și-l fericește pe cel ce o posedă.

Loialitatea nu uzurpă niciodată autoritatea. Ea refuză să accepte dragostea sau lauda nepotrivită care de drept i se cuvin altuia. Loialitatea este cleiul care păstrează relațiile tari, face familiile să fie funcționale și armatele să fie victorioase. Loialitatea este materialul din care este făcută societatea. Fără loialitate nici unul din cei înrolați în armată nu poate îndrăzni să spere că generalului său îi pasă dacă el trăiește sau moare, și nici un căpitan nu se poate aștepta să-i fie ascultat un ordin neplăcut. Fără loialitate, căsătoria devine un câmp de competiție minat, companiile devin periculos de paranoice, iar puterea politică nemiloasă va transforma episcopii în prinți machiavelici.

Loialitatea este elementul de bază care validează și cimentează relațiile. Dacă soții ar fi neloiali soțiilor lor, dacă copiii ar fi neloiali părinților, părinții copiilor, și angajații angajatorilor, n-ar exista nici o relație sigură, iar țesătura societății s-ar destrăma foarte curând.

INIMI FURATE

În fiecare lună, într-o anumită zi, era judecata împăratească pentru cei ce epuizaseră toate posibilitățile de rezolvare a cauzelor civile și criminale. În ziua aceea oricine putea veni direct în fața împăratului David. Deciziile lui, drepte sau nu, erau finale. Evident, în curând numărul celor ce stăteau la rând a devenit tot mai mare.

Fiul lui David, Absalom, a încercat să exploateze această frustrare în avantajul său. Stând drept și țănoș în carul său frumos, Absalom cel deosebit de arătos a creat o adevărată agitație. În timp ce carul său împodobit trecea huruind prin Ierusalim, figura lui strălucitoare și părul său erau admirate de bărbați și dorite de femei. Devenise un obicei al său să stea să privească la una din porțile cetății pe cei ce veneau la judecata împăratului, în ziua stabilită. Flatați de invitația de a urca în carul său, cei nedreptățiți își împărtășeau ofurile fără ocol. El îi peria ca un adevărat politician, le săruta copiii și le mângâia rănilor, dar nu le dădea totuși nici o speranță că David i-ar ajuta.

“Nu este în totul vina împăratului David,” le explica Absalom. “Are prea multe de făcut, știți asta. Înțelegem situația lui. Problema este că refuză cu încăpățănare să numească pe cineva care să-l înlocuiască. Dacă *eu* aș fi delegatul lui, sau chiar împărat, fiți siguri că vi s-ar face dreptate. În mod normal, la recurs ar trebui să vi se dea dreptate, dar cu David pe tron... cine știți?”

Nimeni nu iubește atât de mult pe un demagog ca un om îmbufnat. Nemulțumiții se plecau satisfăcuți în fața lui Absalom, dorind ca el să le fie campion. Îmbrățișarea personală a lui Absalom, în stil oriental tradițional, era un act încărcat de simbolism și mult apreciat. Familiaritatea lui Absalom era astfel calculată încât să-i asigure loialitatea lor. Evident, el n-avea dreptul să ceară o asemenea dedicare. Doar David avea acest drept.

Și Absalom câștiga [fura] inima oamenilor lui Israel.

—2 SAMUEL 15:6

Tronul era al lui Absalom prin naștere. Trebuia să-i revină și i-ar fi revenit lui. Moartea lui tragică înainte de vreme, care l-a costat destinul său, a fost sfârșitul inevitabil al lipsei sale de loialitate și al răzvrătirii sale. Lipsa de loialitate a cauzat răzvrătirea, iar răzvrătirea l-a costat viața. Când se produce o răzvrătire exterioară, cauza este că alături de credință nu s-a pus și loialitatea.

Loialitatea refuză să accepte un credit nemeritat, să primească admirația nepotrivită sau să uzurpe respectul cuvenit altora. O astfel de loialitate se sculptează de obicei în caracter cu un preț destul de mare.

LOIALITATEA ÎN ACȚIUNE

Păstorul unei mici biserici din Midwest, a anunțat pe cei cinci învățători de Școală duminicală adulți, “Dumnezeu mi-a pus pe inimă îndemnul ca voi toți să predați lecții despre evanghelizare în următoarele trei luni. Am pregătit pentru voi schițele lecțiilor. Puteți să le adaptați fiecare pentru clasa lui.” Duminica următoare, toți cinci au început seria de lecții.

Învățătorul 1 a spus clasei sale, “Păstorul ne-a spus că trebuie să predăm acest material în următoarele trei luni. Vreau să știți că dacă aș fi eu păstor, nu v-aș preda așa ceva, dar nu sunt eu păstorul, și lecțiile acesta nu-mi aparțin.”

Învățătorul 2 a predat ascultător materialul. Clasa lui a răspuns cu entuziasm, devenind toți câștigători de suflete, ceea ce a dus la creșterea clasei și a bisericii. La sfârșitul lecțiilor l-au ridicat în slăvi pe învățător. “Ce idee extraordinară ai avut să ne predai aceste lecții! Ce lecții frumoase și ce schițe minunate ai avut!”

“Vă mulțumesc foarte mult,” a răspuns el cu smerenie. “M-am rugat mult pentru asta. Am știut că Dumnezeu mă călăuzește în timp ce mă pregăteam și meditam.” Ascultător în faptă, el a furat inimile oamenilor. A fost viziunea păstorului, și el ar fi trebuit să îndrepte lauda către acesta.

Învățătorul 3 a predat seria de lecții, dar totul a ieșit pe dos. Toți cei din clasă au obiectat cu tărie, “Nu vrem să mergem să câștigăm pe alții. Nouă ne place Școala noastră duminicală ușoară, simplă, așa cum am avut-o de patruzeci de ani, iar tu ne împingi să pornim pe ulițe. Nu ne place asta.”

La care învățătorul a răspuns, “N-a fost ideea mea. Eu de la început n-am vrut să predau acest material! Voi știți cum e păstorul. Spuneți-i lui ce aveți de spus.” Faptul că acest învățător n-a vrut să-i țină partea păstorului denotă lipsă de caracter și de loialitate.

Învățătorul 4 s-a izbit de aceeași reacție: și clasa lui s-a plâns, dar el a răspuns, “Eu am făcut doar ce am simțit că-mi spune Dumnezeu să fac. Mi-am dat toate silințele. Dacă păstorul ar fi putut să țină el aceste lecții, știu că ar fi făcut-o mai bine. Deci, dacă sunt comentarii, eu sunt de vină!” A acceptat cu loialitate atacul criticilor, lăsând ca respectul și admirația să ajungă la autoritatea mai înaltă. Mai mult decât atât, probabil că a spus adevărul; păstorul ar fi predat mai bine.

Învățătorul 5 a auzit ce spuneau cei din clasa lui, “Acesta este cel mai minunat lucru care s-a întâmplat în clasa noastră!” La care el a răspuns, “Pot fi de acord cu voi, fiindcă nu este lucrarea mea: Dumnezeu și păstorul au pus-o la cale. Păstorul a scris lecțiile și mi le-a dat. Ca să fiu sincer, eu am avut unele temeri, dar acum văd că fratele păstor a avut dreptate. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest studiu, nu-i așa?” Aceasta este loialitatea în acțiune.

NIVELELE LOIALITĂȚII

O anumită confuzie se naște din nepăsarea generală a societății de azi față de virtutea loialității. Ne-am îmbolnăvit de inabilitatea de a pune priorități corecte loialităților noastre. Adică, confuzia din societate este rezultatul eșecului de a stabili nivele corespunzătoare de loialitate. Nu toate loialitățile sunt egale ca prioritate. Sfeerile de loialitate ajung deseori în conflict. Slăbiciunea și instabilitatea în caracter sunt rezultatul eșecului de a distinge nivelele de loialitate și de a rezolva conflictul interior.

Un om nehotărît [este] nestatornic în toate căile sale.

—IACOV 1:8

Doar venind înapoi, de la loialitatea supremă în spate, putem evita disonanțele. Mai întâi trebuie stabilit ce este ne-negociabil, ce este de netăgăduit, tensiunea de la nivelele inferioare se poate reduce. Odată ce este stabilită loialitatea cea mai mare din toate, chestiunile conflictuale pot fi mai ușor rezolvare.

O femeie a venit la mine pentru un sfat pretinzând că soțul ei i-a cerut să se prostitueze. El nu era creștin, dar știa că ea este, și i-a făcut această cerință stricată exploatând convingerile ei. El era capul familiei, și ea trebuia să fie ascultătoare. Ea acceptase în mod evident niște învățături puternice, legaliste, și era convinsă că orice i-ar cere soțul ea este datoare să-l asculte, el fiind capul familiei. Și această femeie creștină începuse deja să ia în calcul împlinirea cerinței soțului.

Ea era înșelată de loialități confuze combinate cu un sentiment fals de supunere. Permițând unei loialități secundare pentru soțul ei să întrecă loialitatea supremă față de Isus Hristos, ea era pe punctul de a intra în starea serioasă de imoralitate. Soțul ei nemântuit se folosea de înțelegerea ei greșită a Scripturii și de mentalitatea ei de roabă pentru a o manipula spre a face tot ce voia el.

O altă femeie pe care cu are am stat de vorbă aștepta să fie judecată penal pentru delapidare. S-a încurcat cu un bărbat cufundat adânc în datorii. El a rugat-o să-i facă rost de niște bani, altfel el va intra la închisoare. Pentru a-l ajuta a delapidat o sumă mare de bani de la serviciul ei, intenționând să o returneze în totalitate. Scandalul arestării ei a fost un șoc amar pentru biserica din care făcea parte și pentru familia ei. Când am întreat-o cum a putut să cadă într-o asemenea cursă prostească, ea a răspuns că “n-are idee.”

Avea dreptate! N-avea idee. Și-a justificat lipsa de loialitate față de Dumnezeu și față de patronul ei ascunzându-se în spatele loialității față de un om, și nu cine știe ce om!

CĂSĂTORIA: LEGĂMÂNTUL NOSTRU DE LOIALITATE

Pentru cei căsătoriți, loialitatea față de partenerul de viață este imediat a doua după loialitatea față de Dumnezeu. O căsătorie se poate târî chinuită de amărăciune sau de lipsă de ierare, dar odată ce apar crăpăturile lipsei de loialitate, doar harul lui Dumnezeu o mai poate salva.

Soția mea și eu am consiliat multe cupluri a căror căsătorie a fost zguduită de afaceri extramaritale. Noi încercăm să-i aducem la punctul de sinceritate unul față de altul în legătură cu adulterul. Făcând acest lucru, ne-am dat seama că bărbații și soțiile pun în general întrebări foarte diferite.

Soții trădați pun întrebări tipice despre sex. “A fost acela un iubit mai bun ca mine? A făcut el ceva ce eu n-am făcut? Ți-a plăcut mai mult cu el decât cu mine?” Soțiile rănite întreabă frecvent, “Ai vorbit cu ea despre mine?” Întrebarea asta m-a șocat prima oară când am auzit-o. M-am gândit în mine însumi, *Din toate lucrurile, chiar asta vrei să știi? Vrei să știi despre ce vorbeau?* Soțul ei se culcase cu altă femeie, și ea este interesată despre ce au vorbit. Am ajuns să înțeleg de ce femeile, și nu bărbații, pun întrebările cu adevărat importante. Femeile doreau să discearnă înțelesul real al actului de imoralitate. În mod intuitiv ele înțelegeau că din discuțiile intime pot discerne adevărata măsură a lipsei de loialitate.

Loialitatea în căsătorie este similară loialității în alte domenii. Ea înseamnă să-l zidești sufletește pe celălalt în mod constant, chiar riscând tu însuși sau plătind tu

însuși un preț. Nu pot să-mi imaginez cum ar putea o femeie să fie mai loială soțului ei decât îmi este soția mea mie. Când mă duc să predic în locuri pe unde a trecut soția mea, sunt de multe ori întrebat, “Chiar ești un bărbat așa de minunat precum spune soția ta?” Evident, asta mă face să mă simt bărbat de milioane. Trebuie, evident, să respect cu umilință înțelepciunea și discernământul soției mele.

La rândul meu, loialitatea ei mă face să răspund în același fel. Ea se mărește, pe măsură ce încercăm să concurăm unul cu altul cine-l poate zidi mai repede sufletește pe celălalt. În cazul mutor cupluri acest ciclu pare să lucreze exact invers. Eu și soția mea suntem întotdeauna șocați când auzim cupluri certându-se sau contrazicându-se unul pe altul în public.

Soțul spune, “Îmi amintesc din urmă, când în 1957 ne-am mutat în Topeka.”

“Da de unde, uitucule,” îl întrerupe soția. “Era în 1956.”

“Nu,” insistă el, “era 1957 fiindcă în anul acela s-a născut Charlie.”

“Grozav!” strigă ea. “Tipic pentru bărbați! Da, era anul în care s-a născut Charlie, numai că el s-a născut în ’56. Nu știi când ți s-au născut copiii.”

O astfel de ceartă plicticoasă continuă și continuă agonizant până când îmi vine să sar peste mese, ca Mike Hatter, strivind prăjiturile și biscuiții pentru ceai, și strigând, “Nu mă interesează! Nu mă interesează în ce an s-a născut Charlie. Terminați odată.”

O astfel de ceartă patetică înseamnă colapsul loialității maritale. Soția loială va permite soțului ei confuz cronic să susțină categoric că a fost 1957, chiar dacă ea știe că totul s-a petrecut înainte de Războiul din Crimeea. Mai târziu, în mașină, departe de alții, ea îi va reaminti, “Ai spus 1957, și poate ai dreptate. Tu-ți amintești mai bine—mie mi se pare că în anul acela conduceam o mașină DeSoto. N-o vândusem înainte de 1957?”

Asta-i va da un pic de spațiu de mișcare. Dacă strigă “1956!” ca un vulcan, înseamnă că este din nou gata de luptă. Este naiv, dacă nu chiar nesănătos, să creadă că el va admite în fața altor cinci cupluri, “Oh, dragă, ai dreptate. Ce bătut în cap sunt!”

Bărbații, la rândul lor, spun de multe ori lucruri scandalos de neloiale deghizate sub formă de glume. “Ai de gând să înghiți *tu amândouă porțiile?*” întreabă bărbatul când doi chelneri aduc cele două porții de desert de banane comandate de soția lui. Stând țeapănă, dar rănită în mândria ei feminină, ea anunță, “Da, mănânc eu totul, și încă cinci porții pe lângă astea. Până la Crăciun voi fi enormă, ca Hindenburg.”

La o mică întrunire la noi acasă a venit un cuplu care încerca cu disperare să scape din datorii. Femeia a început să se plângă cu voce tare, până la exasperare, că soțul ei și-a luat un al doilea serviciu. Familia nu-l mai vedea niciodată, copiii erau neglijați și ea se simțea ca o văduvă.

Apoi soția mea a rugat-o s-o ajute pentru câteva minute la bucătărie, unde au stat aproape o jumătate de oră. Când s-a întors, semăna cu un copil năzdrăvan care chiar a ieșit din biroul directorului. A stat liniștită preț de câteva minute, după care, fără legătură cu conversația, a zis dintr-o dată, “Asta-mi amintește ce soț minunat am! Știți de ce și-a luat a doua slujbă? Lucrează mult pentru a îngriji de mine și de copii.”

Alison a ajutat-o să înțeleagă că n-a fost loială soțului ei. Îl ponegrea în fața altora, fără să câștige nimic în schimb.

NELOIALITATEA CRITICII

Criticând înțelepciunea și abilitățile unui superior, un subordonat se coboară pe sine însuși. Logica ne spune că cel mai de jos lucrează pentru cel mai de sus. Deci,

dacă șeful tău este prostul-proștilor, cum sunt cei ce lucrează pentru el? Dacă șeful tău este o persoană integră, cu o mare perspicacitate și înțelepciune, concluzia fericită este că a fost înțelept și în alegerea angajaților săi. Când îmi înalț șeful, sunt și eu înălțat. Când mă laud cu soția mea, voi fi și eu apreciat de alții. Dacă vorbesc fără loialitate de ea, alții vor fi de acord cu mine că ea este fără minte—destul de fără minte să se fi căsătorit cu mine! Tot așa, dacă spun de părinții mei că sunt proștii satului, ei bine, ce nume voi avea eu, fiind crescut de ei?

LOIALITATEA VERTICALĂ: STRADĂ CU SENS DUBLU

Loialitatea trebuie să funcționeze în sus și în jos. Loialitatea în sus este cea față de superiori. Adică disponibilitatea de a le recunoaște lor creditul, în timp ce noi luăm asupra noastră vina. Aceasta este cheia loialității comune. Dacă angajatul de mijloc, cu subordonați sub el și superiori deasupra lui, arată lipsă de loialitate de orice fel, țesătura comunității în structura aceea organizată începe să se destrame.

Directorul executiv al fiecărei corporații ar trebui să invite periodic persoane care să vorbească angajaților săi despre loialitatea comună. Ei trebuie să învețe să îndrepte laudele către șeful lor, în timp ce-și asumă responsabilitatea când ceva nu merge bine. Din păcate, uneori am avut experiența nefericită să sun la biroul cuiva și să aud secretara că-mi spune, “Nu știu unde e. De multe ori nu vine decât la 10 sau la 11. Probabil că șeful joacă golf undeva.”

Este o lipsă de loialitate scandalosă, o încercare deliberată a secretarei de a da o imagine proastă șefului ei. Poate că încearcă să spună că ea lucrează în timp ce șeful ei se distrează. Poate fi și o încercare de a-și dovedi propria valoare, ca și când ar vrea să spună, “Nu știu ce s-ar face șeful fără mine.”

Loialitatea în sus ne ajută să împlinim visele superiorilor. Managerii de rang mai modest nu sunt angajați în general pentru că au o viziune proprie. Orice instituție trebuie să opereze doar pe baza unei singure viziuni. Un exemplu concludent este acela al unui ambasador. Ambasadorii nu sunt plătiți pentru a avea opinii proprii, ci pentru a comunica clar mesajul șefului statului pe care îl reprezintă. Când un ambasador american se prezintă în fața unui guvern străin, nimănui nu-i pasă prea mult de ideile ambasadorului. Ei doresc să cunoască părerea președintelui.

LOIALITATEA ÎN JOS

Cu câțva timp în urmă am fost la o firmă al cărei patron se chema John. M-am dus să-l întâlnesc pe el și pe alți câțiva, pentru a servi masa împreună. Așteptând în hol să sosească toți, discutăm amabil cu secretara personală a lui John, cu o recepționeră și cu un tânăr din executiv. Până la urmă a sosit și ultimul dintre invitați, puțin cam târziu. Intrând grăbit în sala de recepție, el s-a scuzat, “Îmi pare rău că am întârziat. Secretara mea n-a sosit la birou și totul este întors pe dos. Am probleme cu angajații mei.”

John, în al cărui birou eram acum, i-a spus, “Știu exact ce simți. Cel mai rău lucru cu care mă confrunt eu este că nu primesc ajutorul cuvenit!” A spus asta în fața angajaților săi! De surprins ce eram, n-am putut să nu privesc fețele lor. Arătau de parcă li s-au tras palme. Asociatul mai tânăr s-a prăbușit, la modul real, iar secretara s-a răsucit pe călcâie, a intrat în biroul ei și a trântit ușa un pic cam tare. Recepționera s-a așezat și a început să bată cu degetele pe birou la fel ca Lizzie Borden. Am căutat pe fața lui John vreun semn de ostilitate, și, negăsind niciunul, am realizat că nu este om rău sau crud, ci este doar un insensibil. Nici nu și-a dat seama ce-a făcut.

Imediat ce am fost doar cu el, i-am spus, “Frate, îți dai seama că i-ai rănit pe trei din angajații tăi? Ți-ai stricat relația cu ei.” A fost de-a dreptul surprins, dar când

i-am reamintit scena, parcă i s-a luat ceva de pe ochi. I-am spus, “Gândește-te cum te-ai fi simțit dacă ți s-ar fi făcut ție așa ceva. Angajații tăi s-au simțit trădați. Le-ai fost neloyal. Mai mult, ai pierdut o ocazie de aur pentru a le întări loialitatea față de tine.”

Loialitatea în jos este atunci când oamenii de la vârf spun, “Fără angajații mei n-aș putea face nimic.”

Șefii ar trebui să spună în mod constant, “Succesul companiei noastre se datorează în mare parte excelenței echipe de asociați pe care o am.” Ar trebui să-și laude angajații nu doar personal, ci și către alți oameni.

PUTEREA SUPRANATURALĂ A LOIALITĂȚII

Harul răscumpărător al loialității este atât de puternic încât poate aduce vindecare și binecuvântare miraculoasă în orice situație. Orice forță cu o așa putere nu poate fi însă violată fără consecințe extrem de serioase. În împărăția lui Dumnezeu există puține virtuți mai prețuite ca loialitatea. Soarta lui Absalom a fost pecetluită de lipsa lui de loialitate față de David, însă loialitatea lui David față de Saul cel nevrednic i-a confirmat destinul de succesori la tron.

În casa lui Naaman, un general sirian, trăia o fetiță evreică roabă. Fusese capturată în timpul unui raid al sirienilor. Smulsă din sânul familiei, singură într-o țară străină, ea slujea ca roabă personală soției lui Naaman, o situație care nu prea inspira la loialitate. Chiar și sclavul cel mai ascultător pe dinafară își poate ucide stăpânul în mintea lui. Cu toate acestea, această fetiță a ales să fie loială cu întreaga inimă. Cumva familia ei din Israel sădise în caracterul ei, încă de la o vârstă fragedă, loialitatea. Deși acum era roabă în Siria, caracterul ei frumos format a simțit o preocupare adevărată față de omul care era stăpân asupra ei în același fel cum era stăpân și asupra calului său.

Când Naaman s-a îmbolnăvit de lepră, fata roabă a spus stăpânei ei, “Oh, dacă domnul meu ar fi la proorocul acela din Samaria, proorocul l-ar tămădui de lepra lui!” (2 Împ.5:3).

Uimitor! Îl trimite pe omul care o ținea captivă în țara ei, unde ar fi dorit ea să fie. Îl trimite să fie tămăduit de boală, deși el o ținea roabă. Ea dorea cu adevărat vindecarea lui Naaman, vindecare care s-a și întâmplat. Minunea de care a avut parte Naaman prin lucrarea lui Elisei n-ar fi avut niciodată loc fără loialitatea de care n-am fi crezut-o pe această fată în stare.

Mulțumitor pentru vindecarea miraculoasă, Naaman i-a oferit lui Elisei o răsplată substanțială, pe care acesta a refuzat-o însă. Slujitorul și ucenicul lui Elisei, Ghehazi, și-a clătinat capul cu mirare. Sirianul a fost vindecat miraculos! *De ce să nu primească Elisei binecuvântarea aceasta?* a raționat Elisei în el însuși. *Să nu legi gura bouului*, s-a gândit el.

Elisei a refuzat darurile luxoase ale sirianului, dar Ghehazi n-avea să le refuze. A așteptat până Naaman s-a îndepărtat de locuința lui Elisei, apoi a alergat după generalul sirian. Elisei s-a răzgândit, i-a explicat Ghehazi sirianului. Au sosit la el doi prooroci musafiri, iar Elisei ar fi bucuros să primească acum darurile. Naaman a fost prea bucuros să le dea.

Elisei a înțeles însă înșelăciunea și l-a lovit pe nefericitul Ghehazi cu lepra. Cu alte cuvinte, dacă Ghehazi tot voia banii sirianului, trebuia să aibă și boala sirianului.

Lăcomia lui Ghehazi este evidentă. Însă subiectul mai subtil al lipsei loialității este trecut mai ușor cu vederea. Pentru un câștig personal el a mințit în legătură cu motivațiile stăpânului său. Acționând din propriul interes, el a negat noblețea, scopurile, intențiile și dorințele stăpânului său. Ce contrast ironic!

Caracterul și loialitatea unei fete sclave a adus vindecare miraculoasă și binecuvântare, în timp ce lipsa de loialitate a unui pooroc în devenire a adus scandal, boală și moarte. Loialitatea este o virtute ca o piatră prețioasă, a cărei strălucire, încrustată în aurul credințioșiei, aduce slavă lui Dumnezeu și vindecare tuturor celor ce o posedă.

HĂRNICIA: CARACTERUL ÎN ACȚIUNE

Copilul sclav, bolnav și țipând, a fost încredințat unei femei în vârstă. Nimeni—nici proprietarul plantației, dl. Moses Carver, nici sclava în brațele căreia țipa micuțul—nu vedeau nici o nădejde pentru copil. Ce nădejde mai putea fi pentru George Washington Carver, un copil afro-american născut în zilele de declin ale Războiului Civil și orfan după ce tatăl său a murit și mama sa a fost capturată de hoții de sclavi?!

Primii ani ai copilului firav au fost marcați de o sănătate slabă, dar mental și spiritual el era puternic. În Diamond Grove, Missouri, nu era școală pentru afro-americieni, însă copilul a învățat să citească singur. Orele petrecute, din proprie inițiativă, cu ortografia, gramatica și sintaxa, i-au adus o mare răsplată. La zece ani George Carver umbla din oraș în oraș căutând ameni care să-i satisfacă apetitul nesățios de a cunoaște.

Când, la vârsta de șaisprezece ani, George Carver a devenit primul afro-american admis la Iowa A & M (acum Iowa State University), educația lui primară era rodul hărniciei lui și studiului propriu. Notele bune, personalitatea atrăgătoare și o dedicare pentru a conduce prin slujire, l-au făcut în timpul colegiului o persoană plină de succes academic și social. După absolvirea colegiului, a devenit primul afro-american admis la facultatea Iowa A & M.

Ulterior Carver a părăsit Iowa pentru a se alătura lui Booker T. Washington la Tuskegee Institute, unde a cunoscut faima internațională pentru activitatea și cercetările sale în agricultură. N-a fost doar pregătirea sa cea care l-a făcut îndrăgit studenților săi, colegilor săi și lumii. Dedicarea sa necontenită pentru excelență, pentru finalizarea corectă a tuturor lucrurilor începute, a fost temelia pe care el și-a clădit o viață merituosă.

Născut sclav și orfan, George Washington Carver a dovedit că un caracter ales poate ridica viața cuiva peste nivelul începuturilor ei. El a fost un om harnic care nu s-a lăsat înfrânt de o lume întreagă de obstacole.¹

❖
Hărnicia în lucrurile cu mai puțină greutate este cea mai reușită introducere către inițiativele mai mărețe.

—SIR FRANCIS DRAKE

SOCIETATEA CARE LAUDĂ geniile ocazionale și disprețuiește pe cei harnici și muncitori, este într-adevăr o societate perversă. Cât e de ciudat că-i stimăm pe cei dăruiți, care sunt ce sunt fără nici un efort sau sacrificiu! Ce onoare li se cuvine lor?

Civilizația apuseană a pus un premiu pe talent, în timp ce relicve demodate de felul hărniciei sau sânguinței adună praf în piețele de nimicuri ale vremii de azi. În felul acesta cultivăm lipsa de caracter. Americanul modern privește munca ca pe un blestem al maselor. Meseriașul obișnuit este luat peste picior ca un zilier fără imaginație, nevrednic să stea în aceeași încăpere cu puținele capete încoronate ale geniilor creative, chiar dacă geniul este corupt, josnic, neproductiv și nedisciplinat. Cel ce muncește din greu și cel disciplinat sunt deseori trecuți cu vederea și neapreciați, în timp ce “geniile” temperamentale și fără caracter sunt înălțate în slăvi.

Industria americană și-a câștigat repede o reputație proastă din pricina ideilor creative care nu folosesc și a forței de muncă leneșe și nedisciplinate care nu produce. Industria americană este confuză din pricina propriei mitologii. Am fost învățați că, în ciuda metodelor șleampăte, a disprețului față de hărnicie și muncă, și a tacticilor pe termen scurt și a cârpăcelilor, ingeniozitatea americană o scoate cumva la capăt în ultimele minute.

Privim dezamăgiți la vehiculele care nu merg, la economiile și împrumuturile care ne lasă baltă, la lucrările spirituale care nu durează și la companiile care dau faliment. În anii '50 industria americană râdea de eforturile jalnice ale japonezilor de a imita Apusul. Cu hărnicia orientală clasică ei s-au pus pe lucru. Va veni și vremea cercetărilor creative și a dezvoltării, spuneau ei. Mai târziu vom face inovații, dar mai întâi, susțineau ei, trebuie să muncim. Au dovedit că era adevărat ce știam și noi odată: că geniul este un substitut șubred al caracterului.

În același mod, educația americană și-a irosit miezul și puterea într-o lume de vis filozofică. Secerăm acum recolta amară a unei generații de teorii fanteziste dar nefolositoare. Școlile și universitățile noastre continuă să scuipe absolvenți care-ți pot explica cultul peyote și pot dansa dansuri populare africane, dar nu se pot ține de muncă. Campusul universitar, ne spun diletanții nedisciplinați, trebuie să fie o piață a ideilor. Ce ar fi dacă s-ar discuta ideea că hărnicia nu este ultima alternativă a oamenilor plictisitori și fără imaginație, ci hărnicia este virtutea care duce la o viață echilibrată și plină de succes, la o creativitate neafectată de risipă și decadentă?! Teoria nu poate sta în locul practicii, și creativitatea fără caracter degenerază într-un timp foarte scurt.

Povești precum cea despre țestoasă și iepure i se par studentului modern ca antichități hazlii. Țestoasa silitoare joacă acum rolul omului caraghios de muncitor într-un sistem educațional care celebrează talentul nepăsător al iepurelui și aruncă vina eșecului său pe societatea care n-a fost în stare să accepte un geniu apărut înainte de vreme pe scena istoriei.

Când o clasă studiază proza tulburătoare a lui Edgar Allan Poe, de ce nu sunt învățați tinerii să învețe din pieirea lui și să capete o inimă înțeleaptă? Pe lângă delectarea cu lucrările lui Poe, ar trebui să deplângem istoriile nescrise ale vieților înecate în băutură. În loc să producem muzicieni tineri care doar stăpânesc concertele

lui Mozart, oare nu putem cupla caracterul cu geniul, astfel încât să înfrângem demonii lui Mozart? Geniul lui Mozart trebuie recunoscut. Irosirea patetică a vieții lui este pentru cel înțelept o atenționare serioasă. În timp ce studiem arta lui Van Gogh, trebuie să îndrăznim să speculăm asupra capodoperelor care n-au ajuns să fie pictate din pricina desfrâului vieții sale. Hărnicia este virtutea care ne eliberează pentru a ne împlini destinul nostru creator.

HĂRNICIA CA APLICAȚIE NEÎNTRERUPTĂ

Aplicarea neîntreruptă nu va ridica în mod necesar nivelul maxim atins de un super-performer, dar ea poate așeza sub el o fundație care să minimalizeze adâncimea văilor pe care le parcurge. Mai mult, ea îl ajută pe “omul obișnuit” să-și atingă potențialul lui maxim. Omul harnic este un performer constant și regulat, și un astfel de om ajunge *la sfârșitul* cursei sale.

Una din slăbiciunile cele mai frecvente la cei imaturi este o ușurătate iresponsabilă în legătură cu obligațiile lor. De exemplu, nu este ceva ieșit din comun la un creștin de altfel serios să declare foarte senin, “Trebuie să mă duc la locul meu de muncă în seara asta, însă chiar am simțit cum Duhul Sfânt îmi spune să vin aici la un studiu biblic.” O astfel de indicație nu a venit de la Duhul Sfânt.. Nu pune iresponsabilitatea ta în cărca lui Dumnezeu. Inima ta înșelătoare și absența caracterului, te îndeamnă să preferi părășia la un studiu biblic împachetării mărfurilor la locul tău de muncă.

Zeloții bine-intenționați vor spune, “Eu sunt chemat la misiune. Știu că ar trebui să-mi anunț plecarea cu două săptămâni înainte, știu că datorez ceva bani, știu că tatăl meu este girant pentru mașină, dar Dumnezeu îmi spune să plec pe câmpul de misiune—chiar acum!”

Nu, nu Dumnezeu îți spune asta! Dumnezeu ne cheamă pe fiecare din noi să fim oameni harnici, serioși, să sfârșim cu credincioșie ce am început. Dacă nu se poate avea încredere în noi ca să ne plătim datoriile, cum să aibă Dumnezeu încredere în noi ca să mântuim Africa?

Spre bine sau spre rău, noi influențăm totdeauna prin caracterul nostru pe cei care ne sunt dați în grijă. Așa cum noi suntem gravați cu imaginea lui Hristos, la fel toate locurile peste care avem responsabilități trebuie să poarte ștampila caracterului Său.

HĂRNICIA CA ASCULTARE IMEDIATĂ

Hărnicia nu doar că-și sfârșește lucrarea începută, ci o sfârșește fără întârziere inutilă. Pavel spune “la timp și ne la timp,” adică imediat (2 Tim.4:2). A face lucrurile imediat este o virtute prin care-ți formezi caracterul. Amânarea nu este doar o slăbiciune a personalității, slăbiciune cu care ne-am născut. Amânarea este și un păcat și un semn al alunecării, al regresului spiritual. Cei harnici s-au disciplinat să asculte de cei în autoritate, și ascultă pe loc. Așadar, când Dumnezeu vorbește, cei harnici Îl aud și pornesc pe loc să-L asculte. Copiii trebuie învățați că dacă nu ascultă de părinții lor pe care-i pot vedea, nu vor învăța niciodată să asculte de Dumnezeu, pe care nu-L pot vedea.

În amânare mai este încă un pericol teribil. Dacă tot amânăm diverse lucruri, vom începe să credem că și Dumnezeu tot amână. Cuvântul lui Dumnezeu ne învață că Dumnezeu care este credincios va aduce judecata la timpul Său. Când se va întâmpla acest lucru, se va întâmpla dintr-o dată. Să nu îndrăznim să proiectăm încetineala noastră asupra lui Dumnezeu. Spirala descendentă a vieții într-o societate căreia îi lipsește hărnicia este tristă. Fiindcă autoritățile nu sunt rapide și harnice în a

pedepsi, oamenii învață lenea. O generație căreia îi lipsește frica de autoritate devine, mai leneșă, mai puțin harnică și serioasă cu munca. Indolența și lenevia dau naștere la păcat și răzvrătire, și autorității îi lipsește hărnicia în pedeapsă. Unor astfel de oameni mânia lui Dumnezeu li se pare nerealistă, dacă nu de luat în răs și cel puțin evitabilă.

HĂRNICIA CA ASCULTARE EXACTĂ

Ezra 7:23 spune, “Tot ce este poruncit de Dumnezeu cerurilor să se facă întocmai [exact] pentru Casa Dumnezeului cerurilor, pentru ca să nu vină mânia Lui asupra împărăției, asupra împăratului și asupra fiilor săi.”

Cu alte cuvinte, faceți acum ce vi s-a spus, faceți exact cum vi s-a spus, și continuați să faceți ce vi s-a spus până la sfârșit. Idila Americii cu individualismul creativ a dus deseori la dezavantaje. Lupul singuratic liber-cugetător este celebrat, în timp ce oamenii ascultători și harnici sunt batjocoriți.

Acum câțiva ani am luat pe un tânăr într-o călătorie misionară în Peru. Ne îndreptam spre jungla amazoniană din jurul orașului Puerto Bermudez. Eu fusesm de multe ori acolo și cunoșteam locul foarte bine. Cu o mașină închiriată mergeam de la Lima către La Oroya; de acolo la Tarma și în final ajungeam în La Merced. Urma să avem o călătorie lungă, friguroasă și plină de pericole pe timp de noapte. Din La Merced, cu un autobuz antic, urma să călătorim până în junglă în orașul Puerto Bermudez. Aveam de călătorit mai mult de douăzeci și cinci de ore de la Lima. O călătorie înfricoșătoare și teribil de obositoare. Soseam la o cazarmă singuratică din junglă, a armatei, pe la ora trei dimineața. Nu m-am gândit că trebuie să explic însoțitorului meu, un tânăr de douăzeci și ceva de ani, toate motivele din spatele instrucțiunilor mele.

I-am spus doar, “Uite ce e, pune-ți pașaportul în buzunarul de la cămașă, ține-l acolo, și pune restul lucrurilor în valiză.”

Când am sosit la punctul de control al armatei la trei dimineața, toți erau nervoși și agitați. Peru este o imensă zonă de pericol. Acolo în fiecare zi sunt uciși oameni. Soldații sunt nervoși. Oamenii sunt nervoși. Nimic nu este mai înfiorător decât să vezi zece sau douăzeci de soldați nervoși, obosiți, la avanposturile lor în junglă, la trei dimineața. Ei sunt speriați de tine. Tu ești speriat de ei. Întreaga situația te zgârie pe nervi.

Când ne-am zgâlțâit oprindu-ne la un stop, l-am trezit pe prietenul meu. “Haide,” i-am spus. “Coboară din autobuz.”

Toți cei din autobuz și-au târât pașii încolonându-se în fața unui căpitan care ședea la o masă. Gardieni somnoroși stăteau cu arma în mână. Căpitanul a început să controleze și să ștampileze documentele de călătorie.

“Ce fac aici?” m-a întrebat băiatul.

“Trebuie să ne pună o ștampilă pe pașapoarte. Pregătește-l pe al tău,” i-am spus.

“Pașaportul?” m-a întrebat cu groază în glas. “Este în valiză.”

“În valiză?” m-am îngrozit eu. “Vrei să spui în valiza legată pe autobuz, sub capră?”

“Da,” s-a văicărit el, “acolo sus.”

I-am explicat calm situația. “Într-un minut omul de ’colo îți va cere pașaportul. Dacă nu i-l poți arăta, imediat soldații își vor îndrepta automatele spre tine. În acel moment eu mă voi depărta.”

A început să mă implore, “Te rog, dr. Rutland, nu mă lăsa.”

“Ți-am spus să-ți pui pașaportul în buzunar.”

În acel moment el a rostit acele cuvinte pe care le urăsc. “Dar am crezut...” a gemut el. “Am crezut că vor fi mai în siguranță acolo sus.”

“Da,” i-am spus eu, “însă *n-ai făcut* ce ți-am spus. Acum *tu* ai fi mai în siguranță acolo sus.”

În acel moment căpitanul ursuz a mormăit, “*Pasaporte.*” Cu vocea tremurândă, prietenul meu a rostit, “Nu-l am,” și a început să arate către autobuzul ponosit. Când am văzut trei arme automate ținute spre el, m-am tras iute la o parte. A trebuit să coborâm caprele de pe autobuz, să tragem valiza jos și să căutăm prin ea până am găsit pașaportul. Toți din autobuz erau mânioși pe noi. Ne blestemau și ne înjurau. La urmă a trebui să refacem totul, să punem valiza pe autobuz și să punem înapoi caprele. Când în cele din urmă am părăsit postul de control, era ora cinci. Ceea ce ar fi trebuit să dureze cincisprezece minute a durat aproape două ore. Soldații erau furioși, oamenii erau furioși și eu eram furios. De ce? Din pricina a trei cuvinte fatale: “Dar am crezut...” Inventivitatea își are locul ei, dar virtutea mai mare este ascultarea, hărnicia în ascultare.

Un concept pe care cei imaturi nu-l pot concepe este că dacă-și împlinesc bine slujba seculară, exact cum li se spune, acest fapt are un impact spiritual de durată asupra caracterului lor. Este o legătură între felul în care îmi fac meseria sau felul în care-mi fac curățenie la locul de muncă și relația mea cu Dumnezeu. Dacă fac lucrurile care mi se cer, dar cu neplăcere, înseamnă că hărnicia și ascultarea nu sunt zidite în caracterul meu. Îmi îndeplinesc slujba, lucrarea se face, însă caracterul meu rămâne nemodelat. Dacă cineva crede că ascultarea și hărnicia în lucrurile pământești nu are valoare spirituală, el însuși va avea de suferit la nivelul omului său interior.

Atunci când ascultarea și hărnicia sunt considerate neimportante, omul învață lecții spirituale negative. Dacă ar fi ca Dumnezeu să-l cheme pe unul care nu are râvnă și hărnicie, el s-ar dovedi nepotrivit. Ar putea amâna să răspundă chemării. Sau ar putea face lucrurile pe jumătate. Ar putea improviza. Până la urmă, totuși, ar cădea la test. Ascultarea parțială este neascultare. Ascultarea întârziată este neascultare.

Caracterul implică promptitudine. Caracterul implică exactitate, a face exact cum ți s-a spus. Caracterul implică finalizare, a duce la capăt ce ți s-a dat de făcut.

HĂRNICIA CA ACȚIONARE CU ATENȚIE ȘI GRIJĂ

A fi harnic înseamnă și să exersezi grija. De exemplu, unui tânăr gestionar i se spune, “Pune în magazie aceste cinci cutii.” El poate face asta foarte repede, prompt, poate să ducă la capăt treaba care i s-a dat de făcut, să pună cutiile la locul lor, și totuși să greșească teribil prin faptul că în cutii nu mai rămâne nimic întreg, totul este țăndări. În acest sens, hărnicia are de a face și cu acțiunea dar și cu atitudinea. Trebuie să facem totul ca pentru Domnul. Trebuie să-mi fac activitatea de la locul meu de muncă tot atât de importantă pentru mine ca și pentru patronul meu, altfel păcătuiesc împotriva lui.

În timpul cât am fost la colegiu, soția mea și eu am lucrat din greu pentru a supraviețui. De multe ori am avut două-trei slujbe pentru a putea strânge taxa pentru semestrul următor. La unul din locurile de muncă, un “butic” cu de toate, mai aveam doi colegi. Unul din ei era un baschetbalist local renumit. Antrenorul i-a aranjat să primească slujba, pentru a mai face ceva bani în plus. El a crezut că este o glumă, așa că se distra la serviciu. Celălalt băiat, Tom, era un pic mai redus mintal. Tom era ținta glumelor baschetbalistului. Dar am învățat multe privind la acel băiat retardat cum punea mărfurile în sacoșele clienților. Chiar dacă era un om la rând sau cincizeci, pentru el era tot una. Punea lucrurile cumpărate una câte una, cu grijă, nelăsând graba să-i strice ritmul și să-l facă să greșească. Nu se grăbea niciodată. Nu se agita

niciodată. Nu încerca niciodată să se miște mai repede decât ar fi trebuit pentru a-și face munca în mod eficient.

Baschetbalistul era înalt și foarte bine coordonat. Când voia, putea să pună cumpărăturile în pachet cu viteza unui vârtej de vânt. Putea cu o singură mână să termine mai repede ca Tom cu amândouă mâinile, cu viteză maximă. După care începea să facă maimuțările sau să se ducă în spate să ia o pauză, în loc să fie la locul său. Încă mai rău decât atât, era obraznic cu șeful și cu clienții. Rareori m-am bucurat mai tare decât atunci când l-am văzut dat afară pe starul baschetbalist. Șeful l-a dat afară chiar în fața noastră, inclusiv a lui Tom. N-o să-l uit niciodată cum și-a îndreptat degetul spre băiatul retardat și i-a spus baschetbalistului, “Îl vezi pe acest băiat? Nu prea pui preț pe el, nu-i așa? Dar el valorează greutatea lui în aur, în timp ce tu nu valorezi nici măcar un șfanț.”

În acel butic am învățat o lecție de caracter: Fii tot ce poți să fii. Pune mărfurile în sacoșă una câte una și fă-ți treaba până la capăt. Fă-o bine și fă-o cu grijă. Tom era atent cum făcea ce făcea. Voia să facă totul corect. Se simțea responsabil pentru ce făcea la butic. Umbla cu o conservă de roșii ca și cu un copil. Baschetbalistul scăpa lăzile și făcea să se desfacă cutiile. A meritat să fie dat afară.

Această virtute a hărniciei și atenției este importantă și în relațiile cu alții. Trebuie să fim sensibili cu alții, conștienți de ce se petrece în jurul nostru. Soțul care uită de ziua de naștere a soției nu este doar uituc. El nu este atent în fața lui Dumnezeu. O scuză la o zi după eveniment nu mai valorează nimic. Greșeala a fost deja făcută.

De ce tinerilor din America [și nu numai] le lipsește atât de mult acel impuls spontan de a ajuta? Mama, cărând două plase de cumpărături și o sticlă cu lapte, strigă, în timp ce se chinuie să deschidă ușa: “Mă ajută cineva?” Băiatul ei cel mare se ridică până la urmă de pe canapea, lăsa revistele aiurite din mână și se mișcă greoi să-i țină ușa. De ce nu sare oare să-i care plasele, fără să-i mai spună cineva?! Este pentru că niciodată n-a fost învățat să-și deschidă ochii și s-o privească. El nici nu vede ce face mama sa.

Cei harnici care învață să fie atenți față de alții vor ajunge rareori să-și ceară scuze ulterior că n-au avut grijă.

HĂRNICIA ÎN LUCRAREA LUI DUMNEZEU

Lipsa caracterului în lucrare este deosebit de dăunătoare. Există o aroganță la slujitorii răsfățați cărora nu le pasă de voința lui Dumnezeu. Această lipsă de vigilență spirituală la modul de lucru al lui Dumnezeu, este păcătoasă și denotă o auto-îngăduință vinovată. Adormiți la post, slabi în rugăciune, leneși în studierea Cuvântului, ei nu pot rosti cu încredere, “Așa vorbește Domnul.” Hărnicia spirituală, auzirea glasului lui Dumnezeu și ascultarea de Dumnezeu, este un element esențial într-o lucrare cu putere adevărată.

HĂRNICIA LA LOCUL DE MUNCĂ

Hărnicia înseamnă de asemenea a fi în gardă, atent și cu grijă la locul tău de muncă, ca și cum ar fi afacerea ta proprie. Ea înseamnă să limitezi întreruperile și distracțiile.

Oamenii pot sau să stea de vorbă unii cu alții, sau să fie atenți la datoriile lor, la ordinele date de șefi și la situația existentă. Cei harnici învață să sorteze informațiile și să rețină doar ceea ce este demn de atenție. Cei care stau ciucure la povești în jurul vitrinei cu băuturi răcoritoare nu sunt nici înțelepți, nici harnici. Unele discuții

sunt total nefolositoare. Ascultă cu discernământ, și limitează-ți timpul alocat informațiilor fără rost.

HĂRNICIA ȘI ISPITA

Cel harnic va fi mai tare în fața ispitelor surprinzătoare care vin pe neașteptate și distrug pe atât de mulți. Oricine mai este surprins nepregătit din timp în timp, dar cei harnici în lucrurile lumii sunt de obicei mai harnici și în lucrurile Duhului. Leul nu este nici pe departe în stare să sară din ascunzătoare și să distrugă cu ispite neașteptate pe cel atent și harnic.

De curând am stat de vorbă cu un tânăr a cărui prietenă era însărcinată. Mi-a spus, “Nici odată n-am intenționat să se întâmple asta!”

Evident că n-a intenționat! Acel cuplu tânăr n-a intenționat așa ceva. N-au intenționat să păcătuiască—au alunecat prin pasiune în asta. Lipsa intenției i-a făcut să fie prinși într-o situație de imoralitate. Prin lipsa atenției, a hărniciei în veghere, n-au putut evita păcatul. Biologia este o forță teribilă. Trebuie să-i învățăm pe tinerii noștri să-i respecte puterea și să fie harnici și veghetori.

Un creștin care citește Biblia și se roagă în fiecare zi nu este mai în siguranță decât un necredincios când mângâie pasional pe cineva pe scaunul din spate al mașinii. La un moment dat, pasiunea stărnită îi va fura posibilitatea de a se opri. Odată depășit acest moment, păcatul fizic devine inevitabil. Gândește-te înainte la situație. Fii atent la posibilele pericole, și evită-le.

Am călătorit peste tot în lume și m-am întâlnit cu multe situații. N-am auzit de vreo femeie care să fi rămas însărcinată după o adunare de rugăciune! Noi alunecăm în păcat fiindcă nu veghem. De jur împrejurul tufișului țepos, maimuța fugărea o nevăstuică mică. Maimuța credea că este o joacă. Dintr-o dată, haț! nevăstuica a prins-o de gât! O maimuță inteligentă și atentă nu va urmări o nevăstuică ucigașă. Va fi prevăzătoare la pericolul situației.

HĂRNICIA: CHEIA CREȘTERII

Lucrurile acestea nu sunt pentru a ne satisface orgoliul. Auto-disciplina nu este un mod de a ne sfinți. Dumnezeu ne sfințește. Totuși, nu putem sluji pântecelui nostru în timp ce-i cerem lui Dumnezeu să ne umple de virtuți. Dumnezeu așteaptă să ne disciplinăm viața.

A.W. Tozer a spus, “Am fost atrași pe serpentinele false ale logicii care insistă că odată ce L-am găsit pe Dumnezeu nu mai avem nevoie să-L căutăm.”² Doar după ce L-am întâlnit pe Domnul putem să înțelegem ce înseamnă să căutăm cu seriozitate și hărnicie fața Lui.

Hărnicia este cheia trăirii pline de succes și propășire în lucrurile vremelnice, dar Dumnezeu folosește lucrurile vremelnice pentru a ne învăța lecții spirituale.

CE NU ESTE HĂRNICIA

Această virtute nu înseamnă un perfecționism obsedant, neliniștitor, apăsător. Un astfel de stil neurotic de viață n-ar putea fi pâna la urmă decât temporar și contra-productiv. Omul harnic obsedat și perfecționist, nesătul după muncă, întotdeauna incapabil să-și atingă standardele realizabile proprii, este un obsedat, nu un echilibrat. El pierde legătura cu realitatea și cu cei din jur. El își ignoră soția, copiii și circumstanțele reale și limitările propriei sănătăți. El nu este nici prudent nici precaut. El se consideră harnic în muncă, dar în realitate el este îngropat în propria sa obsesie. Să nu încurcăm obsesia cu hărnicia. Hărnicia este productivă și durabilă.

CELE PATRU FAȚETE ALE HĂRNICIEI

Virtutea hărniciei are patru fațete:

1. Hărnicia înseamnă *constanță*. Ascultarea temporară este neascultare.
2. Hărnicia înseamnă *proptitudine*. Ascultarea întârziată este neascultare.
3. Hărnicia este *exactitate*. Ascultarea parțială este neascultare.
4. Hărnicia este *atenție și grijă*. Ascultarea neglijentă este neascultare.

Hărnicia este aplicarea responsabilă, ordonată și constantă a puterii primite de la Dumnezeu pentru împlinirea oricărei responsabilități încredințate.

HĂRNICIA ȘI DEDICAREA

Cuvântul latin pentru hărnicie este *diligentia*. El derivă din două rădăcini care înseamnă “a alege” și “a iubi cu toată ființa.” Cel harnic, deci, poate face și poate fi fidel unei alegeri, chiar dacă această este contrară preferințelor sau cerințelor imediate ale trupului său.

De aceea, în căsnicie, bărbatul harnic și serios știe că dragostea adevărată transcende atențiile emoționale acordate soției în luna de miere. Dragostea face alegeri în mod constant. Soțul iubește din toată inima fiindcă a ales să iubească, și a ales să iubească indiferent de împrejurări sau situații. Căsniciile care depind de “simțirea” dragostei sunt cumplit de fragile. Vor exista în orice căsnicie sau relație momente în care romanța lunii de miere lipsește complet. În acele momente nu iubim pasional, ci cu seriozitate, fiindcă am ales să iubim.

Această virtute face din întreaga viață o acțiune a dragostei, care durează până la linia finală.

Autobuzul ponosit “Blue Bird” [Pasărea albastră] al școlii Mountain High School, era un simbol al oamenilor pe care-i ducea. Vehicolul antic părea legat cu sârmă să nu se rupă. Nu era drăguț, și arăta ca o relicvă din altă epocă, deși mergea destul de bine și ajungea oriunde era trimis să meargă.

Zdruncinați pe scaunele vechi de culoare verde dinlăuntru, membrii micii echipe încercau de pomană să pară încrezători și relaxați. Pe scaunul din față, antrenorul morocănos și bătrân, Hardeman, se făcea că doarme. Avea pălăria trasă peste ochi, și brațele încrucișate. Domnul Wheelwright, omul de serviciu foarte cumsecade al școlii, care era dublura șoferului și bunicul internatului, fluiera aceeași melodie nedefinită pe care o fluiera de ani de zile.

Copiii erau în mare parte tăcuți, cu excepția unor izbucniri ocazionale când câte o rachetă de salivă își atinge ținta sau când o insultă rostită cu colțul gurii cerea o replică. Toți erau intimidați. De fapt, erau înfricoșați. Niciodată nu se întâmplase, în istoria sportivă deloc glorioasă a școlii lor, ca o echipă de atletism să ajungă în faza statală. Mulți dintre ei nici nu văzuseră vreodată Lexington-ul. Orașul Blue Rock din Kentucky li se părea neînsemnat acum, când priveau la imensul oraș. Se simțeau și ei neînsemnați. În ciuda jovialității forțate, unii doreau nici să nu fi venit. Dintr-o dată antrenorul Hardeman s-a ridicat, și-a împins înapoi pălăria și și-a întins brațele deapupra capului.

Întorcându-se către copiii, privi pe toată lungimea autobuzului ponosit. Cercetă fața fiecăruia din copiii slăbuți.

“Nu-i așa că e un oraș foarte mare?” i-a întreat.

Băieții au încuviințat mormăind, privind absenți prin ferestre.

“Nu zic că vom câștiga toate întrecerile,” a continuat el. “Dar nici o școală din întreg statul n-a câștigat totul. Principalul este că voi sunteți aici! Este un turneu pe bază de invitații, și voi ați fost invitați. Meritați să fiți aici.”

“Facem tot ce putem, dom’ antrenor,” a strigat Donny.

“Da, știu că veți face.” Antrenorul a zâmbit în timp ce vorbea.

“Dom’ antrenor, dar ce părere aveți despre cursa de rezistență?” a întreat Harold. “Craig este umflat acasă, are oreion.” Acest ultim comentariu, care era de fapt ceva știut de toți, stârni un hohot de veselie.

“Mă bucur că ai întreat, Harold, fiindcă am o surpriză pentru toți. Billy va alerga în această cursă.”

Toți ochii s-au îndreptat spre băiatul care însoțea echipa athletică. An de an Billy însoțea echipa, doar pentru a purta grijă de echipament. Billy a rânjit prosteste de pe ultimul scaun și a ridicat din umeri.

“Dar, dom’ antrenor...” a obiectat Cass.

“Fără nici un... dar! Fiecare din voi are proba lui. L-am întreat, și el a fost de acord. Așa am hotărât, așa rămâne.” Antrenorul și-a strâns buzele, într-o linie fermă.

Din spate s-a auzit o voce în șoaptă, “El nu poate câștiga. Ce mai... nici nu se poate clasa între primii.”

“Nu i-am cerut să câștige sau să fie între primii. I-am cerut doar să nu abandoneze până la final” i-a răspuns antrenorul în timp ce micuțul Billy s-a întors să privească fără expresie la mașinile care treceau.

Ziua a trecut aproape cum se așteptau. Mountain High s-au plasat pe locul trei la 100 m sprint și pe locul patru la ștafeta de 4x100. Asta a fost. Pe când începeau să-și strângă echipamentul, s-a terminat și proba de rezistență și erau anunțați primii zece care trecuseră linia.

Era o realizare să fii pe locul zece dintr-atâția concurenți din întreg statul. Însă numele lui Billy nu era între cei zece.

Luminile au început să se stingă, în timp ce ultimii spectatori se îndreptau spre parcare. Băieții de la Mountain High priveau încurcați la antrenorul Hardeman. Acesta gesticula înfierbântat către șeful comisiei oficiale. Cei doi vorbeau tare, aproa-pe că strigau, însă copiii nu puteau distinge cuvintele. Gloata de adolescenți necizelați din Apalași s-a apropiat de locul certei.

“Bine!” l-au auzit ei spunând pe șeful comisiei. “Vom aprinde luminile. Dar n-are rost. Cursa s-a sfârșit. Cheamă-l înlăuntru.”

“Nu,” i-a spus Hardeman. “Eu i-am spus să termine cursa. Lăsați-l s-o termine.”

“Bine, bine,” a mormăit oficialul. “Aprinde luminile,” a strigat el spre turnul de control de lângă boxa presei. “Aprinde din nou luminile!”

Doar când luminile de pe stadion sau aprins din nou, l-au zărit. La ultima turnantă era Billy. Brațele îi atârnavă moi pe lângă trup. Picioarele firave de-abia se mișcau. Capul i se clătina jalnic.

Au privit la el cu neîncredere. Reapriinderea luminilor a atras atenția ultimilor spectatori care zăboviseră la porți, și au început să se adune iar către pistă. Figura însingurată se mișca pe ultima linie dreaptă spre linia de final, în agonie evidentă. Rămas aproape fără suflare, băiatul se lupta la fiecare pas.

Ciucurele de spectatori a crescut, iar echipa de la Mountain High le auzea comentariile.

“Priviți la el.”

“De ce nu abandonează?”

“N-am mai văzut așa ceva.”

Dintr-o dată cineva a început să aplaude și să ovaționeze. Mai mulți au început și ei. Fără să dea atenție glasurilor, Billy Rogers încerca să nu se concentreze la altceva în afară de linia de final. Picioarele îi urlau de durere. Simțea că îi venea să vomite. Dar înainta. Stângul. Dreptul. Stângul. Dreptul.

A căzut pe linia de final în brațele antrenorului. Echipa s-a adunat ca un roi în jurul lui, strigând și sărind ca și când ar fi câștigat Medalia olimpică de aur. Întins pe brațele antrenorului, copilul a devenit conștient de bucuria din jurul său.

“Pentru ce se bucură, dom’ antrenor?” a șoptit el.

“Pentru tine, fiule, pentru tine.”

El nu înțelegea. Ce însemna asta?

“Am terminat cursa, dom’le, așa cum mi-ai spus,” a răspuns el.

“Da, Billy, ai terminat-o.”

MODESTIA: CARACTERUL ÎN SIMPLITATE

“Cum se simte băiatul tău, Bob?” întreabă bărbatul înalt și subțirel cu cămașă în carouri.

“E bine, domnule Blanchard,” răspunde șoferul de camion corpulent, cu barba nerasă de o zi. “De săptămâna trecută a început să-i fie mai bine.”

“Nu rugăm pentru el.”

Nu este nimic neobișnuit sau spectaculos în conversația scurtă din parcare cu pietriș a unei tabere creștine din partea de sud a statului Georgia. Doi bărbați—oaspeți obișnuiți, un om de afaceri și un șofer de camion—schimbă salutări și își exprimă implicarea în rugăciune pentru binele celor care le sunt prieteni sau cunoscuți. Nimic excepțional. Deloc excepțional, până îți dai seama că “domnul Blanchard” este James H. Blanchard, director executiv și și președinte al bordului de conducere de la Synovus.

Având un succes extraordinar în afaceri și o influență extrem de mare în politică, Blanchard desconsideră orice idee de emfază și extravagantă. Un om de care te poți apropia, om umil și creștin cu o dedicare deplină, James Blanchard trăiește în locul în care s-a născut, în Columbus, Georgia. A refuzat invitațiile de a muta Synovus (un imperiu bancar valorând mai mult de 20 miliarde dolari) la New York. “Columbus este acasă,” spune el, în stilul său de vorbire sudică voalată și aristocratică, ca și cum cuvântul acasă ar explica totul.

Capabil să stea între cei mai de succes oameni de afaceri din America, James Blanchard nu se laudă cu sine însuși. Simțindu-se tot așa de confortabil în ape adânci ca și în sala de ședințe a bordului, preocupat mai mult de fiul unui șofer decât de bursa de valori, modestia lui James Blanchard l-a făcut îndrăgit localnicilor.

Un proprietar de butic din Columbus a spus despre magnatul din sectorul bancar, “Blanchard este om adevărat.”

Acesta este probabil cel mai înalt compliment pentru un om cu adevărat modest. Blanchard, în timp ce se simte confortabil cu succesul său, trăiește într-un echilibru stăpânit, necăzând nici în extrema auto-înălțării mândre, nici în cea de umilință falsă respingătoare a omului arogant în sine însuși.

El este doar ce este, un om de succes, binecuvântat de Dumnezeu, folosind resursele pe care le stăpânește pentru Dumnezeu și spre bine. Rezistând exagerărilor de prost gust ale unora cu mult mai puțin avuți decât el, Blanchard trăiește într-o modestie autentică.¹

❖
*Nimic nu poate compensa lipsa de modestie, fără de care frumusețea este
disgrațioasă și înțelepciunea detestabilă.*

—SIR RICHARD STEELE

COMUNITATEA CREȘTINĂ DE LA ÎNCEPUT ERA formată din evrei. Străduința ei nu era să cunoască cum să trăiască o viață sfântă. Încă din timpurile cele mai de demult Legea lui Moise le-a prescris și cele mai mărunte detalii ale vieții familiale, de afaceri și de relații sociale. Lupta sau străduința acestor creștini evrei de la început era să înțeleagă mântuirea prin credința în Mesia cel îndurător. Întâlnindu-se în pridvorul lui Solomon, iudeii mesianici de la început nu urmăreau o schimbare radicală a stilului lor de viață. În timp ce așteptau reîntoarcerea Împăratului, ei celebrau dragostea și libertatea Duhului Sfânt.

Totuși, odată cu întârzierea revenirii lui Isus, comunitatea creștinilor evrei a fost dată afară din templu, afară din Ierusalim, apoi în cele din urmă, afară din Israel. În mod treptat mișcarea creștină a început să străpungă pânțele sensibil al lumii greco-romane. Izolarea Ierusalimului nu-i pregătise deloc pentru decadența teribilă pe care au întânit-o în resturile putrede ale gloriei imperiale. Roma devenise o femeie stricată epuizată și bătrână, ale cărei poftede depravate au corupt nu doar înzorzonata linie împărătească, ci și întreaga populație. Putregaiul a atins curtea împărătească, afacerile, teatrele și familiile.

În flacăra trezirii din Efes (Fapte 19), impactul creștinismului a dus la o schimbare imediată a stilului de viață. Colecții uriașe de cărți de magie și lucruri de nimic au fost arse. Efesenii erau păgâni închinători la idoli, nu iudei legaliști. Idolii lor, în cea mai mare parte statuete din argint ai zeiței Diana, au fost sortiți nimicirii, și ei nu mai cumpărau alți zei. Argintarii care făceau aceste statuete și-au dat seama că acest nou stil de viață al creștinilor însemna sfârșitul industriei lor, și au pus la cale o răscoală. Și totuși, în Ierusalim nu s-au ridicat ruguri ale Torei. Acolo nu exista o anumită industrie bazată pe răspândirea păcatului. În Ierusalim creștinismul era o chestiune pur religioasă. În Efes, Corint sau Roma problema se punea cum să trăiești o viață creștină în atmosfera decăzută a păgânismului în descompunere.

Creștinii din Ierusalimul anului 33 d. Hr. se întrebau, “Când va veni Isus din nou, și ce va însemna restaurarea împărăției lui David?”

Creștinii din Efes, la mai puțin de treizeci de ani după aceea, puneau întrebări complet diferite: “Cum trebuie să ne purtăm în afaceri? Putem cumpăra carne dedicată zeilor păgâni? Cum să ne purtăm cu sclavii? Cum ar trebui să să îmbrace femeile?”

Pe la sfârșitul secolului al nouăsprezecelea și începutul secolului douăzeci, civilizația Apuseană a fost creștinată. Evident, asta nu înseamnă că toți au devenit creștini. Mai degrabă se poate spune că moravurile societății, valorile ei și felul ei de viață au fost influențate de creștinism.

Nu toți erau cinstiți, dar exista un consens în societate despre însemnătatea cinstei. Nu toți mergeau la biserică, dar mersul la biserică era considerat un lucru “bun.” Tot așa, nu toți erau modești, însă modestia era considerată o virtute.

Acest lucru nu mai este neapărat adevărat astăzi. Modestia este acum considerată de multe ori o reprimare nevrotică atât a sexualității cât și a individualității. Mulți consideră că dacă America dorește libertatea individului, atunci modestia poate fi considerată de fapt un lucru “rău.” O parte a problemei cu care se confruntă biserica de azi este că, pe lângă faptul că modestia este greșit înțeleasă, ea a fost de multe ori

aplicată în mod îngust chiar de către biserică. Ne găsim acum într-o eră post-creștină în Apus. Degradarea morală din jurul nostru îi forțează pe creștini să vină cu răspunsuri care nu mai sunt “de la sine înțelese.” Ținând la distanță legalismul Ierusalimului, pe de o parte, noi trebuie de cealaltă parte să ne împotrivim stricăciunii libertine. În multe privințe suntem în situația Efesenilor.

TRĂIREA ÎN CADRUL LIMITELOR

Cei mai mulți americani moderni înțeleg cuvântul *modestie* ca fiind legat doar de maniera de a te îmbrăca, și chiar și atunci este folosit mai ales pentru femei. Cu toate acestea, modestia este în fapt mai legată de respectul de sine și stăpânirea de sine decât de îmbrăcămintea decoltată sau nu. Stilul de îmbrăcare este o *aplicație* a modestiei, nu o definiție.

Modestia, în sensul ei clasic, înseamnă trăirea în cadrul limitelor. Modestia se supune limitelor proprietății. Este opusul “obrazniciei,” care este caracteristica omului care se bagă în față, prea agresiv și prea încrezut. Modestia este altceva decât lăudăroșenie și aroganță.

Modestia izvorăște dintr-o apreciere temperată și umilă a propriei importanțe. Ea este discretă, dar nu timidă. Modestia recunoaște faptul că există în viață limite ale proprietății și că este bine să te supui acestora. Modestia privește la restricții ca la niște protecții pozitive, nu ca la niște obstacole negative.

Lipsa de modestie neagă responsabilitățile față de lege, cultură, autoritate și tradiție. Lipsa de modestie se simte ofensată de semne de avertizare de felul “Nu călcați iarba.” Modestia spune, “Există în lume lucruri pe care este corect să le fac și lucruri pe care nu este corect să le fac. Nu sunt prea bun, prea mare, prea bogat sau prea puternic să mi le arate cineva cu degetul.”

Modestia nu este supunere oarbă în fața celor cărora le place să comande. Mai degrabă ea este o convingere că în viață există limite corecte. Mai mult, cei modești învață să-și impună limite proprii. Modestia este în directă legătură cu modul în care cineva se privește pe sine însuși.

Romani 12:1-3 ne oferă o perspectivă asupra modestiei:

Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească. Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți, prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită. Prin harul, care mi-a fost dat, eu spun fiecăruia dintre voi, să nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine, ci să aibă simțiri cumpătate despre sine...

Aceasta este esența modestiei. Acest pasaj a fost scris pentru a ajuta pe păgânii din Roma antică, din America modernă și nu numai, să înțeleagă că modestia înseamnă mult mai mult decât modul cum se îmbracă o femeie.

Pavel spune, “Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu” (Rom.12:1). Este evident de aici că noi suntem prețioși. Suntem importanți în ochii lui Dumnezeu. Altfel jertfa vieților noastre ar fi total inacceptabilă în fața Lui. Dacă trupul tău este o jertfă acceptabilă în fața lui Dumnezeu, atunci faptul că-ți tratezi trupul cu respect este de asemenea important în fața Lui.

Versetul 3 spune, “Să nu ai despre tine însuși o părere mai înaltă decât se cuvine.”

Cu alte cuvinte, o jertfă este primită de Dumnezeu doar câtă vreme este pe altar. Când este prezentată lui Dumnezeu, atunci își îndeplinește menirea. Luarea ei înapoi sau revendicarea ei din nou pentru tine după ce a fost pusă odată pe altarul lui Dumnezeu, înseamnă o atitudine arogantă și îndrăzneată de proprietar; într-un asemenea caz jertfa trupului tău își pierde sensul și în consecință și valoarea.

Așadar, eu găsesc un sens și o explicație bună în predarea mea ca sacrificiu sub proprietatea și domnia lui Isus Hristos. Când îmi iau trupul și viața în propriile mâini, îmi pierd sensul și valoarea; viața mea devine o căutare fără sfârșit după moduri în care să mă conving pe mine însumi și lumea din jur de semnificația mea proprie.

Modestia nu se îngâmă, ci este cu adevărat umilă. Cel lipsit de modestie spune prin comportamentul, prin îmbrăcămintea și prin atitudinea sa, tuturor în general și mai ales sexului opus, “Priviți la mine. Eu sunt cel important în locul acesta.”

Trecând prin fața oglinzii înalte, Kristy s-a examinat cu atenție. A rămas blocată de ce vedea. Era foarte drăguță, dacă nu chiar frumoasă. Poate mai mult decât doar frumoasă, Kristy era bogată și frumoasă.

Părul îi era exact așa cum și-l dorea, deși era tot timpul nemulțumită de el. Bluza îi era evident scumpă și la modă. Cei doi nasturi de sus erau descheiați, iar lanțul de aur împletit care îi împodobește gâtul frumos stătea pe partea de sus a pieptului ei. La capătul lanțului atârna o cruce de șapte sute dolari, cu un mic diamant foarte frumos. Tatăl ei se plânsese că era prea scump pentru o adolescentă, dar mama ei intervenise pentru ea cu succes, ca de obicei. La urma urmei, aniversarea de șaisprezece ani a unei fete are loc doar odată. Nu se putea spune că tatăl ei nu-și permitea o așa cheltuială.

Kristy și-a descheiat și al treilea nasture, dând la iveală o formă bine definită. Adolescența și-a încrețit fruntea, și-a mișcat năsul și și-a făcut buzele botic, într-o strâmbătură nostimă cu care fermeca în mod constant pe cei mai mulți bărbați, dar și pe unele femei. Și-a reîncheiat nasturele, și-a strâns buzele din nou și în final a desfăcut din nou nasturele și a desfăcut marginile bluzei încă foarte puțin.

Crucea arăta absolut ispititor pe pieptul ei. Așa, acum era mai bine. De fapt, crucea trebuia se se vadă. Era un cadou primit cu ocazia zilei de naștere. La urma urmei, era o cruce, și în oraș se știa foarte bine că familia ei era o familie cu vază la Biserica Întâi. Nu-i era rușine de asta. Și-a dat capul pe spate, și-a corectat postura și s-a întors pe loc, ieșind din toaleta fetelor în holul pustiu.

Din câțiva pași Kristy a ajuns la ușa sălii în care se făcea panoul de graduare. Colegii ei erau în sală. Știa că lucrau deja acolo de treisfert de oră și că probabil o vor certa. Cu mâna pe clanța ușii, și-a afixat atent pe față zâmbetul ei cel mai fermecător, absolut sigură de efectul pe care-l va avea.

A împins ușa și a intrat înlăuntru cu pași de dans, aruncându-și cu nonșalanță poșeta pe o masă din apropiere.

“Îmi pare rău de întârziere,” a ciripit ea către toți, la general.

“Nimic nou în asta!” i-a răspuns Carl “Prostănacul.”

L-a străpuns cu privirea ei cea mai rănită dar n-a zis nimic, așteptând ca alții s-o apere. Dar n-au făcut-o. În schimb, șase din colegi continuau să lucreze de parcă nici n-ar fi remarcat prezența ei.

“Salut, Kristy,” i-a spus Elizabeth, responsabilă lucrării. Au urmat încă câteva saluturi cu jumătate de gură. Kristy a oftat la o așa atitudine. Încercău s-o pedepsească pentru că a venit târziu?

“Ei bine, văd că n-aveți nevoie de mine,” a mormăit ea iritată.

“Ba avem nevoie de tine,” i-a răspuns Elizabeth răbdătoare.

“Există suficient de lucru pentru toți. Nu vrei să tai frumos fotografiile de pe masa aceea?”

“OK,” i-a răspuns Kristy încet. Nu-i plăcea de Elizabeth asta. Elizabeth era într-un fel drăguță, dar nu se preocupa destul de modul în care arăta. Elizabeth era ceea ce tatăl lui Kristy ar fi numit o “adevărată mică doamnă.” Fraza aceasta o dezgusta pe Kristy, dar simțea că ocazional trebuie să fie văzută cu Elizabeth. Fata aceea era foarte bine văzută și deosebit de inteligentă.

Kristy s-a îndreptat legănându-se spre masa încărcată, s-a așezat și s-a apucat fără chef să taie marginile fotografiilor, așa cum i s-a cerut. Învățase în cursul vremii că un om desculț în mijlocul unei săli pline de oameni încălțați atrage întotdeauna atenția. Se gândea că asta ar face-o să pară liberă și fără inhibiții. Și-a ridicat ambele picioare și și-a lăsat saboții să cadă pe podea cu un tropăit foarte satisfăcător. La acest zgomot, câțiva dintre băieți au privit spre Kristy. Acum a fost rândul ei să-i ignore în mod studiat.

Și-a proptit picioarele pe un scaun și s-a lăsat pe spate, arătând foarte absorbită de tăieturile pe care le făcea. În sfârșit începea să atragă atenția. În această poziție cu picioarele ridicate, și restul era evident mai expus. Și ce dacă? Prin asta ea doar era “ea însăși.” Ce să facă ea dacă ei se uitau?

Kristy știa că tatălui ei nu i-ar fi plăcut această atitudine. Dacă ar vedea-o acum, s-ar supăra foc, întocmai ca atunci când apărea în pantaloni scurți la serviciile de seară ale bisericii. Era un tată bun, dar era complet depășit de vreme, zicea ea. În doar câteva minute trei băieți veniseră la masa ei, doar Elizabeth, Carl “Prostănacul” și o fată vietnameză mai stăteau separat la alta.

Tatăl lui Kristy dorea ca ea să se asemene mai mult cu Elizabeth. Nu, mulțumesc! Oricum, Kristy era creștină. Tatăl ei trebuia să fie fericit. Nu lua droguri. Doar că nu voia ca niște reguli vechi, mucegăite, să stea în calea fericirii ei. Până la urma urmei, “unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.” Acesta era versetul motto al grupului ei de tineret, și ei îi plăcea.

Kristy se uita la Elizabeth, la cealaltă masă. Fata stătea tăcută, făcându-și cu sârguință treaba. Oh, Elizabeth era o plicticoasă. Mai rău decât atât, Kristy știa că din cine știe ce motiv Elizabeth nu aproba comportamentul ei. Oare de ce? Kristy era doar una din cele mai frumoase fete din școală.

MODESTIA ȘI TRĂIREA CONTROLATĂ

Modestia ne ține și emoțiile sub un control adecvat. Există o lipsă de modestie emoțională care își permite o etalare extravagantă a emoțiilor. Pentru cei fără modestie emoțională, propria tragedie este cel mai rău lucru care s-a întâmplat vreodată cuiva. În situații în care o persoană echilibrată ar fi potrivit de mulțumită, cei fără modestie sunt cu totul răvășiți. Emoțiile se cer exprimate, însă acceptarea limitelor este cheia echilibrului. Există anumite limite în afara cărora exprimarea emoțiilor este improprie sau chiar periculoasă. Modestia nu are nevoie de o atenție excesivă, fiindcă ea se acceptă pe sine însuși și se stăpânește. Americanii moderni și-au făcut eroi din atleții laudăroși, extravaganti și aroganți. Extrem de plicticoși în victorie, supărați și dizgrațioși în înfrângere, ei dau la iveală în competiții și în viața de zi cu zi un caracter neatins de modestie.

Modestia îl învață pe un băiat de treisprezece ani să nu intre pe o ușă ca o furtună. Băieții trebuie învățați că ușile nu trebuie lovite cu piciorul pentru a se deschide. Pe de altă parte, nu trebuie să înăbușim entuziasmul copilăresc al vieții. Modestia nu este trăire fără pasiune. Ea este pasiune controlată; este pasiunea care acceptă limitele proprietății.

Noi de obicei legăm modestia de îmbrăcăminte și modă. Este ceva legalist și nefolositor să ne întrebăm cât de scurt este ceva prea scurt sau cât de transparent este ceva prea transparent. Întrebările mult mai importante despre îmbrăcăminte modestă sunt cele care se referă la afișaj sau la dorința nepotrivită de a atrage atenția. Lipsa de modestie are tot atât de multă legătură cu excesele cât și cu obrăznicia sau tupeul. În acest sens, cineva poate avea o lipsă de modestie a tunsorii care este excesivă și bătătoare la ochi și atrage atenția.

Modestia care este mofturoasă și cu spirit de judecată, va deveni legalistă, ca să nu spunem mai mult. Este o falsă modestie aceea care caută nod în papură și critică entuziasmul tineresc, descurajând bucuria și vitalitatea. Un astfel de fariseism este oribil și îi leagă pe oameni.

PRINCIPII PENTRU MODESTIE

Mulți creștini întreabă ce stil de îmbrăcăminte, de machiaj sau de coafură sunt acceptabile, dar a face o înșiruire este ceva meschin, depășit sau cu totul nerelevant. Pe de altă parte, câteva principii pentru modestie se pot dovedi de folos.

- Fii totdeauna suspicios în legătură cu lucrurile bătătoare la ochi. Adu-ți aminte că tu încerci să exprimi slava ordonată, decentă și modestă a lui Dumnezeu prin felul în care te îmbraci.
- Suspectează pe loc orice capricii.
- În îmbrăcăminte, îndeosebi, încearcă să eviți stilurile care sunt provocatoare și care atrag atenția asupra trupului tău.

Trebuie însă să subliniez din nou că trebuie să fie un echilibru. Sfințenia nu trebuie să arate întotdeauna ca un lucru care a fost aruncat, cum ni s-a spus în generațiile trecute. Convingerea interioară care ne determină să căutăm modestia cere creștinilor să privească în oglindă și să-și pună cu onestitate anumite întrebări: Sunt aceste haine un pic prea strâmte? Este această fustă croită prea scurt? Vor constitui aceste haine pentru alții o ispită pe care aș putea s-o evit?

Modestia este celebrarea tăcută și demnă a sfințeniei intimității cuiva cu Dumnezeu. Recent o actriță tânără și-a explicat nuditatea într-un film astfel: “Dar

Adam și Eva? Și ei au fost dezbrăcați în Grădina Edenului. Nici mie nu mi-e rușine de trupul meu.”

Dar Adam și Eva? Mai întâi, în Grădina Edenului ei nici nu știau că sunt dezbrăcați. Ce inocență minunată! Dacă tu te poți întoarce la starea aceasta mai ai o singură problemă de înfruntat. Mai ai în jur de șase miliarde de oameni care nu sunt chiar așa de inocenți ca tine. Oricum, un lucru folosit pentru scopuri rușinoase devine el însuși rușinos, și ce este folosit pentru a trezi poftele cuiva sau a face pe cineva să se simtă vinovat, este un lucru rușinos. Trupul nu este rușinos și nu trebuie folosit în mod rușinos.

O femeie a spus despre fusta ei scurtă, “Ei bine, picioarele mele sunt ce am mai frumos, de aceea le afișez.” Fără să-și dea seama, ea cere să fie respinsă ca persoană. Ea nu se apreciază în totalitate, ca persoană, și nu-și cunoaște adevărata valoare dacă cere să fie prețuită doar pentru picioarele ei.

Dumnezeu nu este împotriva trupului. Trupul este o jertfă vie, sfântă, plăcută și acceptată de Dumnezeu. Modestia nu încearcă să atragă atenția nesănătoasă a altora. Ea nu dorește să fie în centrul atenției. Modestia—reală, echilibrată și sănătoasă—dorește să-L pună pe Isus în centrul atenției.

Este perfect rezonabil pentru o femeie creștină să se privească în oglindă și să zică, “Ce ar fi dacă nu m-aș machia?” Nici o femeie nu ajunge în iad datorită machiajului. Dar o femeie modestă va învăța să se aranjeze în limitele bune-cuviințe.

Bărbatul modest învață să se privească în oglindă și să se întrebe: “Mă simt bine așa cum arăt, și este Dumnezeu glorificat prin îmbrăcămintea mea?” Din bărbatul creștin nu trebuie să transpire nimic lumesc. Mai întâi el trebuie să se cerceteze pe sine însuși, apoi garderoba și bijuteriile sale.

Nu este legalism sau fariseism dacă un adolescent se privește în oglindă și spune, “Acum, că sunt mântuit și plin de Duhul Sfânt, eu doresc să-L slujesc pe Dumnezeu. Întotdeauna am purtat blugi strâmți și zdrențăroși. Trebuie oare să continui tot așa?” *Nu este* prea mult dacă el își controlează întreaga garderobă și dacă își revizuieste stilul de tunsoare căutând un mod mai modest, mai reținut și mai controlat de viață.

Ar fi simplu dacă “Cele Nouăzeci și șapte de Reguli Divine despre Modestie” ne-ar veni din ceruri. Asta credeau Fariseii că au ei. Dar greșeau și greșeau lor a devenit legalistă și oribilă. Modestia lor era firească, exact la fel ca lipsa de modestie a unei prostituate. Nu există astfel de reguli, fiindcă Dumnezeu nu dă astfel de reguli. În schimb, noi trebuie să luăm decizii referitoare la machiaj, îmbrăcămintă, accesorii, podoabe și altele asemenea, știind că inima noastră este locuința Lui și trupul nostru este o jertfă vie pentru El.

FRUGALITATEA: CARACTER ȘI PROSPERITATE

Pe când era în clasa a șasea, Oseola McCarty s-a lăsat de școală pentru a îngriji de mătușa ei care era pe moarte. Nu s-a mai întors niciodată la școală, lucrând în schimb pentru aristocrații din Hattiesburg, Mississippi, spălând și călcând haine. În 1920, o fată de doisprezece ani afro-americană cu doar șase clase nu avea în față un alt viitor decât să lucreze din greu.

Oseola McCarty și-a schimbat viața de slujire într-un imn al caracterului. Îngrijind de mătușa ei, apoi de bunica ei și în final de mama ei, Oseola a devenit renumită ca întreținătoare de familie. Ea își câștiga traiul ei și al rudelor prin munca ei ca bucătăreasă și menajeră, dobândind în timp reputația publică de persoană de încredere, loială și harnică.

În particular, în adâncul pe care nu i-l putea vedea nimeni, Oseola McCarty își dăltuia în caracterul ei tânăr o putere care mai târziu avea să fie de folos multora. An după an, pentru mai mult de șapte decade, cu venitul ei minim ea a trăit și a învățat frugalitatea. Trăind la un nivel pe care unii l-ar numi nivelul sărăciei, ea a reușit totuși să pună deoparte. Cumpărând certificate de depozit la băncile locale, făcând depozite mici dar regulate, Oseola McCarty, la vârsta de optzeci și opt de ani, a fost în stare să facă în mod măreț ceea ce a făcut constant în cursul vieții ei.

În luna iulie a anului 1995 o spălătoreasă umilă care n-a făcut nici odată școală s-a prezentat la Universitatea Southern Mississippi cu un cec de 150.000 de dolari. Bursele pentru studenții minoritari ajută acum pe alții să aibă parte de educația de care ea n-a avut niciodată parte.

Un asistent uimit al Universității spunea, “Este de departe cel mai generos dar făcut Universității noastre de un afro-american. Suntem copleșiți și umiliți de acest gest.”

O viață de caracter—o viață umilă, cu muncă din greu și sacrificii, clădită pe convingerea că slujirea altora este nobilă și importantă—ajută acum o nouă generație să răzbească în viață prin educație. Cu toate acestea, caracterul Oseolei McCarty este cea mai

importantă contribuție a ei care rămâne în urmă. Fiind viața întreagă spălătoreasă, câștigând câteodată doar un dolar la legătura de haine, Oseola McCarty, în tăcere a câștigat și a slujit și a economisit ca alții să poată primi.¹

❖
Frugalitatea este cuprinsă în principiul că “toate bogățiile au limite.”
—BURKE

❖
[Definiție: *Masă frugală = care constă din mâncare puțină și simplă.*]

ATUNCI CÂND O SOCIETATE SCOATE FRUGALITATEA din echipamentul ei moral, caracterul național începe să se deformeze ca o bucată de metal într-un furnal încins. Frugalitatea este virtutea a cărei absență afectează chiar substanța vieții, având ca urmare sărăcia de toate felurile. Cu adevărat, lucrurile sunt mult mai grave. O societate fără frugalitate își pierde capacitatea de a evalua ce este cu adevărat valoros.

Dacă lucrurile josnice, semi-prețioase și prețioase sunt privite la fel de o societate, devine imposibilă observarea diferențelor dintre umanitate și plastic, dintre viață și fleacuri. O societate este definită în aceeași măsură de ceea ce risipește cât și de ceea ce dorește.

Vrăjitoarea fără dinți arăta înspăimântător. Duan-pit se holba la bătrâna urâtă și simțea lacrimi fierbinți umplându-i ochii. Lacrimile au început să traseze dungi umede pe obrajii netezi ai fetei de unsprezece ani. Au picurat apoi pe bluza ei autoh-tonă, în culori vii. Fetița bucălată n-a făcut nici un gest de a-și ascunde sau de a-și stăvili lacrimile. Nici măcar nu și-a ridicat mâna măslinie să le șteargă.

Mama ei încerca s-o mângâie, dar ce mângâiere îi putea da? Duan-pit știa că creatura bătrână și ciudată la înfățișare o cumpăra de la tatăl ei. Bătrâna proxenetă a numărat cu grijă și a pus în palma întinsă a tatălui ei banii. Erau mulți bani pentru un om sărac ca tatăl ei.

Duan-pit nu știa ce se va întâmpla cu ea în Bangkok. Alte fete din tribul ei din munți fuseseră vândute pentru bordeluri. Știa acest lucru. A auzit pe cei mari vorbind despre asta. Ce nu știa ea era ce însemna exact un bordel.

Era înspăimântată, confuză și fără speranță. Hototele de plâns au început să-i zguduie trupul, întocmai ca zguduirile necontrolabile ale malariei. Bătrâna a așezat triumfătoare ultima bancnotă în mâna întinsă a tatălui ei. Palma s-a strâns iute în jurul banilor zbârciți și colorați pecetluind o situație care i-a smuls lui Duan-pit un țipăt de disperare.

Peste câteva minute tatăl lui Duan-pit privea cum bătrâna cobora sprintenă cărarea din junglă. La capătul unei frânghii, urmând-o ca un miel, era fiica lui cea mai tânără, cu mânuțele legate la spate. Bătrâna ignora cu desăvârșire plânsetele demne de milă ale copilei.

Acum, își spunea tatăl, putea în sfârșit să-și cumpere radioul cel nou pe care și-l dorea de mult. De fapt, femeia bătrână și prostănacă îi plătise atât de mult încât pe lângă radio putea să-și cumpere și o ladă cu bere, câteva țigări și o lanternă.

A mai privit un timp după fată, apoi s-a întors spre colibă. Cu degetele a pipăit sulul de bani din buzunarul pantalonilor. Evident, nu-i plăcea să vadă plecând pe fata lui, dar ce este o fată pe lângă un radio?

FRUGAL SAU ZGÂRCIT

Este foarte dificil să vorbești despre frugalitate oamenilor postmoderni fiindcă chiar acest cuvânt a dispărut din vocabularul lor funcțional. Și cei care-l mai încă au în vocabular sunt cam încurcați în legătură cu sensul lui.

Mulți identifică frugalitatea cu economia, însă cel prea econom poate deveni ușor zgârcit, apoi fără dragoste, cu spirit de judecată și refuzând altora ce s-ar cuveni să le dea. Zgârcenia ne separă de cei care așteaptă prin noi un ajutor providențial. Părinții înțelepți învață că uneori este mai bine să cumperi o înghețată dublă, chiar dacă copilul n-o va putea termina niciodată de mâncat. Responsabilitatea fiscală știe că porția dublă neterminată este risipă de bani, însă câteodată *dragostea* trebuie să fie lege. Frugalitatea vine dintr-o înțelegere echilibrată a lucrurilor și a vieții. Zgârcenia poate fi uneori chiar o lipsă de frugalitate. Ce consideră uneori oamenii drept frugalitate este de fapt doar o obsesie a lucrurilor mici și mărunte.

Am avut un prieten în colegiu, Dennis, care se lăuda că este frugal. În fapt însă, el era periculos de obsedat de bani. Îmi amintesc de marea chestiune cu șireturile, din anul doi. Înainte de a se fi rezolvat cazul, eram sătul până peste cap de Dennis și șireturile lui. I se rupsese un șiret, și a făcut din el caz federal. S-a plâns timp de două săptămâni, nu atât din pricina faptului că s-a rupt șiretul, căci era deja de vreo doi ani și cam era vremea să se rupă, ci din pricină că nu găsea șireturi de cumpărat decât la pereche. Ura acest lucru la maxim. Cum mai murmura, “Eu n-am nevoie de două. Mie-mi trebuie doar unul.” Acuza întregul sistem industrial american din pricină că vânduau șireturi doar câte două împreună.

Aceasta nu este frugalitate, aceasta nu este virtute. Este o obsesie cu lucruri mărunte, și Dumnezeu urăște o astfel de atitudine.

Un scoțian a urcat într-un tren englezesc. Când a venit conductorul să-i dea bilet, scoțianul a început să se plângă de costul acestuia. “Rufuz să plătesc atât. Costă prea mult.”

Până la urmă conductorul exasperat l-a întrebat, “Cum adică, costă prea mult? Acesta este prețul oficial. Dacă nu cumperi bilet, te dau jos.”

“Vă rog să reduceți prețul la jumătate,” se văicărea scoțianul.

S-au certat până când conductorul englez frustrat i-a strigat, “Te aranjez eu.” Cum trenul tocmai trecea pe un pod peste un râu, conductorul a apucat valiza umflată a scoțianului și a aruncat-o pe fereastră.

Scoțianul a scos un urlat, “Ce-i cu dumitale, domnule? Nu numai că vrei să-mi furi banii, dar acum mi-ai aruncat în apă și singurul meu copil!”

Frugalitatea falsă se consideră întotdeauna virtuoasă când face lucruri iraționale și lipsite de etică. “Scump la tărățe și ieftin la făină” poate deveni un mod de viață care distruge familii, relații și afaceri.

De asemenea, zgârcenia poate ajunge să aibă un spirit de judecată contra exceselor pe care i se pare că le vede la alții. Un stil de viață frugal este o virtute, dar legea dragostei trebuie să guverneze atitudinile noastre referitoare la posesiunile altora. Cu alte cuvinte, Dumnezeu îi poate da altuia—în ce privește posesiunile—libertăți pe care eu să nu le am. Eu nu am nici dreptul nici discernământul să decid ce-i spune Dumnezeu altuia. Judecățile legaliste despre alții mă vor face să fiu încrezut și să-mi dau aere. Legea îi separă pe oameni. Frugalitatea nu înseamnă impunerea de legi pentru alții, ci mai degrabă să auzim ce ne spune Dumnezeu nouă înșine. Frugalitatea este străduința caracterului de a cultiva un stil de viață care să fie plăcut în fața Lui, care să fie în același timp eficient atât în căutarea sfințeniei cât și a prosperității.

ADEVĂRATA FRUGALITATE

Când vorbim despre frugalitate ne referim la mult mai mult decât economisirea unor bani. Frugalitatea nu este opusă generozității. Mai degrabă ea este opusul risipei nesăbuite. Frugalitatea, asemenea modestiei, are de a face cu traiul controlat. Esența frugalității se găsește în scopul lucrurilor. Frugalitatea nu se referă atât la cât posed, ci la scopul posesiunilor mele și la locul lor în viața mea.

Există, de exemplu, un loc pentru timp liber în viață. Recrearea înseamnă re-construire, a re-crea. Ea are un scop în viață. Orice om are nevoie de un timp de recuperare în urma stresului și oboselii. Avem nevoie de momente când să facem ceva doar pentru plăcerea activității în sine, doar pentru relaxare și pentru a ne simți bine. Când însă pierdem frugalitatea, recrearea este dezechilibrată.

Într-una din bisericile pe care le-am păstorit, exista un cuplu de oameni cu stare. În duminica în care erau programați să plece într-o călătorie în Sud, le-am spus la revedere după serviciul de dimineață al bisericii. Însă în serviciul de seară ei erau din nou prezenți.

“Vi sau schimbat planurile?” i-am întrebat.

“Ni s-a stricat instalația de aer condiționat în mașină, și în cazul acesta nu puteam să mai mergem cu geamurile închise,” au răspuns ei.

“Dar de ce n-ați mers cu geamurile deschise, și ați fi reparat instalația de aer condiționat după ce ați fi ajuns acolo?” i-am întrebat eu cu o naivitate dezarmantă.

“Glumiți?” m-a întrebat doamna cu un glas șocat. “Să călătorim cu geamurile jos? Oamenii care ne-ar vedea ar crede că nu ne permitem să avem aer condiționat!”

Și-au amânat vacanța mai degrabă decât să călătorească cu geamurile deschise, de frică să nu creadă oamenii despre ei că nu-și permit să aibă aer condiționat în mașină.

Consumul fără frugalitate duce la un cerc vicios de lucruri fără scop. În acest fel puterea Mamonei roade stilul nostru de viață și caracterul nostru.

Frugalitatea, adevărata frugalitate, nu înseamnă să cumperi mașini fără aer condiționat (chiar dacă ai găsi așa ceva în America). Mai degrabă înseamnă o înțelegere a legăturii, a conexiunii periculoase dintre lucruri și concepția despre viață, despre valori și despre alții.

FRUGALITATEA ȘI BANII

Îmi amintesc de un tip cu care am avut de a face în avion, pe când veneam odată de la Los Angeles. Când s-a trântit în scaun alături de mine, era evident iritat. Înainte să am ocazia de a mă prezenta, el m-a anunțat, “Mai întâi vreau să vă spun că nu călătoresc niciodată la clasa a doua. Agenția mea de voiaj se ocupă de lucrurile astea. Întotdeauna trebuie să-mi rezerve loc la clasa întâi. Admit că nu mi-am verificat biletul, și când am ajuns aici nu mai aveau locuri la clasa întâi. Așa că m-au înghesuit la clasa a doua! Dar vreau să vă spun că nu călătoresc niciodată la clasa a doua.”

Creștinii se luptă deseori cu întrebări greșite. Ei se întreabă, Merită confortul sporit de la clasa întâi diferența de preț a acestei clase? E greșit. În anumite circumstanțe ar putea fi mai frugal să călătorești la clasa întâi. Problema nu este una de bani, ci de atitudine. N-are rost să discutăm dacă călătoria la clasa întâi este sau nu este păcat, fiindcă costă mai scump. Dacă nu-mi permit să călătoresc la clasa a doua din pricină că alții vor crede despre mine că sunt un prăpădit care nu-și permite clasa întâi, atunci clasa întâi este pentru mine un păcat. Este păcat, și doar în mod deliberat, renunțând intenționat la el, voi putea să-l biruiesc.

Richard Foster spune, “Banii nu sunt ceva neutru din punct de vedere moral, o resursă care poate fi folosită corect sau incorect, depinzând doar de atitudinea față de ei.”²

Mie mi se pare un pic prea mistică și sofisticată această atenționare, care trebuie însă luată în seamă. Un punct de vedere mai echilibrat este cel al lui John Wesley, care a spus, “Banii sunt un dar excelent de la Dumnezeu, dacă sunt folosiți excelent, pentru împlinirea celor mai nobile nevoi ale oamenilor.”³ Pentru Wesley, după cum se poate vedea, banii nu sunt un vrăjmaș. Vrăjmașul este în propria mea natură păcătoasă. De aceea, pentru a ajunge la o înțelegere echilibrată a acestui subiect al banilor, trebuie să-mi pun întrebările simple ale frugalității.

Pentru ce sunt banii?

Banii sunt pentru schimb. Banii sunt pentru bunuri și servicii care pot, fără să-mi corupă spiritul, să adauge educație, confort și frumusețe vieții mele și a celor pe care-i iubesc. Mai mult, banii sunt pentru binele oamenilor și extinderea împărăției. Banii nu trebuie folosiți niciodată pentru cumpărarea unui statut. Nici nu trebuie folosiți vreodată pentru demonstrarea puterii.

Richard Foster a folosit un exemplu excelent care arată cum corupe folosirea greșită a averii. Foster spune că era campion la jocul cu pietricele. Câștigătorul păstra pietricelele, iar el era cel mai bun din zonă. Până la urmă, ceilalți copii nu mai aveau nici o pietricică, fiindcă Richard Foster le luase pe toate.

Ca să-și afișeze comoara și puterea, și-a cărat averea câștigată muncind din greu până la baltă, și în timp ce toți ceilalți copii priveau cu jind, el arunca meticolos pietricelele în apă. Era o demonstrație crudă, nemiloasă și pătimasă a puterii și “bogăției.”⁴ Foster ne spune de asemenea că acela a fost un moment întunecat și greșit al copilăriei sale.

Iacov ne vorbește în epistola sa despre relaționarea cu cei bogați din biserică (vezi Iacov 2:1-9). Câteodată în biserică vorbesc banii, și ei nu spun întotdeauna, “Slavă Domnului.” Oamenii mai înstăriți au în mod frecvent un cuvânt greu de spus în conducerea lucrării spirituale. Dacă am nevoie de sfat în aspectele administrative ale bisericii, evident că voi căuta acest sfat sau consiliere la oamenii care par să știe ceva despre acest subiect. Cu siguranță că mă voi duce mai degrabă la cei care au reușit în afaceri, decât la cei care n-au reușit. Când este vorba însă de dinamica bisericii, nu este drept să ne lăsăm mânați de cei care țin băierile pungii cu bani.

Cine este stăpân?

Eu stăpânesc banii, sau ei mă stăpânesc pe mine? Atunci când deciziile etice se bazează pe ceea ce dictează situația financiară, atunci banii ne stăpânesc pe noi. Ne bazăm noi deciziile pe Dumnezeu sau pe Mamona? Omul nu poate sluji în același timp la doi stăpâni. Întotdeauna el îl va iubi pe unul și-l va urî pe altul. Avantajul financiar corupe credința întocmai ca o rugină demonică, și consumă caracterul, distrugând supunerea față de autoritate, umilința, ascultarea, sfințenia și răbdarea.

Banii nu trebuie să ne controleze niciodată. Noi trebuie să-i controlăm. Eu nu cred că există vreo putere mistică, a răului, în monezile sau bancnotele noastre. Ceea ce cred eu este că există o slăbiciune în carnea mea, în trupul meu. De aceea trebuie să mă supun sub mâna lui Dumnezeu. Trebuie să-i arăt lui Mamona cine este stăpân. Stăpân este Domnul Isus Hristos—nu banii.

Las eu caracterul să-mi impună limitele?

Sunt dispus să-L las pe Dumnezeu să-mi pună limite în viață în urma dedicării mele de a trăi frugal? Cu alte cuvinte, când nu am suficienți bani pentru îndeplinirea anumitor obiective propuse, sunt gata să accept că nu este voia lui Dumnezeu să le îndeplinesc acum? Noi mărturisim ușor că abundența resurselor poate fi folosită de Dumnezeu pentru a ne confirma cursul unei acțiuni. Dacă acest lucru este adevărat, și contrariul poate fi adevărat. Din timp în timp Dumnezeu poate închide ferm gura pungii mele, cu scopul de a mă opri de la o activitate care nu este în voia Lui. De aceea, lipsa fondurilor poate fi un mod în care Dumnezeu să folosească dedicarea mea la o viață de frugalitate și modestie, în așa fel încât să mă oprească de la o cărare greșită.

Frugalitatea este disponibilitatea de a-mi impune limite. Un pericol grav existent în cadrul sistemului de credite american este că el permite consumul la un nivel de prosperitate superficială, care nu este susținută de bunăstare reală. Mai devreme sau mai târziu, desigur, distracția se plătește. În America falimentul vine înspre tine în smoking, nu în zdrențe. Păcăliți de propriul lor miraj al prosperității, americanii rămân nedumeriți când îi lovește dezastrul financiar.

Mi-e foarte dificil să găsesc un vocabular suficient pentru a-i convinge pe oamenii moderni din Apus că pot să se descurce și fără anumite lucruri. Soția mea, Alison, și eu, am participat odată la o întrunire de sfârșit de săptămână împreună cu niște cupluri de tineri. Le-am spus că noi ne-am căsătorit pe când aveam nouăsprezece, respectiv șaptesprezece ani. I-am întrebat, “Vă dați seama că aveam deja trei ani de căsătorie, când ne-am cumpărat prima mașină?”

Cu totul neîncredători, ne-au întrebat, “Cum adică, n-ați avut mașină?”

Le-am răspuns, “Asta încercam să vă spun. Pe atunci n-aveam mașină.”

Au rămas cu gura căscată, întocmai ca unii copii de azi care inspectează cu ironie niște unelte agricole antice.

“Cum vine asta? Cum v-ați descurcat să mergeți de colo-colo?”

Le-am spus, “Umblam pe jos. Făceam autostopul către școală. Făceam autostopul spre casă. Făceam autostopul spre primul meu loc de muncă. La miezul nopții, când terminam primul serviciu, plecam spre al doilea. Cu autobuzul.”

“Cu autobuzul?” sau mirat ei.

Provocat de uimirea lor, am mers mai departe. “Vă închipuiți că au trecut tot așa trei ani de când eram căsătoriți, și nu aveam un pat adevărat? Aveam un pat vechi de companie de la armată, pe care soția mea a aranjat niște cuverturi îndoite, ca să arate mai frumos. I-a confecționat o învelitoare care îl acoperea și se lăsa în jos până la podea. Aducea cumva cu un divan adevărat, dar era pat de companie. Dacă ne vizita cineva, îl atenționam, “Nu, să nu vă așezați pe pat.” Dacă totul se petrecea prea repede și cineva se așeza pe el, jalnicul dispozitiv ieșea din perete, zvârlindu-l în aer, ca la un carnaval.”

Tinerii nu puteau înțelege mare lucru din această “rimă a bătrânului marinar.”

“De ce?” mă întrebau ei. “De ce nu v-ați cumpărat o mașină și un pat?”

“Nu ne puteam permite,” le-am spus.

“Cum adică, nu vă puteați permite?” întrebau ei. “De ce nu le-ați luat pe datorie?”

Mi-am dat seama că vorbim limbaje complet diferite. Trebuie să reînvățăm arta preistorică a așteptării până putem plăti pentru anumite lucruri. Creditele pot fi un lucru bun, dar folosirea lor greșită distruge caracterul. Ele crează un miraj al prosperității, devenind în timp o sabie a lui Damocle pe care ne-o confecționăm cu mâinile noastre. Mașinile, casele, mobilele și îmbrăcămintea atârnă pericolos deasupra cape-

telor celor care s-au îndatorat. Dacă nu dispun de mijloace de plată reale, mai curând sau mai târziu întreaga legătură atârnată asupra lor va cădea.

FRUGALITATEA ȘI AROGANȚA

Frugalitatea se luptă în cele din urmă cu o întrebare și mai serioasă. Nu numai întrebarea dacă sunt dispus să trăiesc după cum îmi permit, ci sunt dispus să trăiesc cu mai puțin decât câștig? De dragul auto-disciplinei sau pur și simplu fiindcă anumite cheltuieli nu sunt înțelepte, există momente în care trebuie să renunțăm și la lucruri pe care ni le-am permite.

Este o aroganță păcătoasă să afirm că dacă am zece milioane de dolari pot să-mi permit să cheltuiesc fie și numai un dolar pe țigări. Eu nu-mi pot *niciodată* permite așa ceva. Exercițarea unui astfel de abuz carnal asupra finanțelor îmi va distruge caracterul. Folosirea abuzivă a banilor pentru a-mi demonstra puterea și pentru a-mi arăta bogăția, nu aduce slavă lui Dumnezeu, și nu folosește nimănui. Este rău să ard banii la capătul unei țigări când în jurul meu sunt oameni care mor de foame.

FRUGALITATEA ȘI POCĂINȚA

A considera restituirile financiare ca un mod corect de folosire a banilor este un lucru nefamiliar oamenilor moderni din Apus, dar nu era ceva străin unui Iudeu din vechime.

Isus s-a uitat în sus, în frunzișul unui copac, și l-a strigat pe Zacheu: “Dă-te jos, micuțule. Vreau să iau masa cu tine.”

Răspunsul său a fost imediat. Zacheu i-a spus Domnului, “Am înșelat pe cei săraci. Mărturisesc asta.”

Chiar așa! El a mărturisit, “Sunt un înșelător.” A continuat însă, “Iată ce voi face, Doamne. Voi împărți săracilor jumătate din averea mea. Și oricui a fost nedreptățit de mine, îi voi da înapoi împătrit.”

Isus și-a dat seama că întreaga atitudine a lui Zacheu față de bani s-a schimbat. Banii nu-l mai stăpâneau pe omul cel micuț. Puterea lui Mamona a fost zdrobită, chiar acolo, pe loc.

Isus a spus, “Astăzi a intrat mântuirea în casa aceasta” (vezi Luca 19:1-10). Cuvântul folosit de Isus poate fi tradus foarte bine cu *izbăvirea*. Isus a anunțat, “Acest om a fost izbăvit, și întreaga lui casă a fost eliberată de puterea stăpânitoare a banilor.” Zacheu i-a dat dreptate lui Isus prin modul nou și corect de folosire a banilor.

Cu alte cuvinte, dacă am înșelat pe cineva, frugalitatea cere să-i plătesc înapoi. Dacă-i dătez cui va bani, îmi voi face un scop din a-i restitui. Dacă nu am dăruit zeciuiala, trebuie s-o dau acum și să pun alături de ea mai mult, mult mai mult! Trebuie să dăruiesc până voi fi eliberat.

LOCUL PROSPERITĂȚII

Dacă trăiesc frugal, având o concepție echilibrată despre bani, ce se va întâmpla cu prosperitatea pe care o am acum? Cred că biserica a eșuat de multe ori să comunice o concepție echilibrată despre prosperitate. Pe de o parte îi avem pe cei supraspirituali, care spun că banii sunt în totalitate răi. “Îndepărtează-te de bani. Scapă de ei. Să n-ai nimic de a face cu ei. Sunt ticăloși, întinați și murdari, și au în ei un duh care te va afecta.” Mai târziu însă, când apare nevoia de a face o plată în biserică, ei cer oamenilor să dăruiască bani. Dar vedeți, fiindcă au predicat oamenilor cât de răi sunt banii, acum ei cer lui Dumnezeu să dea adunării bani îndeajuns, ca să poată sprijini lucrarea bisericii.

Pe de altă parte, există ceilalți care spun că Dumnezeu este Dumnezeul bogățiilor. Raționamentul lor este că Dumnezeu vrea să te binecuvânteze, și dacă ești într-o stare după voia lui Dumnezeu vei ajunge bogat. În consecință, dacă nu ești bogat, asta este din cauză că nu ești într-o relație bună cu Dumnezeu. Răsfirată între aceste două extreme se găsește mulțimea celor care trăiesc zilnic cu banii pe care-i pot câștiga și din care își întrețin familiile și încearcă să-și îmbunătățească viața. Ce le putem spune acestora? Nu este nimic rău în a dori sau a avea resursele financiare cu ajutorul cărora să răzbești în viață.

John Wesley avea o ecuație magnifică de aplicat în acest domeniu. El spunea să câștigi cât poți de mult. Să câștigi corect. Să câștigi într-un fel care nu aduce rușine oamenilor și lui Dumnezeu. Câștigă cât poți de mult.

În al doilea rând, economisește cât poți de mult. A economisi cât poți de mult nu înseamnă adunarea de comori, ci înseamnă impunerea de limite în stilul de viață care să ajute să pui mai mult deoparte pentru împărăția lui Dumnezeu, în loc să prăpădești totul într-un consumatorism frenetic. Economisirea în măsura posibilităților tale maxime este crucială într-o viață frugală.

Câștigă cât poți de mult. Economisește cât poți de mult. Apoi Wesley adaugă elementul lipsă: Dă cât poți de mult. Frugalitatea economisește pentru a da. Lăcomia dă pentru a primi. Frugalitatea pune la cale și planifică, pregătește, lasă din dreptul ei și sacrifică pentru a fi în stare să dea anul acesta mai mult decât anul trecut.

Aș vrea să-ți sugerez să planifici o întrunire cu toți ai tăi. Întrebați-vă cu toții, “Ce am putea face pentru a da mai mult anul acesta decât am dat anul trecut? Este vreun mod în care putem trăi mai modest, este ceva fără de care putem trăi, vreun exces la care am putea renunța pentru a face o investiție mai mare pentru împărăția lui Dumnezeu decât ce am făcut până acum?” Cred că acest lucru place lui Dumnezeu. El va îndrepta atenția familiei voastre spre lucrurile împărăției lui Dumnezeu și vă va scoate de sub puterea bogățiilor.

CARACTERUL: LIBERTATEA DE A FI FRUGAL

Frugalitatea este tăria de caracter care ne eliberează din strânsoarea teribilă a banilor. S-ar putea ca nu imoralitatea să erodeze până la urmă caracterul națiunii, ci prețul încălțăminte de tenis făcută la comandă. Prosperitatea de la Dumnezeu este o mare binecuvântare, una periculoasă, dar mare. Folosită în mod adecvat, prosperitatea poate face mult bine. Adunarea de comori sau risipa corup caracterul și distrug familiile. Oseola McCarty a acționat corect. Lucrează din greu, slujește pe alții cu bucurie, economisește fiind frugal și dăruiește cu generozitate.

ONESTITATEA: CARACTER ȘI ADEVĂR

Când nava germană de război germană a fost scufundată de către bombele aruncate de un avion american, cariera generalului Billy Mitchell s-a scufundat odată cu ea. Elita conducerii armatei americane de după Primul Război Mondial privea avioanele ca pe niște jucării de înaltă tehnologie, a căror preț era prohibitiv și a căror unică utilitate era în operațiunile de recunoaștere. Mitchell, comandantul Flotei Aeriene în Primul Război Mondial a văzut viitorul și a îndrăznit să spună adevărul. Următorul război, a spus el, va depinde de puterea aeriană. Sfatul său fiind respins, Mitchell a aranjat o demonstrație publică a acestei puteri. Generalul Pershing și alți generali din Primul Război Mondial erau de părere că era imposibil să scufunzi o navă de război prin bombardament aerian. Lui Mitchell i-au trebuit doar douăzeci de minute să demonstreze că se poate.

Loialitatea lui Mitchell, previziunile sale profetice, adevărul său patriotism și zelul său, i-au câștigat o curte marțială. Condamnat pentru lipsă de subordonare, etichetat drept nebun și dat afară cu surle din armata pe care o iubea, Mitchell n-a dat nici o clipă înapoi. El a continuat să spună armatei și țării adevărul.

O mare parte din națiune și chiar unii din Congres i-au dat dreptate, însă generalii îl urau și i-au poruncit să tacă. El a refuzat și a continuat să conferențieze și să scrie. În 1923 a fost coborât în grad, iar în 1925, în ciuda unui protest public, a fost judecat de o curte marțială și suspendat din toate funcțiile, fără drept la pensie.

Aducerea generalului Billy Mitchell în fața curții marțiale a fost o încercare de înăbușire a adevărului, un adevăr care ar fi putut salva vieți ale soldaților americani și ar fi putut schimba cursul istoriei. Vina lui era rostirea adevărului, și încă rostirea lui cu o acuratețe uimitoare. Analiza făcută de el, cum că baza de la Pearl Harbor era practic lipsită de apărare în fața unui atac aerian al Japoniei a fost considerată un nonsens și aberantă din punct de vedere politic. Previziunea lui că într-o zi japonezii vor parașuta trupe în Alaska a fost laută în răs și respinsă, fiind catalogată drept o încercare de a obține sprijin pentru parașutiștii americani pe care voia să-i susțină. Fiindcă conducerea de atunci, cantonată în mod rigid și egoist în vechile paradigme, a respins

adevărul, Mitchell a avut de plătit un preț însemnat pentru onestitatea lui.. Deși pentru unii era erou, pentru alții el a fost un “renegat,” un răzvrătit al cărui nume era folosit în bancurile celor mai înalte eșaloane ale armatei.

În 1936 el a scris, “Toți cei care m-au judecat la curtea marțială vor conduce forțele care vor apăra țara noastră în Al Doilea Război Mondial. Nădăjuiesc că într-o zi vor recunoaște că au greșit.” A scris mai departe, “Al Doilea Război Mondial va începe în cel mult cinci ani.” A murit în același an, lăsând în urma lui o avere estimată la vreo 5000 de dolari. A pierdut totul fiindcă a spus adevărul. Mitchell n-a mai trăit să vadă asta, dar japonezii au bombardat baza de la Pearl Harbor și au și parașutat trupe în Alaska. Al Doilea Război Mondial a început în cinci ani, așa cum prezisese el, și ofițerii din curtea lui marțială, inclusiv Douglas MacArthur, au condus forțele americane.

În 1946, armata și națiunea și-au cerut scuze în mod formal de la omul dedicat afirmării adevărului în ciuda oricărui preț pe care l-ar fi avut de suportat. Generalului Billy Mitchell i-a fost acordată post-mortem Medalia de Onoare a Congresului.¹

❖
*Adevărata măsură a onestității cuiva nu este declarația sa de venit anual. Este
reglajul punctului zero pe cântarul de persoane din baia lui.*

—ARTHUR C. CLARKE

IN ANII IMEDIAT DUPĂ 1970 am slujit ocazional la penitenciarul federal din Atlanta. N-am idee dacă vizitele mele au fost de folos cuiva, însă știu că pentru mine ele au fost o sursă constantă de educație.

Unul din oamenii pe care i-am întâlnit acolo se numea Eugene. Delapidase sute de mii de dolari de la o corporație care vândea produse pentru copii. Dar el se văicărea amar că un artist de muzică country a furat cântecul compus de el. Eugene făcea o distincție categorică între “delapidarea clară” și “hoțul josnic care fură cântecele unui alt om.” Protestele lui nu se refereau la inocență, ci la onestitate. El nu pretindea niciodată că este inocent. Avea un mod bizar de raționament, zicând că este onest în legătură cu lipsa lui de onestitate. “Sunt hoț,” spunea Eugene, “dar măcar sunt cinstit și recunosc asta.”

Gândul care-l măcina pe el era, evident, cel despre cântărețul de muzică country. El cum își justifica furtul? Cu siguranță că-și spunea, *Eu nu sunt hoț. N-am idee de unde vine ideea originală a acestui cântec. Cel puțin eu n-am delapidat nimic!*

Onestitatea este virtutea care are de a face cu bunăstarea și cu cuvintele. Onestitatea în comunicare înseamnă a spune adevărul. (“Să nu mărturisești strâmb” sau “Să nu depui mărturie falsă.”) Onestitatea în posesiuni înseamnă să acționezi corect în legătură cu bunurile. (“Să nu furi.”)

Este foarte simplu. Problema pe care o avem acum e că trăim într-o generație care, din punct de vedere moral, nu știe să deosebească stânga de dreapta. Oamenii onești din lume s-au mirat când președintele Clinton a pretins că nu știe ce înseamnă să fii onest. Porunca simplă a Bibliei din Legea lui Moise sună ciudat, dacă nu este cumva chiar irelevantă, pentru oamenii postmoderni.

ONESTITATEA ȘI POSESIUNILE

Aproape nimeni nu argumentează filozofic în favoarea furtului. Chiar și hoțul obiectează când alt hoț îi fură cântecul. Problema este să vedem aplicație subtilă a onestității la viețile noastre.

Mulți americani postmoderni percep furtul ca fiind jaf armat. Tot ce nu se ridică la acest nivel, consideră ei, este ceva complet diferit. Furturile obișnuite sunt una din problemele financiare și morale majore ale Americii. Adolescentul care fură din magazine, furtul de dragul senzației pericolului, și neplata datoriilor—acestea sunt furturi cotidiene în America. Dacă un individ depune— fără motiv și intenționat—un dosar de faliment bancar, cu scopul de a evita plata unor datorii, el este un hoț. A furat bani. Este un truc necinstit pentru amânarea restituirii unei datorii până când creditorul, frustrat, și-o trece la capitolul de pierderi irecuperabile. Dacă o gospodină ajunge la mașină și realizează că în plasa ei de cumpărături există un articol care n-a trecut prin mâna casierului, și nu se întoarce să plătească pentru el, ea este o hoată.

Furtul anonim a devenit o crimă justificabilă. Nimeni nu scuză jefuirea unei bătrâne de pensia ei socială, dar furtul dintr-o instituție a devenit un act de eroism. Mulți consideră că este diferit să furi de la o companie sau corporație.

În filmul lui Warren Beatty despre Clyde Barrow, este o scenă fascinantă despre un jaf bancar, în care un client stă la tejghea cu mâinile ridicate în timp ce

Bonnie și Clyde jefuiesc pe cel ce numără banii. Clyde arată spre teancul de bani de pe tejghea și, îndreptându-și arma spre client, întreabă, “Ai cui sunt banii ăștia?”

“Sunt ai mei,” răspunde omul. “Încă nu i-am depus în depozit.”

“I-ai repede,” îi răspunde Clyde, “și bagă-ți-i în buzunar. Eu nu jefuiesc oameni. Eu jefuiesc doar bănci.”

Logica lui este dubioasă. Însă, în mod tragic, Clyde poate a vorbit pentru multe mii de americani care găsesc perfect în regulă să înșeli o companie de asigurări. *La urma urmei, ne spunem noi în noi înșine, asigurările sunt ele însele o mare înșelătorie.*

Furtul anonim începe cu o întrebare greșită. Întrebarea nu este cine *este* proprietarul unui lucru. Întrebarea mai importantă este cine *nu este* proprietarul. Respectul pentru proprietatea privată transcende abilitatea mea de a identifica proprietarul. Faptul că un lucru nu este al meu este faptul cel mai important. Este irelevant că nu-l cunosc pe proprietarul de drept.

“Înțelepciunea” predominantă astăzi pretinde că în onestitate este crucial *ce nu cunosc*. Dacă nu știu al cui este bunul respectiv, al putea foarte bine să fie al meu. Trebuie să ne rearanjăm modul de gândire. Onestitatea trebuie să se bazeze pe ceea *ce cunosc*. Cunosc faptul că un lucru nu este al meu—aceasta este baza adevărată a onestității. Lucrul esențial nu este că eu n-am dreptul la ceea ce este al tău, ci că eu n-am dreptul la ceea ce nu este al meu.

CÂȘTIGUL ONEST

Înaintarea onestă pe plan financiar este un scop onorabil. Vânzarea lucrurilor și serviciilor de calitate la un preț corect este plăcută în ochii lui Dumnezeu. Nu este nimic rău în a obține profit și a avea bunăstare. Dumnezeu vrea că oamenii Săi să prospere.

Cu toate acestea, vânzarea bunurilor cu un preț mai mare decât merită, chiar dacă piața o permite, este necinstită. Ascunderea intenționată a unor informații pertinente cu scopul de a scoate profitul maxim într-o afacere, nu este istețime—este hoție.

Mercedesul lui Boynton a virat afară din drumul principal. Pietrișul a crântănit sub roți ca niște oase mărunte în fălcile masive ale unui lup uriaș. Era un sunet frumos, puternic, masculin, care îi plăcea.

Un iepure a apărut brusc în iarba laterală și el nu și-a putut stăpâni impulsul de a vira mașina uriașă în acea direcție. N-a reușit să lovească blănița pufoasă. Nici n-a intenționat, însă saltul brusc și speriat al animalului spre vizuină l-a făcut să chicotească. “Iepurele ăsta are să povestească când ajunge acasă cum a trecut moartea pe lângă el.”

Pe măsură ce conducea se bucura de peisajele idilice din fața lui. Frunzele stejarilor masivi erau îmbrăcate în culori de toamnă. Stâlpii de gard, vechi și cenușii, cu sârmă ghimpată ruginită, desenau desene antice pe fundalul maroniu al câmpurilor lăsate în paragină. De fapt, nici nu-ți venea să crezi că se afla la doar o oră și jumătate de oraș. Aici, pe drumul singuratic de pietriș, se simțea la ani distanță de intersecțiile orașului și de clădirile înalte cu birouri.

Doar cu câțiva ani în urmă aceste câmpii erau pline de vite. Bătrâna doamnă Watson nu mai cultiva deloc pământul. Nu mai avea familie care s-o ajute, și locuia singură aici.

De fapt, el îi făcea un favor. Cu banii din această vânzare va putea să trăiască confortabil până la moarte. De asta avea nevoie ea: să plece de la fermă. Era norocoasă că a venit el. Altul ar fi putut s-o jefuiască.

Telefonul celular i-a sunat tocmai pe când s-a ivit în zare acoperișul cu cele două hornuri ale fermei Watson. În timp ce răspundea a remarcat linia șerpuită a acoperișului care se proiecta deasupra orizontului fin, de culoare verzui-marونیu.

“Alo,” a răspuns el.

“Hei, Boynton, aici e Carl,” a răspuns vocea plăcută a partenerului său. “Ai ajuns deja acolo?”

“Da,” a răspuns Boynton. “Pot vedea casa de aici. Ai sunat la fix. Ce noutăți ai? Este corectă informația noastră?”

“Am verificat la comisarul Threllkell. Se pare că noul inel va trece exact prin proprietatea Watson. Ai luat cecul și contractul? Oare va semna?”

“Calmează-te,” l-a reasigurat Boynton. “Am tot ce-mi trebuie în servietă. Ești sigur că informația este corectă?”

“Ți-am spus,” a murmurat Carl. “Am vorbit chiar cu comisarul. Evident că n-ar putea să-mi confirme în mod oficial ruta.”

“Evident că nu.” Amândoi au chicotit la gluma lui Threllkell. Comisarul era un fraier, și ei amândoi știau asta. Câte două săptămâni în Bahamas în fiecare an le-au asigurat prietenia neoficială a lui Threllkell. “Ne vedem în câteva ore la birou. Trebuie să trec la treabă.”

“Ascultă, Boynton, crezi că bătrâna o fi auzit despre noul inel?” a întrebat Carl. Tonul direct al acestei întrebări l-a iritat pe Boynton. Lipsa de tact a lui Carl îl enerva mereu pe Boynton.

“Nu fii tâmpit,” a lătrat el în telefon și a închis.

Boynton a oprit Mercedes-ul în fața casei vechi și pitorești, cu verandă largă. *Ar fi un mare păcat să rateze acest târg, s-a gândit el.* Mare păcat. A coborât din Mercedes, și-a întins mâinile după cap și a înconjurat mașina.

CÂȘTIG ONEST OBȚINUT CU ONESTITATE

Există o linie de demarcație între o afacere istețată și lipsa de onestitate. Cu toate acestea ea nu este atât de clară cum am fi înclinați să credem. Am face mult mai bine să hotărâm să pierdem alegând onestitatea. Mai bine să pierdem un târg decât să-l câștigăm folosind chiar și cea mai mică înșelăciune. Și este mai bine să obținem doar un profit mic cu cinste, decât unul mare fără ea.

Evident, onestitatea în vânzare nu este mai puțin importantă ca onestitatea la cumpărare. A vândea ceva la un preț mai mare decât s-ar merita este lipsă de onestitate, nu este istețime. Cei ce vând o mașină la mâna a doua, știind că transmisia ei se află pe ultima sută de metri, sunt o bandă de hoți. Faptul că nu folosesc pistoale este irelevant; ei sunt tot tâlhari.

Subiectul jocurilor de noroc a ajuns controversat în biserica modernă. Controversa a ajuns și mai cunoscută când o persoană cu profil înalt în lumea conservatoare a mărturisit că are un obicei însemnat de a juca jocuri de noroc. Este o răsturnare remarcabilă de poziții. În istorie, cea mai mare parte a bisericii s-a opus categoric jocurilor de noroc, deși nu există vreun verset biblic care să spună, “Să nu joci jocuri

de noroc.” Învățătura lui Dumnezeu luată la general ne spune că nu avem dreptul la bunurile care nu sunt ale noastre fără să oferim o valoare în schimb. Jocul de noroc nu doar că pune în pericol resursele pe care Dumnezeu mi le-a încredințat, dar eu exploatez în acest fel și pasiunea și pofta de a câștiga din viața altuia, cu scopul de a-i lua bunurile fără a-i da nimic în schimb. Când o națiune sau un stat începe să opereze cu jocuri de noroc, el sădește în viețile cetățenilor săi lipsa de caracter și imoralitatea.

Marea nevoie de acum a Americii este să aibă conducători morali. Scopul nu scuză *niciodată* mijloacele. Nu fiți păcăliți când se spune câte manuale va cumpăra statul din banii câștigați la loterie. Gândiți-vă la mama singură dintr-un ghetto, care pariază cu prețul mâncării copiilor ei pe un număr de trei cifre.

Tot așa, reclama exagerată și umflarea sumelor la cheltuielile deductibile au devenit accesorii ale afacerilor în America. Declarații de venit false sunt depuse fără ezitare, nu de către șefii mafioți, ci de către oameni din clasa de mijloc care merg la biserică. Angajații sosesc în mod cronic mai târziu la serviciu și pleacă mai devreme, fără să ia în calcul că fură la timpul de muncă și implicit la salariu. Estimarea anuală a furturilor de scule și bunuri se ridică la miliarde de dolari.

Posesiunile sunt importante fiindcă ele vin de la Dumnezeu. Ele ne sunt încredințate spre administrare. Felul cum ne folosim posesiunile, ale noastre și ale altora, este important. Este important fiindcă este important în fața lui Dumnezeu.

ONESTITATEA ÎN COMUNICARE

Onestitatea înseamnă o relație corectă la cel mai înalt nivel al realității. Dumnezeu Însuși este realitatea supremă. Adevărul este sacru datorită faptului că depărtarea de adevăr înseamnă depărtare de Dumnezeu. Chestiunea adevărului este crucială pentru ceea ce credem că este adevărat despre Dumnezeu și viață.

Satana este mincinos și tată al minciunii. Acei care operează în relație corectă cu adevărul suprem, trăiesc în relație corectă cu Dumnezeu. Ei reflectă caracterul Tatălui lor. Satana este tatăl și centrul oricărei înșelări de pe acest pământ.

ADEVĂRUL REAL ȘI ADEVĂRUL FALS

Pot exista lucruri adevărate dar care nu reprezintă adevărul. Când Avraam și Sara au fost în Egipt, Avraam a știut că egiptenii vor observa că Sara este frumoasă și că s-ar putea s-o dorească. Avraam mai știa și că el va fi lipsit de apărare. Dacă ei o doreau pe nevasta lui, ei ar fi putut să-l omoare și să i-o ia. El a spus, “Este sora mea,” lucru care era adevărat. Sara era într-adevăr sora lui vitregă. Aveau același tată, dar mame diferite. Tehnic, ea era sora lui. Însă realitatea mai înaltă era că Sara era soția lui. Lucrul pe care l-a spus Avraam egiptenilor era o realitate, dar nu era adevărul.

Câteodată se pot întrețese diverse afirmații, astfel ca să rezulte un neadevăr. Exemplul clasic este cel al ajutorului de căpitan care a scris în jurnalul de bord, “Căpitanul a fost treaz astăzi.” Poate că niciodată căpitanul n-a fost beat, însă implicația din jurnal era că faptul de a fi treaz constituie pentru căpitan o excepție fericită și rară. Prin însăși faptul cum a formulat această afirmație, o afirmație adevărată, el a lăsat să se înțeleagă un neadevăr. O afirmație adevărată poate fi transformată într-un neadevăr, un neadevăr distructiv care poate provoca ravagii în orice structură organizată.

Ajutorul de căpitan, prin înșelăciune, manipulare și insinuare, a creat frecuşuri pe corabie. Un locotenent vede notița prefăcută și întreabă, “Are căpitanul probleme cu alcoolul?” Ajutorul de căpitan nu spune nimic, doar își ridică umerii și-si dă ochii peste cap. El a mințit încă odată prin tăcerea sa. Apoi ajutorul de căpitan se duce la căpitan și-i spune, “Dom’ căpitan, locotenentul tocmai m-a întrebat dacă aveți o

problemă cronică cu alcoolul.” Din nou, era vorba de o afirmație adevărată. Dar ea s-a preschimbat într-o minciună sordidă, manipulatorie, prin faptul că înfățișa o imagine neadevărată.

În acest fel vedem diferența clară între o afirmație reală și adevăr. Acum trebuie să facem o distincție între un neadevăr și o inexactitate. O minciună are mult de a face cu motivația.

Un tatăl îi spune copilului său, “Mâine vom merge în parc.” Însă în cursul nopții are loc un mare cutremur care zguduie națiunea, iar parcul este uitat. Copilul de șase ani, care nu știe sau nu-i pasă despre cutremur, anunță cu bucurie, “Astăzi mergem în parc.”

Tatăl îi explică, “Nu, nu mai mergem. S-a dus parcul.”

Copilul se îmbufnează, “M-ai mințit!” L-a mințit tatăl? Cu siguranță că nu. A fost inexact? Asta da.

Maturitatea sesizează diferența delicată dintre o incorectitudine sau chiar glumă și o minciună. Pe de o parte este problema vicleniei și a motivației, de cealaltă parte este problema literalismului de neclintit.

Am vizitat un coleg păstor la casa lor pastorală. Avea un fiu de patru ani foarte simpatic. La un moment dat l-am ciupit de nas pe micuț și apoi mi-am strâns pumnul. “Ți-am furat năsul!” i-am spus triumfător.

Copilașul a început să se roage de mine în glumă, “Te rog, dă-mi năsul înapoi! Te rog... dă-mi năsul înapoi!”

Peste un minut l-am prins din nou de năsul. “Ți-am luat nasul, ți-am luat nasul.”

După un minut tatăl predicator mi-a spus, în fața copilului, “Ți-aș fi recunoscător dacă n-ai mai face asta. În casa mea ma făcut o regulă din a nu minți, și tu nu mă ajuți deloc în asta.”

De fapt, spusese copilului un neadevăr. Nu-i furasem năsul. Declar acum în scris acest lucru. *Mi-ar fi plăcut* în schimb să fi luat nasul tatălui său. Ce fel de literalism auto-satisfăcător poate să construiască un mic cerc al adevărului și să respingă astfel toată bucuria fanteziei și umorului creativ?!

Fiecare părinte trebuie să hotărască modul în care se relaționează cu adevărul și fantezia. Soția mea și eu nu ne-am complăcut în a spune copiilor noștri mitul lui Moș Crăciun. Le-am spus copiilor de la început că Moș Crăciun este doar o închipuire din cultura noastră. Este clar că nu există Moș Crăciun, cu toate acestea mulți părinți își învață copiii să creadă în el. Noi am fost deschiși cu copiii noștri. Am simțit că în acest fel ne atingem scopurile mai ușor, dar nu încerc să mă amestec și să condamn pe nimeni. Motivația noastră a fost dublă. Mai întâi, am simțit că totul era prea legat de subiectul teologiei. N-am vrut să ajung să trebuiască să-l conving pe un băiețel de opt ani mirat că, da, noi ți-am spus de Moș Crăciun că e real, dar nu e—Isus e însă real.

A doua motivație a fost mai egoistă. N-am vrut să încurajez mitul lui Moș Crăciun fiindcă, îmi ziceam eu, de ce să scot eu bani din buzunarul meu în fiecare an și un grăsan îmbrăcat în roșu să primească el mulțumirile pentru asta?

Literalismul ne va face viețile lipsite de bucurie și creativitate. Cordell Hull, secretarul de stat din vremea lui Franklin D. Roosevelt, a fost un literalist notoriu. Călătorind cu trenul prin Midwest, secretarul și alții au observat păsând o turmă de oi. Cineva a spus, “Văd că toate oile au fost deja tunse.” Cordell Hull a protestat, “Nu, nu cred că putem afirma cu certitudine acest lucru. Tot ce putem ști cu siguranță este că aceste oi au fost tunse toate pe partea dinspre tren.”

După ce am admis că acest mod de a gândi literal este enervant, este clar că sunt și alte aspecte mai importante. Există două feluri de comunicare lipsită de

onestitate. Primul este simularea; al doilea este disimularea. *Simularea* este să părem că suntem ceea ce nu suntem. *Disimularea* este să părem că nu suntem ceea ce suntem.

SIMULAREA

Simularea include toate mijloacele înșelătoare de alterare a imaginii, foarte multe dintre acestea încrustate adânc în societatea postmodernă. Arta simulării include practici ca exagerarea, pretenția și fățarnicia [ipocrizia]. Societatea vizuală în care trăim urăște adevărul și iubește aparențele.

Un pact nerostit de înșelare reciprocă domnește peste pământ ca un monarh crud. Dacă pretinzi că crezi imaginea mea, pretind și eu că o accept pe a ta. Amândoi știm că celălalt își țese plasa simulării întocmai ca un păianjen. Amândoi știm că nu este reală imaginea celuilalt, și amândoi știm că celălalt știe și el. Cu toate acestea suntem de acord să practicăm această înșelare reciprocă în tăcere, fiindcă ne convine la amândoi.

Religia, la fel ca politica sau afacerile, joacă în aceeași măsură jocul simulării. Câteodată nu este nimic mai mult decât pură exagerare pentru a părea mai spirituali, mai atenți față de alții sau mai buni decât suntem în realitate. Câteodată nu este decât o manipulare crasă, de tip Hollywoodian, a telespectatorilor și adunărilor de duminică, cu scopuri rele.

Într-o duminică după-amiază am vizitat pe cineva la locuința bisericii, am stat împreună la masă și apoi ne-am uitat împreună la un meci de fotbal. În pauza meciului păstorul cu pricina a ieșit și a lipsit vreo zece minute. Mai târziu, în serviciul de seară, înainte să predic, păstorul a spus adunării, "Vreau doar să vă spun că în această după-amiază am petrecut câțiva timp cu sora Wilson. Ea se simte mult mai bine."

Am fost pur și simplu uimit să aud aceste cuvinte. După serviciu i-am spus, "Știi, suntem prieteni de multă vreme, și niciodată n-aș vrea să pară că te trag la răspundere. Vreau doar să înțeleg. Ai spus că fost în vizită la spital, dar noi ne-am uitat împreună la meci în după-amiaza aceasta. Nu cred că-i nimic rău în faptul că doi predicatori se uită la un meci de fotbal, însă tu ai spus că ai fost la spital."

El a râs și a zis, "Nu, n-am spus asta. N-am spus explicit că m-am dus la spital. N-ai fost atent. Ți amintești că am ieșit în timpul pauzei? Am stat de vorbă la telefon zece minute cu acea soră."

"Da," i-am răspuns eu, "însă tu ai dat adunării voastre impresia că te-ai dus în vizită la spital în această după-amiază."

"Și care este problema dacă ei cred că păstorul lor a făcut o vizită duminică după-amiaza, în loc să se uite la un meci la televizor?" m-am întrebat el.

Istoria lui Anania și Safira este o dovadă a seriozității lui Dumnezeu în ce privește religia simulată (Fapte 5:1-11). Ei n-au pierit pentru că și-au reținut o parte din prețul terenului vândut. Ei au murit fiindcă au pretins că au fost mai generoși și au avut o credință mai extraordinară decât în realitate. Istoria lor înfiorătoare este în legătură cu onestitatea în lucrurile spirituale.

A fost șocant și respingător să aud despre un evanghelist fals care pretindea că are cuvântul cunoștinței, în timp ce el repeta doar ce auzea în receptorul radio minuscul pe care-l avea ascuns în ureche. Ce rușinos! Ce scandal teribil! Omul acela va răspunde cu siguranță înaintea lui Dumnezeu, dar nici biserica din America nu este fără vină. Biserica din America a creat de fapt o atmosferă care este favorabilă simulării. Noi trimitem lucrării semnale amestecate. Sprijinim financiar misionari experți în simulare, iar apoi îi urâm când sunt dați pe față. Îi îmbrățișăm pe constructorii de

imagine super-spirituali și plini de emfază, cât și pe predicatorii marionetă ai lor. Le cerem să nu rostească adevărul, apoi disprețuim goliciunea lor făcută publică.

DISIMULAREA

Disimularea este acțiunea de a face să *nu* părem exact cum suntem în realitate. Aceasta este poate cea mai comună criză a credinței pentru credinciosul obișnuit din Apus.

Conversațiile ușoare și voioșia unor glume bune între cei ce trândăveau prin curte dezmințeau tragedia care avea loc înlăuntru. Acest lucru a facilitat pescarului voinic să stea nebăgat în seamă, sprijinit de zidul casei marelui preot. Era un lucru nebunesc pentru el să se găsească acolo. Dacă L-au arestat pe Însuși Isus, urmașii Săi erau într-un și mai mare pericol.

Dar el n-a putut să stea deoparte. Încurcat, dezorientat și aproape zăpăcit, el a urmat mizerabila trupă a gărzilor templului de la Muntele Măslinilor până la fortăreața Antonia și apoi până în acest loc sinistru. Ar trebui să plece. Ce putea face el aici? Și totuși parcă ceva îl lega să rămână pe loc.

Odată cu lăsarea serii asupra lui, întocmai ca o mână umedă și rece, Petru a simțit un fior pe spate și și-a strâns mai tare pe el veștmintele. Se uita la torța pâlpâitoare din rezidența lui Caiafa. Izbucnirile și strigătele care răzbăteau când și când dinlăuntru îl umpleau de frică și groază. Soldatul de strajă împreună cu câțiva prieteni buni și niște soldați plictisiți stăteau în apropierea jăratecului incandescent. Focul îl atrăgea pe Petru ca un magnet. Nu la mult timp după aceea mâinile lui masive se încălzeau de la cărbunii care radiau căldură.

“Uite pe unul din oamenii aceia,” a întrerupt vocea unei tinere șirul gândurilor lui sumbre. “Omul acela vânjos este unul din urmașii lui Isus.”

De partea cealaltă a focului o adolescentă puțintică la trup și-a îndreptat degetul ei delicat direct spre punctul dintre ochii lui. Întristarea și preocuparea față de soarta Învățătorului s-au risipit deodată, fiind înlocuite de un val de frică. Parcă era dezbrăcat în fața tuturor. Oare așa trebuia să sfârșească? Denunțat, într-o curte plină de umbre, de către o simplă slujitoare?

Soldații din jurul său s-au mișcat. Treziți într-o oarecare măsură la realitate, și-au întors ochii spre figura colțuroasă care se bucura de căldura focului lor. Petru a simțit pe loc că în doar câteva momente situația poate deveni foarte periculoasă. Ațâțarea acestor lupi îi putea fi fatală. A început să se blesteme și să se jure, “Vă spun, nici nu-l cunosc pe acest Isus. Nu-l cunosc pe omul de care vorbiți!”

Acum, indiferent cât de aproape era de foc, Petru nu părea să se mai încălzească. Cu siguranță că această curte era cea mai friguroasă din întregul Israel în această noapte blestemată. (Vezi Matei 26:69-75).

Mulți creștini nu vor fi ispitiți să se lepede de Hristos în fața unui pluton de execuție. Foarte puțini, relativ vorbind, vor ajunge să fie supuși torturilor pentru a nega numele Său. De mult mai multe ori credincioșii de astăzi îș vor călca loialitatea față de Hristos printr-o tăcere, printr-o clătinare din cap sau printr-un semn șmecheresc cu ochiul. “Nu-L cunosc,” este disimularea subtilă a colaborationistului. Fățarnicul pretinde că este ce nu este de fapt. Cei compromiși, lipsiți de curajul convingerilor proprii, vor nega că sunt cine sunt.

“Da” al vostru să fie “da”, și “nu” să fie “nu,” spune Biblia. (Vezi Matei 5:37, Iac.5:12). Acest lucru ar putea foarte bine să însemne să spui *da* lui Isus când acest lucru te va costa scump, și să spui *nu* lumii chiar când acest lucru nu este deloc popular. Rareori vei fi ispitit să te lepezi categoric, ci mai degrabă să faci

compromisuri subtile. Disimularea publică fină este sicriul împodobit și catifelat al credinței îndrăznețe și dinamice.

INSTINCTUL SPRE LIPSA DE ONESTITATE

Motivația lipsei de onestitate este instinctul animalic de conservare. Carnea strigă, “Dacă doresc lucrul acela, îl fur. Dacă nu sunt ceea ce trebuie, voi pretinde că sunt. Dacă sunt așa cum sunt, voi pretinde că nu sunt așa. Dacă vreau să vând lucrul ăsta, nu vor spune anumite detalii despre el.” Ce pot face pentru a zdrobi puterea unui așa blestem cu care m-am născut?

Proverbe 22:4 spune, “Răsplata smereniei, a fricii de Domnul este bogăția, slava și viața.” Copiii nu se nasc cu frica de Domnul. Ei se nasc cu păcatul și instinctul de conservare. Părinții, autoritățile, școala și instituțiile trebuie să infiltreze în ei încetul cu încetul frica de Dumnezeu. Dacă aceștia nu-și fac datoria, cum va fi dăltuit caracterul ales în aceste vieți tinere? În fiecare inimă există o urmă, o marcă a Creatorului. Este un dor după chipul lui Dumnezeu. Odată ce acest dor după un caracter frumos și după evlavie este stârnit, el devine o forță de nestăpânit, și transformarea din slavă în slavă produce o mare bucurie.

Cu cât un om trăiește mai ancorat în realitate și adevăr, acest dor lăuntric este trezit tot mai mult. “Veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face slobozi [liberi]” (Ioan 8:32) nu este doar o retorică bisericească. Este cheia misterioasă de a transforma pe oameni după chipul lui Dumnezeu.

Pilat cel cinic, privind ironic fața Mielului lui Dumnezeu, a pus întrebarea sa infamă: “Ce este adevărul?”

Ascultați acum răspunsul lui Dumnezeu.

“Eu sunt calea, adevărul și viața.”

—IOAN 14:6

BLÂNDEȚEA: CARACTER ȘI PUTERE

Cu tinerii pieriți sau aflați în tabere de prizonieri departe în Nord, cu teritoriul cenușă, iar agricultura și industria distruse, Sudul era, în 1865, zdruncinat. Sărăcia de după război și un adânc sentiment de rușine și înfrângere au dus statele fostei confederații într-o depresie economică și psiho-socială.

Nordul victorios n-a scăpat fără răni din oribilul conflict civil. Listele cu morți și răniți au umplut pagini întregi în ziarele din Nord. Armata federală câștigase o victorie foarte costisitoare, în cel mai bun caz. Apoi, pe măsură ce atrocitățile din taberele de felul celei de la Andersonville au devenit mai cunoscute publicului, cererile de răzbunare au început să se audă tot mai tare și mai categorice. Mulți din cei aflați la putere cereau zdrobirea și umilirea Sudului înfrânt. Armata și Congresul voiau ca statele rebele să fie ocupate, spintecate și lipsite pentru totdeauna de dreptul de participare cu drepturi egale în republică.

Lincoln, și el tot așa de sătul de război ca ceilalți, cu tot atâtea motive de răzbunare, n-a acceptat însă aceste lucruri. Nici unul din excesele înjositoare și răzbunătoare care au avut loc în timpul “reconstrucției” nu i s-a datorat lui Lincoln. Sudul se răzvrătise, cauzase pierderea a mii de vieți și devastase o întreagă generație din cauza unei cauze nedrepte și imorale. Lincoln, deși avea puterea să-i pedepsească cu asprime sau chiar să le întoarcă sclavie pentru sclavie, a dorit în schimb să întoarcă în siguranță în țarc oile rătăcitoare.

Abraham Lincoln, al șaisprezecelea președinte al Statelor Unite, a avut Sudul la picioarele sale după Appomattox, locul capitulării. Sfătuiorii săi cei mai apropiați, chiar și cabinetul său, l-au sfătuit să pună piciorul pe grumazul dezgolit al Confederației înfrânte și să apese. Doar blândețea lui, refuzul de a-și folosi puterea spre o răzbunare fără margini, a salvat Sudul și națiunea de un coșmar mai grav în urma războiului.

Lincoln, foarte cunoscut pentru onestitatea lui, și-a demonstrat caracterul mare și nobil prin blândețe. În al doilea discurs inaugural, când statele rebele din Confederație erau îngenuncheate iar Uniunea cerea în gura mare răzbunare, Lincoln a chemat cu îndrăzneală pe toți americanii la dragoste vindecătoare:

Fără răutate față de nimeni, cu îngăduință față de toți, cu hotărâre pentru bine în măsura în care Dumnezeu ne ajută să vedem binele, să luptăm pentru a desăvârși lucrarea începută, să legăm rănile națiunii, să ne pese de cel împins în bătălie, pentru văduva lui și orfanii lui, să facem tot ce poate aduce și păstra o pace dreaptă și durabilă între noi, și cu toate națiunile.¹

❖
*Dumnezeu să te binecuvânteze; și să pună în mintea ta blândețe, dragoste, milă,
ascultare și sentimentul datoriei adevărate!*

—WILLIAM SHAKESPEARE

MĂREȚIA CELOR PUTERNICI se arată în stăpânire. Blândețea este virtutea celui biruitor, nu a celui înfrânt. Blândețea este cea mai bărbătească virtute. Înțeleasă greșit de mulți, blândețea este considerată a fi doar pentru cei slabi și lași. Nimic nu este mai departe de adevăr. Blândețea este virtutea supremă a conducătorilor, fără de care puterea devine tiranie. Blândețea este putere sub control. Creștinismul însuși este un paradox care răstoarnă cu susul în jos înțelegerea pe care o are lumea despre trăirea trimfătoare. În acest sens, blândețea este virtutea care rezumă creștinismul.

În toate virtuțile există mai întâi ceea ce se poate numi convingerea virtuții. Adică ce credem noi că este adevărat în legătură cu ea. Apoi există un teatru de operații. Adică anumite circumstanțe necesare pentru a ne pune virtutea în acțiune. De exemplu, trebuie să existe frică pentru a se putea manifesta curajul. Tot așa, universul blândeții este constituit din ascensiunea la putere.

Un băiat mare îl lovește pe unul mic. Cel mic rabdă pentru că nu are o altă opțiune. Cu toate acestea, în interiorul său fierbe pofta de răzbunare. Fiindcă el se supune în fața violenței, noi îl putem eticheta în mod greșit ca “blând.” Însă de fapt el este consumat de furie cruntă. El nu se răzbună, dar nu este blând. Este doar resemnat. Dacă însă cel mic îl lovește pe cel mare, atunci partea ofensată are puterea. Deși l-ar putea frânge pe cel mai mic în două, el rabdă în tăcere. Asta este blândețea.

Există două cuvinte care, folosite împreună, zugrăvesc o imagine complet greșită despre blândețe. Aceste două cuvinte sunt *blând* și *mic*. Folosim deseori în exprimarea noastră expresia, “Un omuleț blând.” Imediat ni se evocă un fel de imagine de Casper Pămpălăul. Ni-l închipuim un tip impotent, fără putere. În realitate, este mult mai semnificativ dacă spunem, “Un tip uriaș, puternic, musculos, dar blând.” Atunci când identificăm blândețea cu slăbiciunea, pervertim virtutea.

Blândețea nici nu se poate manifesta până când puterea nu se află în joc. Învățăm despre blândețe privind o familie de lei. Mama leoaică stă întinsă cu puii jucându-se alături. În slăbiciunea lor ei se mușcă unul pe altul cu toată puterea. Privindu-i, poți crede că doar se joacă. Nu se joacă doar. Se luptă. Învăță se fie lei cu adevărat. Nu au încă puterea de a se răni unul pe altul. Se mușcă cu toată puterea lor, însă fălcile lor slabe sunt doar ca niște clești de crab. Strâng, pișcă și poate irită, dar nu pot cauza răni serioase.

Priviți acum la leoaica cea mare, care are în fălcile ei putere suficientă pentru a face să trosnească picioarele din spate ale unei căprioare. Se ridică și-și prinde pușorii cu gura înfiorătoare. Ar avea puterea să-i sugrume, toțuși puii stau cumiți și în siguranță între fălcile ei îngrozitoare. La ea putem vorbi de blândețe, nu la pui.

Blândețea se lasă rareori provocată. Ea este ușor de împăciuit. Este controlată, răbdătoare și ușor de înduplecat. Ea este dispusă să ierte și atunci când iertând nu câștigă nimic. Blândețea este o manifestare altruistă a dragostei.

Când o cultură distorsionează dragostea și face din ea slăbiciune, liderii acelei națiuni devin tot mai neîndurători și tirani. “Puterea are dreptate” devine motto-ul unei astfel de culturi, și cei slabi sunt îngropați. Într-adevăr, cei slabi din orice societate depind de protecția nu a celor tari, ci a celor blânzi și buni la inimă. Când această bunătate dispare, cei mai lipsiți de apărare din societate sunt în mare pericol.

Să luăm ca exemplu relația dintre o mamă și fiul ei. Copilul, născut sau încă nenăscut, se află în puterea mamei sale. Viața și moartea sunt în mâinile ei. Argumentul în favoarea avortului în numele dreptului femeii de a alege poate apare doar în atmosfera culturală în care pe blândețe nu se mai pune valoare. Societatea Apuseană modernă nu mai apreciază blândețea, iar mamele sunt tot mai fără milă în puterea lor.

BLÂNDEȚEA ȘI ISUS HRISTOS

Tot ce vedem a luat ființă prin Cuvânt, și nimic din ce există n-a fost făcut decât prin Isus Hristos. Scopul ultim al tuturor lucrurilor este El, toate sunt pentru El. Ar fi corect ca El să se socotească îndreptățit la toate, cu drepturi depline în Trinitatea lui Dumnezeu. Este a doua persoană în Dumnezeul triunitar! Cu toate acestea, având toată puterea în cer și pe pământ, El a lăsat totul la o parte și s-a îmbrăcat în trup muritor. S-a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat un chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor. (Vezi Filipeni 2:6-7). (Cuvântul tradus “servitor” în traducerea King James Version poate fi tradus foarte bine cu “sclav” sau “rob.”)

De aceea Pavel ne îndeamnă să avem și noi gândul acesta care era în Hristos. Suntem chemați să îmbrățișăm acest tip de relaționare cu viața. Hristos Isus și-a lăsat la o parte drepturile de Dumnezeu pentru a deveni nu doar om, ci rob al oamenilor. Născut într-o țară ocupată, sub autoritatea unor soldați străini, El a fost răstignit de către oamenii pe care i-a creat. Dumnezeu, dispus să-și lase la o parte autoritatea Sa asupra pământului spre a deveni om, este întruchiparea desăvârșită a blândeței și renunțării.

BINECUVÂNTĂRILE BLÂNDEȚEI

Există promisiuni mari făcute celor blânzi. Lași virtutea la o parte și pierzi automat binecuvântările.

Asemănarea cu Hristos

Matei 11:29 este un pasaj concludent din Scriptură:

Luăți jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.

Noi trebuie să ne înjugăm la jugul dublu: de o parte Isus, iar alături noi. Având acest jug, jug ca de boi, bine fixat în jurul gâtului, noi învățăm blândețea Sa. Când El o ia la stânga, o luăm și noi la stânga. Când El o ia la dreapta, o luăm și noi la dreapta. Învățăm astfel să umblăm la pas cu El, să pornim când El pornește și să stăm pe loc când El se oprește. Când El face o pauză, noi așteptăm cu răbdare. Ne potrivim Lui. Învățăm de la El; învățăm despre El. Cu cât umblăm mai mult cu El, cu atât umblăm mai mult ca El. Cu cât vorbim mai mult cu El, cu atât vorbim mai mult ca El. Asemeni unor oameni căsătoriți de multă vreme, ajungem să semănăm mai mult unul cu altul.

Fericirea

Blândețea aduce fericire în viața aceasta. Ea îl face pe om în stare să se bucure de viață fiindcă nu-i mai este frică că-și pierde puterea. Omul blând nu se mai zbate în mod constant să domine, și respinge tacticile de manipulare și intimidare.

Tot astfel, blândețea face pe om de dorit să ai de a face cu el. Cei blânzi nu fac afaceri din nevroză competitivă. Fiindcă ei nu încearcă în orice tranzacție “să dea lovitura,” în cei blânzi poți avea încredere. Mai mult, fiindcă sunt totdeauna onești, cei blânzi de obicei prosperă.

Oamneii blânzi sunt fericiți în această viață nu doar pentru că altora le place să fie cu ei și să lucreze cu ei, ci și atunci când sunt singuri. Un om care nu suportă să fie singur este de compătimit. Un om blând, mulțumit cu jugul Domnului Isus, se simte bine și când este singur, fiindcă de fapt nu este singur. Acel ce-i călăuzește pașii îi oferă o părtășie plăcută în cămăruța singurătății.

Moștenirea

Cei blânzi vor moșteni pământul. În comedia muzicală *Camelot*, a lui Lerner și Loewe, cavalerii frustrați proclamă sarcastic, “Cei blânzi nu moștenesc pământul, ci praful.”² Cât greșesc de mult! *A moșteni* înseamnă a ajunge să ai autoritate, dominație peste ceva. Matei 5 se poate referi la pământul folosit de Dumnezeu pentru a clădi “vasele noastre de lut” (2 Cor.4:7). Stăpânirea, dominarea propriilor apetituri și pasiuni, este moștenirea celor blânzi. Cei blânzi moștenesc—își stăpânesc propriile vase de lut.

Există și o aplicație în viitor a acestei promisiuni. *Vom avea* odată un cer nou și un pământ nou. Acest pământ va fi atât de frumos și de desăvârșit încât nu va putea fi moștenit de oamenii lacomi de putere ai acestui veac. Acest pământ nou fără cusur va fi rezervat doar pentru cei blânzi.

Cei blânzi nu vor moșteni praful, ci *pământul*. După ce acest pământ va pieri în foc împreună cu sistemele militare, politice și economice corupte, cei blânzi vor trăi și vor domni cu Domnul pe vecie.

Am fost în partea de Apus a Africii în urmă cu câțiva ani, la Wycliffe Summer Institute of Linguistics [Institutul de Lingvistică Wycliffe pentru cursuri de vară]. În timp ce eram acolo am întâlnit o misionară germană în vârstă. Era trecută de șaptezeci de ani, avea orbire de râu și se pregătea să plece acasă să moară acolo. În locul unde stăteam, camera ei era imediat lângă a mea. Într-o zi am observat-o pășind mărunțel de-a lungul holului, pipăind cu mâna zidul.

Un ghanez care era cu mine mi-a spus, “Știți că acea bătrână a tradus singură întreg Noul Testament în două limbi? Ea a făcut aceste traduceri complete. Este una din cele mai bune traducătoare de la Wycliffe. Acum s-a îmbolnăvit de orbire de râu și va pleca înapoi în Germania, dar nu mai are familie acolo. Merge acolo doar pentru a muri acasă.”

Mai târziu, în avionul cu care mă întorceam acasă am văzut în ziarul londonez *Times* o fotografie a colonelului Muammar el Gaddafi trecând cu mașina pe străzile din Tripoli. Mulțimile din jurul său, cu puștile ridicate în aer, îl aclamau cu putere. În aer se vedeau focuri de armă care întâmpinau pe șeful luptător din mijloc. Parcă în mine s-a revoltat ceva. Eram scârbit la gândul că un criminal notoriu, un gangster, era sărbătorit ca erou de multe mii și sute de mii, în timp ce acea femeie în vârstă, sfântă și scumpă, murea în obscuritate.

Apoi Duhul Sfânt mi-a dat mângâiere. “Când puștile Libiei vor tăcea și Gaddafi va răspunde pentru faptele sale, ea se va bucura de o moștenire nestricăcioasă și neîntinată care nu va trece.”

Călăuzirea

În conformitate cu Psalmul 25:9, Dumnezeu îi face pe cei smeriți și blânzi să umble în tot ce este drept. El învață pe cei smeriți calea Sa. Din această cauză, ei se

bucură de pace în mijlocul confuziei și tulburării din lume. Cei smeriți și blânzi, care au luat jugul lui Dumnezeu și se odihnesc în voia Lui, trăiesc fără luptă, agonia și teama paralizantă care cuprinde pe cei care nu-L cunosc.

JUDECATA PENTRU CEI BLÂNZI

Însuși Dumnezeu, ni se spune în Psalmul 76:9, va judeca și va scăpa (sau va izbăvi) pe toți cei blânzi, supuși, de pe pământ. Cei blânzi pot sta liniștiți și în fața nedreptăților, fiindcă știu că Dumnezeu le va face dreptate până la urmă. Eu cred că atunci când suntem cel mai tare deranjați de nedreptate, atunci suntem cel mai aproape de a ne pierde blândețea. Blândețea adoptă viziunea răbdătoare, pe termen lung, a justiției lui Dumnezeu. Cartea Apocalipsei spune că sângele martirilor strigă de sub altar. "Până când, stăpâne, Tu, care ești sfânt și adevărat? Până când zăbovești să judeci pământul?" (vezi Apoc.6:10).

Este ceva în noi care tânjește să vadă judecata lui Dumnezeu aplicată asupra celor ce fac eroi din teroriști și tirani. Trebuie să fie totuși un echilibru. Nu avem curajul să închidem ochii asupra nedreptăților și să ne mulțumim cu această situație, însă dreptatea și răzbunarea nu sunt același lucru. Dumnezeu a rânduit ca pe acest pământ guvernele civile poartă sabia cu scopul de a face dreptate (Rom.13:1-4). Dumnezeu poate folosi armatele pământești pentru pedepsirea celor răi, însă duhul blândeței va lăsa judecata în mâna lui Dumnezeu. Răzbunarea și mânia nu sunt emoții pe care oamenii să fie capabili să le gestioneze. Motivul pentru care Dumnezeu spune, "Răzbunarea este a Mea," nu este acela că răzbunarea ar fi greșită. Răzbunarea este corectă. Ea trebuie să vină, însă ea nu trebuie să nu se afle niciodată pe mâini greșite. Noi nu suntem suficienți pentru o așa însărcinare. Dacă luăm răzbunarea în propriile mâini, ea ne va distruge. Noi nu suntem Dumnezeu, iar răzbunarea este un lucru dumnezeiesc.

BLÂNDEȚEA ÎN CONDUCERE

Blândețea este importantă la orice nivel al societății, însă ea este absolut esențială în conducere. Distorsionarea sau pierderea blândeței la nivelul conducerii politice, militare, economice și religioase, duce la o pervertire profundă a oricărei culturi.

Ajungând la tron odată cu moartea tatălui său, tânărul Roboam a căutat sfătuitori. Nu era simplu pentru tânărul împărat să urmeze la tron după renumele și gloria lui Solomon. Avea nevoie de înțelepciune.

Împăratul Roboam s-a sfătuit cu bătrânii care fuseseră pe lângă tatăl său Solomon, în timpul vieții lui, și a zis: "Ce mă sfătuiți să răspund poporului acestuia?" Și iată ce i-au zis ei: "Dacă vei îndatora astăzi pe poporul acesta, dacă le faci ce cer și dacă le vei răspunde cu vorbe binevoitoare, îți vor sluji pe vecie.

—1 ÎMPĂRAȚI 12:6-7

Perii albi—bătrânii care înțelegeau, care știau că un conducător al națiunii are nevoie de caracter și de disponibilitate pentru slujire—au sfătuit pe tânărul împărat să fie blând și smerit. Tinerii, revoltați de o așa idee, i-au dat un sfat cu totul diferit.

El a zis: "Ce mă sfătuiți să răspund poporului acestuia care-mi vorbește așa: "Ușurează-ne jugul pe care l-a pus peste noi tatăl tău?" Și

iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu el: "Să spui așa poporului acestuia care ți-a vorbit astfel: "Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, tu ușurează-ni-l!" Să le vorbești așa: "Degetul meu cel mic va fi mai gros decât coapsele tatălui meu.

—1 ÎMPĂRAȚI 12:9-10

Apelul lor săritor în ochi la sentimentul de nesiguranță al lui Roboam a câștigat. Comparația lor obscenă dintre Roboam și tatăl său Solomon nu și-a ratat nici ea ținta. Cu toate că a fost copilărească și irațională, ea a atins nervii necopți ai nestatornicului Roboam.

Națiunea s-a înfiorat la discursul inaugural al noului împărat. "Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu vi-l voi face și mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioane." (vezi 1 Împ.12:11). Roboam a spus clar că el nu va fi robul nimănu.

Liderul care vrea să conducă în stilul lui Domnului Isus îmbracă mantaua umilinței. El nu se întrebă niciodată cum îl pot ajuta subalternii săi să avanseze în carieră, ci caută în schimb să-i ajute pe aceștia să-și atingă potențialul maxim ca ființe umane și ca membri productivi ai societății.

Păstorul blând și smerit nu întreabă cum poate echipa sa, diaconii și membrii săi, să-l ajute în a-și împlini propriile ambiții. Mai degrabă, el se întreabă pe sine însuși ce poate el face spre a-i aduce *pe ei* la înălțimea staturii plinătății lui Hristos. Politicianul blând și smerit nu se întreabă ce pot face oamenii pentru a-i înscrie numele în istorie. El caută în schimb modalități de a binecuvânta pe cel din urmă dintre alegătorii săi.

Era o cetate, o cetate veche și barbară, care avea nevoie de un nou împărat. I-au chemat pe patru din locuitorii de frunte și le-au spus fiecăruia, "Vă oferim oportunitatea de a fi împărat al cetății."

Fiecăruia în parte, la rândul său, i s-a pus în față pe o masă cheia cetății.

Cel dintâi era un viteaz, un luptător brav și curajos, ale cărui fapte de arme i-au adus mare faimă. I-au spus, "Pune-ți amândouă mâinile cu palma în jos pe masă." Iar cheia cetății era între ele.

"Dacă dorești cutot dinadinsul să fii împărat, vei fi gata să-ți pierzi o mână."

De fiecare parte a mesei stătea câte un bărbat cu o secure. "Dacă dorești cheia cetății o poți lua, " ziceau oamenii către el. "O poți lua doar cu o mână, iar cealaltă îți va fi tăiată. Ia-o cu dreapta, cheia va fi a ta, vei fi împărat, însă rămâi fără mâna stângă."

Viteazul luptător dorea mai presus de orice să devină rege. Așa că gândea în sine însuși, *Mâna mea dreaptă este mâna cu care țin sabia; nu pot s-o pierd. Ea este sursa tăriei și puterii mele.* Decizând să renunțe la mâna stângă a luat cheia cu dreapta. Barbarii i-au retezat cu cruzime mâna stângă și l-au aruncat afară din cetate. "Ești un gunoi, nu ești vrednic să fii împăratul nostru!"

Al doilea era un filozof. Fără să știe soarta celui dintâi, se lupta și el cu aceeași alegere. La rândul său, i s-a spus, "Alege una sau alta." El

s-a gândit, *Eu scriu cu stânga, și tăria vieții mele stă în creativitate. De aceea voi lua cheia cu stânga și voi renunța la mâna mea dreaptă.* Cetățeni cruzi ai cetății i-au amputat mâna dreaptă și l-au dat afară din cetate. “Nu ești vrednic să ne fii împărat.”

Al treilea bărbat era cel mai bogat comerciant din cetate. Nu știa ce se întâmplase primilor doi. Tot ce vedea în fața ochilor săi era o cheie de aur și toate bogățiile și puterea pe care o putea avea posesorul ei. Lăcomia îl rodea, și fără să se gândească mult a apucat cheia cu amândouă mâinile. Și, rămânând fără amândouă mâinile, a fost aruncat afară din cetate.

Al patrulea era un fermier. Când a avut cheia între mâinile întinse i s-a pus și lui în față aceeași alegere. Repede și-a tras ambele mâini înapoi. Apoi le-a explicat, “Mâinile mele sunt singurele mijloace pe care le am pentru a sluji în această lume dificilă. Nu vreau să-mi sacrific abilitatea mea de a produce pentru hrana oamenilor, doar de dragul puterii.” Pe loc toți cetățenii cetății s-au aruncat la pământ înaintea lui și l-au încoronat ca împărat, spunând, “Doar acela care disprețuiește puterea este vrednic să o aibă.”

LIDERI FĂRĂ BLÂNDEȚE

Conducătorii care nu au blândețea imprimată adânc în caracterul lor ajung să fie corupți într-un fel sau altul. Conducătorii fără blândețe pot fi incluși în trei categorii.

Categoria 1: Împăratul distant

Împăratul Ahașveroș era inaccesibil, infailibil și considera că nu putea să greșească. În Cartea Estera găsim că oricine îndrăznește să intre la împărat fără a fi poftit murea, dacă împăratul nu-i întindea sceptrul. Această regulă era valabilă și pentru soția împăratului. Acest împărat putea să împrăstie în jurul său moartea, fără ca el să se miște măcar. Tatăl sau soțul căruia îi lipsește blândețea este ca un munte înghețat, nemișcat, distant și tăcut. De teama respingerii, el se retrage într-o carapace de protecție, și oricine care se apropie neinvitat s-ar putea să moară.

Liderul blând coboară în jos sceptrul și se lasă a fi abordat. Liderul blând le permite altora accesul în prezența sa, fără să-i condamne la moartea prin separare și izolare.

Categoria 2: Bărbatul-macho

Acest tip de individ, peste măsură de insistent, sau de dominant, este sub amenințarea propriei sale slăbiciuni și nedesăvârșiri. Temător că nu este destul de bărbat, el își sărbătorește mereu și mereu bărbăția, încercând în mod constant să-și întărească legăturile fragile cu masculinitatea, în acest fel amintindu-și sie însuși, “Sunt bărbat. Sunt bărbat. Sunt bărbat.” În mod destul de ironic, de multe ori între bărbatul-macho și homosexualul efeminat există doar o membrană nu mai groasă ca o foiță de ceapă.

Categoria 3: Martirul-care-suferă

Acest lider, obosit și aproape de a se da bătut, a plătit cu prețul familiei sale calitatea de conducător. Când i se pune la îndoială autoritatea sau deciziile, el începe să arate cât de afectat sau de rănit este. Nefiind dominator, ci manipulator, nu este nici o îndoială că și el și-a pierdut calitatea de om smerit și blând.

Mulți încă îl încurcă pe “martirul-care-suferă” cu omul smerit și blând. În realitate, acesta este un falimentar. S-a retras îndărătul unui zid de bunăvoință rănită. Martirul-care-suferă este atât de neprihănit și atât de sus în comparație cu alții, încât nici nu le poate explica acestora durerea și suferința lui. El este lider, dar este laș și nedrept. Mai mult decât atât, martirul-care-suferă a pierdut un element cheie al vieții și conducerii mature și echilibrate. El și-a pierdut simțul umorului.

Simțul umorului nu este abilitatea de a detecta ce este distractiv. Simțul umorului este abilitatea de a râde de tine însuși. Dacă altul alunecă pe o coajă de banană și tu râzi, asta n-are mult de a face cu umorul tău. Dacă *tu* aluneci pe o coajă de banană și râzi, atunci ai simțul umorului. Un lider blând și smerit este acela care râde când își dă cu fundul de pământ. Martirul-care-suferă nu vede *nimic* distractiv în situația sa mizerabilă. Un lider caracterizat de blândețe și bunătate primește atât critica cât și complimentele cu umor, și deci cu echilibru.

BLÂNDEȚEA ȘI RĂZVRĂTIREA

Sătui de conducerea fratelui lor Moise, Maria [în fapt, numele ei este *Miriam*] și Aaron au început să gândească firește, nu duhovnicește. Cu siguranță că Moise nu era mai grozav în fața lui Dumnezeu. Și ei erau tot așa de maturi ca și el. De fapt, în timp ce el a fugit în Madian, ei rămăseseră în Egipt. Dacă nu la altceva, ei îl depășeau pe Moise la capitolul suferință. Apoi mai era chestiunea cu femeia străină. Soția păgână a lui Moise îi scotea din sărite.

Aaron era profet. Cât despre Maria, trebuia dată ea la o parte doar pentru că era femeie? Dumnezeu nu putea fi așa de nedrept. Ei nu se plâneau de Dumnezeu, ci de Moise. Ei erau tot așa de buni ca Moise, și doreau să aibă partea lor la putere. Până la urmă, în Numeri 12, vedem cum răzvrătirea lor interioară a izbucnit. Comparându-și lucrarea și spiritualitatea cu a lui, Aaron și Maria au pretins cel puțin parțial o parte din conducere.

Moise însă era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului.

—NUMERI 12:3

Din cauza blândeței sale, Moise n-a luptat nici măcar odată pentru a ține de putere. El a lăsat asta în mâna lui Dumnezeu. Nu Moise a vorbit pentru Moise—Dumnezeu a vorbit pentru Moise.

Deodată, Domnul a zis lui Moise, lui Aaron și Mariei: "Duceți-vă, câteși trei la cortul întâlnirii." Și s-au dus câteși trei. Domnul S-a coborât în stâlpul de nor, și a stat la ușa cortului. A chemat pe Aaron și pe Maria, și ei s-au apropiat amândoi. Și a zis: "Ascultați bine ce vă spun! Când va fi printre voi un prooroc, Eu, Domnul, Mă voi descoperi lui într-o vedenie sau îi voi vorbi într-un vis. Nu tot așa este însă cu robul Meu Moise. El este credincios în toată casa Mea. Eu îi vorbesc gură către gură, Mă descopăr lui nu prin lucruri grele de înțeles, ci el vede chipul Domnului. Cum de nu v-ați temut deci să vorbiți împotriva robului Meu, împotriva lui Moise?" Domnul S-a aprins de mânie împotriva lor. Și a plecat. Norul s-a depărtat de pe cort. Și iată că Maria era plină de lepră, albă ca zăpada. Aaron s-a întors spre Maria; și iată că ea avea lepră. Atunci Aaron a zis lui Moise: "Ah, domnul meu, nu ne

face să purtăm pedeapsa păcatului pe care l-am făcut ca niște nechibzuiți, și de care ne-am făcut vinovați!" Să nu fie Maria ca un copil născut mort, a cărui carne este pe jumătate putredă când iese din pântecele mamei lui!" Moise a strigat către Domnul, zicând: "Dumnezeule, Te rog, vindecă-o!"

—NUMERI 12:4-13

Prima dată când îl vedem pe Moise vorbind în întreg acest pasaj este când mijlocește pentru vindecarea surorii sale Maria. Moise nu s-a repezit să-și apere propria lucrare, nici nu s-a luptat să nu scape din mână frânele autorității. El zicea, "Dumnezeu mi-a dat lucrarea asta. Dacă Dumnezeu dorește s-o am, e treaba Lui. Dacă nu mai dorește s-o fac, și asta-i tot treaba Lui." Acesta este spiritul blândeței.

Cuvântul evreiesc pentru *blând* mai are și un înțeles alternativ foarte intrigant, anume "dezinteresat." Să citim Numeri 12:3 în felul acesta:

Moise însă era un om foarte *dezinteresat*, mai *dezinteresat* decât orice om de pe fața pământului.

Moise a spus, "Eu nu am interese personale în lucrarea asta. Este lucrarea Domnului, iar acesta este poporul Domnului. Este cortul Domnului, puterea Domnului, și slava Domnului. Este națiunea lui Dumnezeu și afacerea lui Dumnezeu. N-am interese personale aici. Dumnezeu poate face cum voiește."

Aaron și Maria, în comentariile lor, arată că poșteau după autoritate și putere. Moise era chiar dispus, dacă Dumnezeu voia să-i ia mantia de conducător și să aleagă pe altul, să accepte asta.

Soțului arogant și egoist care pretinde să fie "capul familiei," Dumnezeu îi spune, "Învăță blândețea și smerenia lui Moise." În calitate de conducător de națiune numit de Dumnezeu, Moise a fost interesat ca și cel din urmă prunc să treacă în siguranță de cealaltă parte a Mării Roșii. Era preocupat până la extrem că fiecare din popor să trăiască în sfințenia lui Dumnezeu. În legătură cu cine va fi șef, Moise n-avea nici cel mai mic interes.

Păstorul care lasă să se înțeleagă de la amvon în mod constant, "Eu sunt șeful, eu sunt șeful," n-a înțeles rolul de slujitor al păstorului. Păstorul-slujitor spune oamenilor săi, "Ce doresc eu pentru voi este ceea ce dorește Dumnezeu pentru voi. Singurul scop pentru care sunt în această lucrare este ca voi să cunoașteți tot ce are Dumnezeu pentru voi."

Cauza majoră a grevelor care aduc după ele falimentul în diverse activități industriale este o lipsă de blândețe a liderilor. Directorul care transmite masei muncitorilor un mesaj de forma, "Împliniți-mi visele! Munciți mai mult. Faceți-mă mai bogat," caută cu lumânarea necazul. Lipsa de caracter, lipsa blândeței în conducere, poate pune pe genunchi o întreagă industrie. Liderul-slujitor, liderul blând, are caracterul unui conducător de succes.

CARACTERUL UNUI CONDUCĂTOR BLÂND

Întâi de toate, realizările lui pot fi mari, însă ele apar ca și când n-ar fi doar ale sale. În al doilea rând, influența sa transformatoare ar putea atinge pe mulți, însă acei atinși în acest mod nu învață să depindă de el. În al treilea rând, subordonații îi admiră mult virtuțile, dar sunt liberi să-și încerce propriile puteri fără să se teamă de dominația lui. În al patrulea rând, liderului blând nu-i este teamă de responsabilitatea

conducerii, însă nu autoritatea îi dictează să fie cine este. Mai degrabă blândețea lui face ca el să-și exercite autoritatea spre binele celor pe care-i slujește.

Apostolii au întrebat, “Doamne, cine va fi cel mai mare în Împărăția Ta?” În loc de răspuns, Isus a luat un lighean cu apă, s-a încins cu un ștergar și a început să le spele picioarele. Mai târziu, când puterea Romei păgâne a slobozit holocaustul împotriva urmașilor lui Hristos, amintirea stăruitoare a unui Dumnezeu-om dispus să le spele picioarele le-a dat putere să răstoarne un imperiu fără ca măcar să tragă sabia.

REVERENȚA: CARACTER ȘI LUCRURI SACRE

Duminica nu vei găsi să mănânci un țâmp de pui sau altceva la nici unul din cele mai mult de o mie de restaurante Truett Cathy. Deși considerată de critici legalistă, și luată peste picior de alții care calculează o pierdere de cel puțin a șaptea parte din câștigul potențial, totuși având un succes deosebit în afacere, refuzul lui Cathy de a face afaceri în ziua de duminică a rămas neschimbat, spre stupefacția Americii postmoderne.

Venitul brut anual al companiei Chick-fil-A este estimat la peste un miliard de dolari. Asta înseamnă că ei pierd anual cel puțin 166 milioane de dolari. De fapt, pierderea este probabil mult mai mare, din moment ce duminica este, în cele mai multe restaurante, una din cele mai aglomerate zile, în mod ironic tocmai din cauza mulțimilor care ies de la biserici. Nimic din toate aceste argumente nu schimbă concepția lui Cathy. Ea rămâne neclintită. Oficialii companiei Chick-fil-A sunt foarte clari: “E adevărat că închiderea tuturor restaurantelor noastre în fiecare duminică ne face o raritate în aceste zile și în epoca noastră. Dar acesta este un obicei care ne-a adus mare câștig, așa că avem de gând să-l păstrăm.”

Când și-a deschis primul restaurant în 1946, Truett Cathy a hotărât ca acesta să fie închis în zilele de duminică. Un om iubitor, generos și bun, Cathy nu-i condamnă pe cei ce fac afaceri sau mănâncă duminica. Decizia lui este personală, luată dintr-un sentiment de reverență.

Decizia lui Cathy n-a fost una rece, legalistă, ci una luată din respect față de lucrurile lui Dumnezeu. Într-un veac în care lipsa de respect pentru lucrurile sacre este obișnuită, Cathy și-a câștigat chiar și respectul celor mai înverșunați critici. Un om de afaceri de succes, un filantrop generos și iubitor de oameni, gigantul comerțului este și un om al reverenței tăcute. Cu bani sau fără bani, parcările restaurantelor Truett Cathy sunt duminica goale.

Truett Cathy “a vrut să fie sigur că fiecare angajat al companiei Chick-fil-A și fiecare chelner de restaurant are oportunitatea de a se închina, de a petrece timp cu familia și prietenii sau pur și simplu

pentru a se odihni după munca din cursul săptămânii. A avut sens atunci, și încă are sens și acum.”¹

❖

Reverența în viață... nu-i permite omului de știință să trăiască exclusiv pentru știință, chiar dacă acest lucru este foarte folositor... nu-i permite artistului să trăiască doar pentru arta lui, chiar dacă îi inspiră pe mulți... Ea nu-l lasă pe omul de afaceri să-și imagineze că împlinește toate dorințele legitime în cursul activității lui de afaceri. Ea le cere tuturor să-și sacrifice o parte a vieții în folosul altora.

—DR. ALBERT SCHWEITZER

❖

CARACTERUL ADEVĂRAT AL FIECĂRUI OM nu se vede atât din ce cunoaște sau câștigă sau posedă, ci din lucrurile față de care are reverență. Tot astfel, civilizații întregi sunt modelate de lucrurile față de care au reverență. O societate își modelează caracterul prin valoarea pe care o atribuie lucrurilor, persoanelor și instituțiilor.

O societate care respectă mai mult pe ucigași decât pe doctori, de exemplu, va deveni cu siguranță tot mai violentă. Totuși, când contrastul este atât de izbitor ca acel dintre doctori și ucigași diferența nu este deloc subtilă. Ea devine însă mai puțin evidentă când comparația se face între doctori careucid (adică medicii “de succes” care practică avorturile) și lucrătorii de la canalizare, care nuucid.

Dacă virtutea este la cinste, ea va crește. Dacă este prețuit mai presus de toate succesul fără virtute sau talentul fără caracter, caracterul se va eroda. Dacă starurile rock lipsite de pioșenie sunt admirate mai mult decât clericii pioși, caracterul național este supus unei presiuni la limita distrugerii. Un pas periculos spre colaps este făcut atunci când ireverența țipătoare este oferită ca virtute.

Umorul american modern este înfiorător de ireverențios. În lumina întregii învățături a lui Dumnezeu, trebuie să reînțelegem realitatea lucidă că nu putem glumi cu anumite lucruri. Ce este sacru la Dumnezeu nu poate fi subiect de distracție pentru noi. Americanii tind să spună, “Acest film plin de blasfemie și păcat și oroare și crimă și pornografie, a fost însă atât de distractiv,” ca și când aceasta ar scuza totul.

Într-un interviu, un anumit prezentator TV a explicat în cadrul unui show de comedie foarte popular succesul uriaș al programului. El a spus că acest succes se datorează în parte talentului oamenilor implicați. Apoi a explicat că succesul mai vine din faptul că au hotărât că nimic pe lume nu este sacru. Acest “nimic nu este sacru” ar putea fi foarte bine epitaful Apusului.

Există anumite lucruri care sunt sacre, anumite lucruri despre care nu trebuie să facem glume. A face haz de aceste lucruri care sunt înalte și sfinte înseamnă a te băga periculos de mult peste lucrurile lui Dumnezeu.

Pentru promovarea unui film recent s-a lansat o campanie de reclamă masivă. Producătorii proclamau cu mândrie filmul ca fiind “sălbatic de ireverențios, obligatoriu de văzut în această vară.” Este cumva destul de descurajant când încercăm să ne justificăm distracțiile, în ciuda ireverenței lor, dar când aceasta este caracteristica majoră a unui film, atunci înseamnă că păcatul a devenit virtute și virtutea a devenit păcat.

În timpul războiului din Iraq, o jucătoare din echipa de basket a unui liceu a refuzat să se întoarcă spre drapel în timpul intonării imnului național. Concepția ei și poziția ei personală față de război fiind diferite, ea a refuzat să-și cinstească emblema propriei națiuni. Însăși libertățile care-i garantau dreptul să facă ce-a făcut fuseseră câștigate cu prețul sângelui vărsat pentru ca acel drapel să continue să fâlfâie. Nu politica ei era de condamnat, ci lipsa ei de reverență.

Lucrurile față de care o societate manifestă reverență și felul în care această reverență este arătată sunt cruciale pentru caracterul unei societăți. Cu alte cuvinte, ea trebuie să aleagă subiecte demne de respect și reverență, și acestora trebuie să li se atribuie valoarea pe care o merită. Apoi trebuie să găsească mijloacele, ceremonialul și celelalte lucruri potrivite prin care să-și demonstreze reverența.

REVERENȚA ȘI RESPECTUL

Ajungând să predau în școlile africane, am descoperit că studenții se ridică în picioare lângă bănci în momentul când profesorii intră în clasă. M-am întrebat de multe ori dacă un astfel de respect pentru profesori mai poate fi reînvățat în școlile din America.

În urmă cu mai mulți ani am predat pentru o vreme în Washington, D.C. Acel loc de muncă mi-a dat ocazia nefericită de a însoți un grup de elevi din ciclul doi la Galeria Națională de Artă. Acea experiență n-a fost cu nimic deosebită decât dacă aș fi participat la un bal al bobocilor la Îngerii Iadului. Motivul pentru care am fost pur și simplu exasperat a fost nu doar purtarea urâtă a elevilor, ci sentimentul dureros de aruncare a mărgăritarelor înaintea porcilor.

Îi întrebam, “Nu înțelegeți? Acesta este Renoir.” Ei răspundeau, “Eh, ce ne pasă nouă de Renoir? Nu au o secțiune de sport?”

Nu le păsa nici de Gauguin nici de Van Gogh. Michelangelo era un nimeni pentru ei. Doreau fotografiile de acțiune cu stele din basket. Frumusețea sau istoria diferitelor opere de artă era un nimic pentru ei. Mai grav era refuzul lor războinic de a învăța, de a se lăsa învățați sau de a lăsa să li se arate o măreție și o frumusețe nouă pentru ei. Ce m-a iritat cel mai mult n-a fost faptul că aveam gusturi diferite, ci hotărârea lor categorică de a nu se lăsa schimbați sau iluminați sau măcar impresionați.

Nu vreau să iau apărarea gusturilor artistice rafinate, ca fiind singurele valabile. Vreau însă să spun că în pierderea umilinței necesare pentru a observa că un lucru este pur și simplu minunat și vrednic de remarcat este un mare pericol. Riscul de a fi obositor și prea formal este real. Pe de altă parte, riscul pierderii respectului, demnității și reverenței este infinit mai mare. Reverența este direct legată de umilință. Nu este nimic mai respingător decât copiii lipsiți de educație și aroganți care sunt plictisiți de viață.

REVERENȚA ȘI MIRAREA

Societatea noastră a cultivat o stare deliberată de plictiseală, o rezistență fantastică la a te lăsa mirat, sau a te minuna de ceva. Mulți americani își petrec toată viața în plictiseală referitor la orice lucru, și astfel sunt ei înșiși monumental de plicticoși. Există în viață anumite lucruri care pur și simplu cer un răspuns. Este un lucru arogant și egoist să stai pentru prima dată în viață la picioarele Muntelui Fuji și să spui, “Eh, îmi închipuiam că va fi așa.” Este infinit mai interesantă viața pentru cineva care nu se teme să afirme, “Nici n-am visat vreodată că este așa de frumos!”

Eram odată cu niște oameni de afaceri la un hotel de lux, unde urma să am un discurs. Hotelul era fantastic. În holul imens am văzut cel mai mare atrium pe care l-am întâlnit vreodată, o adevărată pădure tropicală umedă. Mai mult, vizitatorii puteau hoinări prin el pe niște alei ridicate, care permiteau priveliști minunate spre orice colțisor. A fost fabulos!

Într-o seară pe când ne plimbam pe acolo cu mai mulți participanți, eu îi laudam cu glas tare calitățile. După câteva momente de *oh-uri* și *ah-uri* ale mele, unul din prietenii mei mi-a spus stânjenit, “Știi, Dr. Rutland, oamenii vor crede că n-ai mai văzut așa ceva în viața dumitale.”

I-am spus, “N-am mai văzut! Sunt impresionat de ceea ce văd aici. Dar dumitale?”

Stângaci, după niște priviri pe furiș aruncate pe ascuns în jur, a admis și el că este impresionat.

Este ceva arogant în persoana care refuză să se lase impresionată de vreun lucru oarecare. Trebuie să-i învățăm pe tinerii noștri sentimentul mirării. Există anumite lucruri în prezența cărora eu rămân uimit.

Părinții unui băiat de unsprezece ani plictisit l-au dus la Grand Canyon. Nu părea să fie impresionat de nimic. Stând într-un loc de unde priveliștea era uimitoare, băiatul și-a exprimat în sfârșit uimirea la o remarcă statistică a ghidului.

“Este aproape un kilometru de aici până jos? Uau!” a exclamat băiatul.

“Da,” a răspuns ghidul răbdător.

“Sunteți sigur?” l-a presat băiatul.

“Da. Până jos este cu puțin sub un kilometru, în cădere liberă,” l-a asigurat paznicul.

“Uau!” continua să exclame băiatul. “Uau!”

În aceeași seară după ce băiatul a adormit de-a binelea, fericiții părinți s-au strecurat în camera lui pentru a citi ce scrisese în mica lui agendă, impresiile lui din acea zi. Erau fericiți că în sfârșit băiatul lor fusese impresionat de *ceva*. În agenda copilului au putut citi: “Uau! Astăzi am putut scuipa la aproape un kilometru distanță.”

În folosirea clasică, antică, a limbii engleze, există verbul *a revera*, însemnând a te pleca înaintea a ceva, a face o plecăciune, a aduce un omagiu. Este folosit de multe ori în sensul acesta în Vechiul Testament. *A revera* însemna a arăta respect, a acorda un statut înalt sau sacru. Acest respect poate fi la nivelul la care, depinzând de cultură, să necesite o înclinare sau un semn special, de exemplu în cazul salutului militar. Pentru cinstirea drapelului o persoană își pune mâna în dreptul inimii. Acordarea respectului cuvenit poate însemna în anumite cazuri ridicarea în picioare, în tăcere. Mai mult, reverența poate fi în anumite cazuri doar o atitudine interioară, fără să fie nevoie de o exteriorizare.

Faptul de a arăta reverență față de lucruri exterioare mie mă face să-mi iau ochii de la mine însumi. Când cultiv virtutea reverenței, a estimării corecte, îmi retez tendința firească de a mă face pe mine însumi centrul tuturor lucrurilor. Perspectiva pe care mi-o dă reverența nu este doar importantă din punct de vedere spiritual, ci este și crucială pentru bunăstarea emoțională.

O anumită femeie s-a dus la psihiatru în urma unei depresii. La sfârșitul a șase săptămâni de sesiuni costând fiecare 150 de dolari, doctorul i-a spus, “Vă voi da acum o rețetă care vă va vindeca.”

Și pe hârtia specifică cu antet a scris: “Mergeți la Cascada Niagara. Rezervați-vă loc la un hotel. Lăsați-vă valiza acolo. Mergeți la cascadă. Suiți-vă pe platforma de observare și priviți la apele cascadei timp de cinci ore. Repetați această procedură timp de o săptămână, și veți fi vindecată.”

“Șarlatanule!” a urlat ea la el. “Îți plătesc aproape o mie de dolari pentru șase sesiuni, și tu-mi spui să merg să privesc la o cascadă. Ce crezi tu?”

“Doamnă,” i-a explicat el, “am stat cu dumneavoastră timp de șase săptămâni pentru 150 de dolari pe oră. V-am spus să-mi povestiți tot ce doriți. Mi-ați vorbit doar despre dumneavoastră; visele *dumneavoastră*, coșmarurile *dumneavoastră*, îngrijorările *dumneavoastră*, temerile *dumneavoastră*, și trecutul *dumneavoastră*. Singurul lucru de care aveți nevoie pentru a fi bine este să vedeți ceva mai mare decât dumneavoastră.”

Un factor care contribuie la nebunia culturii Apusene este declinul reverenței. Pierderea caracterului în Apus, în mod deosebit pierderea reverenței, este o nebunie subtilă. Așezarea omului—cu toate nevrozele și temerile sale, incapabil să-și ia ochii de la sine însuși—în centrul propriei sale vieți, are ca rezultat colapsul emoțional și spiritual. Omul singur nu-și poate purta propria greutate.

ADMIRAȚIA ȘI VREDNICIA

Subiectul nostru este, evident, despre reverență. Omul de stat stăpânește arta conducerii statale. Omul bisericos este acela care știe să gestioneze resursele în activitățile bisericii. Tot așa există o artă în a atribui merite într-un mod corespunzător. Din atribuirea unei vrednicii și valori unui lucru sau unei persoane se naște închinarea. Când închinarea este lăsată la o parte, caracterul slăbește.

Modul în care oamenii și societățile consideră ceva ca fiind vrednic, modul în care-și ordonează prioritățile și își aleg valorile, le formează caracterul. “Vrednicia” se întinde de la expresia cea mai de jos, simplul respect, până la cea mai de sus, închinarea în fața lui Dumnezeu.

Admirația față de anumite persoane este un aspect al reverenței. Nu este rău să admiri anumite calități, abilități sau realizări ale indivizilor. Trebuie, totuși, să fim vigilenți pentru a nu ajunge să admirăm oameni ticăloși.

Proverbe 17:15 spune, “Cel ce iartă pe vinovat și osândește pe cel nevinovat, sunt amândoi o scârbă înaintea Domnului.”

Cel ce admiră prea puțin dreptatea și cel ce admiră prea mult nedreptatea sunt o scârbă înaintea lui Dumnezeu. A-i avea drept idoli pe actorii imorali, pe cântăreții rock dependenți de droguri și pe fotbaliștii lipsiți de caracter înseamnă a arăta reverență celor nelegiuți. Noi trebuie să arătăm respect față de realizările din orice domeniu, fără să uităm însă că a avea caracter este infinit mai important.

Cu ani în urmă, un jucător de baseball a obținut niște realizări notorii din punct de vedere statistic. Fiul meu, foarte tânăr pe atunci, a citit reportajul din ziar și era stârnit la maxim. “Oh, tati, uită-te ce a realizat tipul ăsta! Mi-ar place să fiu ca el.”

L-am luat pe Travis în poală și i-am explicat convingerile mele. “Travis, înțeleg ce spui. N-a fost vreodată vreun băiat care să nu fi vrut ca numele lui să fie scris mare la începutul rubricii de sport din ziar. Înțeleg acest lucru. Dar dacă crești și o să ajungi să fii ca el, eu nu știu cum o să pot rezista. N-o să pot suporta asta. Omul acela este imoral în relația cu femeile. Este mincinos, prefăcut, bea mult, înjură mult, este un stricat. El știe să mânuiască bâta de baseball, dar ca om este o epavă. Viața lui nu mai este sub control. Biblia spune că un om care nu-și mai poate controla viața este ca o cetate surpată și fără ziduri. Travis, este OK să vrei să lovești mingea ca omul acela, însă să nu-l admiri niciodată. Omul acela *nu este vrednic* de a fi admirat.”

Conversația aceea a rămas în inima fiului meu. Peste mai mulți ani același jucător a fost implicat într-un scandal legat de jocurile de noroc, și Travis și-a amintit cuvintele mele. Când primele pagini ale ziarelor arătau scandalul urât, Travis a venit și mi-a spus, “Îți amintești când mi-ai spus despre acel om? Ai avut dreptate. Cu siguranță ai avut dreptate.”

M-am bucurat. Orice tată se bucură de rarele momente când are dreptate în legătură cu un lucru. Mai mult de atât, m-am bucurat pentru Travis și pentru societate.

Ne trebuie o perspectivă corectă pentru a discerne între lucrurile vrednice și cele nevrednice. Trebuie să privim dincolo de popularitate, dincolo de mulțimile de admiratori în transă, dincolo de bogăție.

Amintiți-vă că acel ce admiră ce nu este vrednic de admirație și acel ce stimează prea puțin neprihănirea sunt amândoi o scârbă înaintea lui Dumnezeu.

REVERENȚA, RĂZVRĂTIREA ȘI VRĂJITORIA

Un pasaj din Leviticul ne dă lămuriri minunate despre nivelurile de reverență.

Să nu mâncați nimic cu sânge. Să nu ghiciți după vârcolaci, nici după nori. Să nu vă tăiați rotund colțurile părului, și să nu-ți razi colțurile bărbii. Să nu vă faceți tăieturi în carne pentru un mort, și să nu vă faceți slove săpate pe voi. Eu sunt Domnul. Să nu-ți necinstești fata, dând-o să fie curvă, pentru ca nu cumva țara să ajungă un loc de curvie, și să se umple de fărădelegi. Să păziți Sabatele Mele, și să cinștiți locul Meu cel sfânt. Eu sunt Domnul. Să nu vă duceți la cei ce cheamă duhurile morților, nici la vrăjitori: să nu-i întrebați, ca să nu vă spurcați cu ei. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru. Să te scoli înaintea perilor albi și să cinstești pe bătrân. Să te temi de Dumnezeuul tău. Eu sunt Domnul.

—LEVITICUL 19:26-32

Remarcați ordinea pasajului. Textul se referă la vrednicia alocată diferitelor lucruri și la stabilirea nivelelor de reverență.

1. **Cinstește viața și trupul tău.** Să nu mănânci sânge. Să nu-ți tai părul sau barba după modelele păgâne ciudate. Să nu-ți faci tăieturi sau tatuaje pe trup.
2. **Cinstește reacțiile umane și sexualitatea.** Nu-ți dezonoara familia. Nu face din sexualitate ceva urât și pornografic. Nu-ți vânde trupul tău sau trupurile altora.
3. **Cinstește lucrurile lui Dumnezeu.** Nu lua peste picior lucrurile care aparțin lui Dumnezeu.
4. **Cinstește vârsta înaintată.** Nu te purta urât sau nerespectuos cu cei bătrâni. Înțelepciunea lor vine de la Dumnezeu, și ei îți pot arăta calea de urmat.

Remarcați în pasajul din Leviticul 19 faptul că multe din aceste îndemnuri se termină cu cuvintele “Eu sunt Domnul.” Cu alte cuvinte, trupul este important și trebuie respectat fiindcă Dumnezeu l-a făcut. Respectă pe cei în vârstă fiindcă Dumnezeu este făcătorul și judecătorul, și fiindcă ei sunt, în ordinea stabilită de El, mai aproape de a intra în prezența Lui decât cei tineri.

Disprețul postmodern și chiar ura față de cei în vârstă este o monstruozitate și o ireverență. Societatea care-și disprețuiește bătrânii își urăște atât trecutul *cât și* viitorul. Generația care nu acordă celor în vârstă respectul cuvenit și nu acordă celor nenăscuți protecția cuvenită, neagă dreptul de stăpânire al lui Dumnezeu asupra vieții umane. Slăbiciunea și fragilitatea se constituie în semnale de atac. Mame cu stare materială bună dau asasinilor plăți stăpânirea asupra rodului pântecelui lor, și adolescenți răzvrățiți iau în bătaie de joc și se strâmbă după bunici prin parcuri.

Priviți din nou la pasajul din Leviticul. Care este rostul includerii unei referințe la vrăjitorie plasată ciudat în mijlocul învățaturii despre respect și reverență? Există o conexiune între ireverența obișnuită, între lipsa de respect, și vrăjitorie, care este răzvrătire împotriva lui Dumnezeu. Mișcarea New Age nu este nimic nou. Filozofia New Age este pur și simplu vrăjitoria antică născută din ireverența

răzvrătirii. Mișcarea New Age este o încercare de a ocoli voia și atotștiința lui Dumnezeu. Refuzul supunerii este răzvrătire, iar răzvrătirea este vrăjitorie.

Umilința și mulțumirea sunt catalizatorii unui spirit de reverență adevărată. Când oamenii se văd într-o perspectivă corectă cu Dumnezeu și cu lucrurile lui Dumnezeu, ei văd cine sunt ei în El și au o evaluare corectă a lor înșiși. În relația corectă cu El, găsim umilința. Respectul față de bătrâni, față de demnitari și autorități, nu este doar o chestiune socială, sau de maniere care se schimbă cu vremea. Este o chestiune spirituală. Spiritul de răzvrătire este vărul răuvoitor al vrăjitoriei.

Trebuie reînvățat respectul față de cei în autoritate. Este important ca studenții și elevii să știe că profesorii trebuie respectați. Directorul trebuie respectat, dar și superiorii, președintele, poliția, primarul și membrii consiliilor alese. Respectul pentru funcție, chiar dacă eu am alte păreri decât omul care deține funcția, acordă cinste funcției, care transcende personalitatea.

REVERENȚA ȘI SEXUL

Reverența care vine din recunoașterea calității lui Dumnezeu de Făcător al nostru dă înțeles vieții și relațiilor noastre. Dacă nu avem o înțelegere biblică a reverenței, ajungem să acordăm lucrurilor superficiale și cel mai puțin importante un respect deosebit, imens. În același timp, ajungem să călcăm în picioare lucruri, oameni, instituții sau idei de importanță monumentală, de parcă ar fi gunoaie. De multe ori problema este în a ști dacă o societate face prea important un lucru sau dacă socotește complet lipsit de importanță un lucru.

De exemplu, reverența față de sex este un subiect total confuz. Chiar și printre cei care se opun pornografiei și prostituției, există mulți care nu înțeleg totuși motivele pentru care acestea sunt rele. Unii zic, “Pornografia nu face sexul mai important decât Dumnezeu.” Aceasta este o interpretare greșită foarte obișnuită în legătură cu “filozofia” pornografiei. Dar nu asta e problema cu pornografia. Pornografia înjosește sexul atât de mult și-l face atât de obișnuit și animalic, încât putem face din el ce dorim. Pornografia pornește de la premiza că sexul nu este important. Răspunsul că, după Biblie, sexul ar fi atât de murdar încât nu poate fi pomenit în biserici *este neadevărat*. Motivul pentru care pornografia este rea nu este pentru că sexul ar fi rău. Motivul pentru care pornografia este rea este pentru că desconsideră nepotrivit de mult sexul. Pornografia nu înalță sexul. Biblia îl înalță. Sexul este important fiindcă Dumnezeu l-a făcut. Sexul n-a fost inventat de Hugh Hefner. Dumnezeu l-a inventat, și El era într-o dispoziție de primă clasă în ziua aceea! Sexul este un lucru bun, sfânt, care nu trebuie folosit fără reverența pe care o merită.

Cartea Proverbelor ne spune că în Creația lui Dumnezeu există lucruri absolut minunate, ca de exemplu corabia ce brăzdează mările, figura aerodinamică a unui vultur și mișcarea lipsită de efort a șarpelui pe o stâncă. Scriitorul se minunează de asemenea minuni făcute de Dumnezeu. După acestea el menționează sexul: “urma omului la o fată” [sau relația unui bărbat cu o femeie] (Prov.30:19). Acest lucru, spune scriitorul Proverbelor, este tot atât de minunat, tot atât de frumos, important și curat, ca un vultur plutind pe cer.

REVERENȚA ȘI VIAȚA

Noi trebuie să cinstim și să prețuim viața. Motivul pentru care avortul este un lucru rău este pentru că viața este creată de Dumnezeu. A renunța la viață din motive egoiste, fiindcă perspectiva noastră despre valoarea vieții nu este în regulă, înseamnă a ne atinge de lumina ochilor lui Dumnezeu. Viața trebuie prețuită indiferent și mai presus de comodități, de finanțe, de reputație și de relații. Viața este sfântă fiindcă

Dumnezeu a creat-o. Când interesul propriu valorează mai mult ca viața, caracterul este pierdut în favoarea nebuniei.

Psalmul 89:7-11 ne face niște descoperiri mărețe:

Dumnezeu este înfricoșat în adunarea cea mare a sfinților, și de temut pentru toți cei ce stau în jurul Lui. Doamne, Dumnezeul oștirilor, cine este puternic ca Tine, Doamne! Și credincioșia Ta Te înconjoară. Tu îmblânzești mândria mării când se ridică valurile ei, Tu le potolești. Tu ai zdrobit Egiptul ca pe un hoit, ai risipit pe vrăjmașii Tăi prin puterea brațului Tău. Ale Tale sunt cerurile și pământul; Tu ai întemeiat lumea și tot ce cuprinde ea.

În aceste cuvinte vedem că atunci când arătăm reverență față de Dumnezeu, de Creația Sa și de întreaga lege naturală, avem o perspectivă corectă a întregului cosmos. Întreaga lume are acum sens, fiindcă este făcută de Dumnezeu. Și eu am sens, fiindcă sunt făcut de Dumnezeu. Nașterea are sens. Moartea are sens. Scumpă este înaintea Domnului moartea sfinților Săi. Totul recapătă sens și ordine. Cel plin de reverență vede în univers disciplină, creativitate și ordine divină.

Când oamenii și națiunile alunecă în lipsa de reverență, își pierd orice motiv de a trăi. Până la urmă, acolo unde caracterul își pierde reverența, nebunia pânzește la ușă. Când știu că Dumnezeu este întruchiparea vredniciei supreme, sentimentul meu de închinare îmi revine. Când îmi recâștig acest sentiment, îmi revine dorința de închinare. Dar dacă societatea consideră vrednic altceva decât Dumnezeu, reverența se schimbă în nebunie și nebunia în disperare. Biblia este foarte clară. Lumea pe care o vedem și cerurile pe care le vedem vor trece cu trosnet, vor pieri în foc. Dacă cinstesc ceea ce dispare, mă autolimitez, mă fac pe mine însumi temporar.

Cu câțiva ani în urmă eram cu familia într-o călătorie misionară în partea de nord a Mexicului. Pe când călătoream în timpul nopții prin locuri singuratice, o turmă de vite a apărut brusc pe șosea. Am oprit pentru a le lăsa să traverseze, însă o altă mașină plină cu oameni a trecut glonț pe lângă noi și a intrat în plină viteză în animale. A omorât pe loc una din vite. Bărbații au sărit din mașină, s-au uitat la vita ucisă, apoi au urcat din nou și au dispărut în noapte.

De pe scaunul din spate, băiatul nostru cel mic mi-a spus, “Tată, îți amintești când eram în India cum se închinau oamenii la vite?”

“Da,” I-am răspuns, “îmi amintesc.”

El mi-a zis, “Eu nu doresc să am un Dumnezeu care poate fi lovit și omorât de o mașină.”

Dacă sunt ancorat în ceea ce este neclintit, iar tăria caracterului meu se bazează pe așa ceva, atunci “Chiar toate de s-ar clătina, Hristos rămâne Stâncă mea.”²

Cazacii, mai mult plictisiți decât supărați, stăteau pe caii lor și priveau la cerul neted, mormăind încet că zăpada—probabil zăpada multă—urma să vină în curând. Ei erau luptători, obișnuiți cu bătălii aspre și atacuri de cavalerie năvalnice, nu să păzească o turmă de oameni, de evrei. Țarul lor voia să mute gloata semitică de acolo, și ei urmau să facă treaba asta, dar era un lucru plicticos, neplăcut, lucru nesoldătesc, iar ei nu aveau de gând nici măcar să se preafacă, dar mai să le placă această slujbă.

“Tu, de acolo,” s-a auzit glasul sergentului Ivanovici, răsuflarea lui scoțând un nor de abur alburiu. “Grăbește-te. Chestia aia nu se rupe. Arunc-o în căruță și ai terminat treaba.”

“Nu,” a răspuns bătrânul rabin, “nu se rupe. Se poate rupe, dar nu se va rupe.”

Sergentul Ivanovici a tras o gură de vodcă și a ridicat din umeri. De ce-i ura țarul pe acești evrei? Ivanovici nu putea înțelege. Dar nu-i putea înțelege nici pe evrei. Se poate rupe, dar nu se va rupe. Ce nonsens.

“N-am timp de șarade, bătrân prost. Aruncă-le aici.”

Ignorându-l, rabinul a continuat să înfășoare fără grabă sulurile lungi, lucrând cu ele de parcă ar fi fost de cristal. Dacă bătrânul era speriat de Ivanovici, asta cu siguranță nu se vedea. Ce era clar era că orice s-ar fi aflat în sulurile ca niște țevi, era de mare valoare pentru rabinul în vârstă.

“”De fapt, ce ai acolo?” l-a întrebat Ivanovici.

“Tora.”

“Ce?”

“Aici este Tora,” a repetat bătrânul, privindu-l pentru prima dată pe tânărul sergent cazac. “Știi ce înseamnă asta... Tora?”

“Este ceva de valoare?”

“Nu, nu în sensul în care înțelegi tu de valoare. Pe sulul acesta vechi și uzat n-ai scoate nici câteva ruble. Ea, Tora, dă valoare la toate, însă ea nu are în sine mare valoare. Iată... am terminat.”

“Bine, arunc-o aici și spune oamenilor tăi să se miște.”

“O voi duce eu în brațe,” a spus rabinul.

“O vei duce în brațe cinci sute de kilometri?”

“Ea m-a dus în brațe șaptezeci și opt de ani, și pe poporul meu timp de mii de ani. O pot și eu duce în brațe preț de câteva sute de kilometri.”

Ivanovici a ridicat din umeri. “Fă cum crezi.”

“Niciodată...” a început rabinul, dar Ivanovici s-a făcut că nu aude. În schimb și-a răsucit calul pe loc și a pornit năvalnic în lungul șirului de căruțe prăpădite, încărcate cu puținul pe care-l posedau evreii. Sergentul vânjos știa în inima sa că țarul greșește. Nu-i era de nici un folos să prigonească astfel de oameni care, deși nu aveau nimic de valoare, erau gata să poarte pe brațe un sul zdrențuit de parcă ar fi fost aur curat.

RECUNOȘTINȚA: CARACTER ÎN SĂRBĂTOARE

Lucrarea ei evanghelistică tocmai începea să-și găsească o platformă publică mai largă când Kathryn Kuhlman a fost lovită de ceea ce putea s-o dea peste cap. Deși era separată de primul ei soț de mai mulți ani, ea nu dorea să divorțeze. Când el i-a intentat divorțul în Arizona, ea se găsea într-o cruciadă prelungită și plină de puterea ungerii divine în Franklin, Ohio. Dacă vestea despre divorț ar fi apărut pe primele pagini ale ziarelor, ea ar fi fost terminată. În 1948 n-ar fi fost posibil să existe o femeie evanghelistă, singură și divorțată.

Hârtiile i-au fost înmânate personal de șeriful districtului. A fost devastată. Trecutul îi năpădea prezentul cu o tărie care îi puneă în pericol viitorul. A luat hârtiile de la șerif cu o mână tremurândă, dar când a privit în ochii lui, Kuhlman a rămas surprinsă să găsească o privire plină de compătimire.

“Biroul nostru trimite în mod obișnuit ziarului local numele celor citați pentru divorț,” i-a explicat el. “Însă eu am participat la serviciile dumneavoastră și sunt convins că Dumnezeu va trimis în acest district plin de crime, cu un scop special. Nu este nevoie să știe și alții despre divorț. Fie ca Dumnezeu să vă binecuvânteze pe dumneavoastră și lucrarea dumneavoastră între noi. Vă stau la dispoziție.”

Tânăra predicatoră a fost copleșită de recunoștință. I-a spus ofițerului corpulent, “Vă voi fi recunoscătoare întreaga viață.”

După șapte ani, când “noutățile” despre divorțul ei au apărut în ziarele din Akron, acestea erau deja “lucruri vechi,” iar lucrarea ei era mult prea consolidată încât să fie afectată de această istorie. Șeriful îi pusese la dispoziție timpul de care a avut nevoie atunci, și ea nu l-a uitat niciodată.

În fiecare an, până în ziua morții sale la aproape un sfert de secol mai târziu, șeriful cel corpulent a primit de ziua sa un aranjament floral deosebit. Pe nota care-l însoțea era scris întotdeauna același lucru: “Cu recunoștință din partea lui Kathryn Kuhlman.”¹

❖
Recunoștința este doar speranța tainică de a primi alte favoruri.
—FRANCOIS DE LA ROCHEFOUCAULD
❖

CĂRȚILE DIN SERIA Homer Smith sunt unele din cele mai bune cărți scrise vreodată. Homer Smith, protagonistul lor, a fost un tâmplar negru itinerant, din partea de Sud a Statelor Unite. Cea mai faimoasă din aceste cărți este *Crinii câmpului*, imortalizată într-un film de către Sidney Poitier, actorul care a primit pentru rolul său din acest film un Academy Award, sau Premiul Academiei pentru cel mai bun actor în 1963.

Homer Smith n-a fost un om cu educație aleasă, însă era un creștin care avea multă înțelepciune. În cartea *Crinii câmpului* celălalt personaj principal era o maică stareță de origine germană care cârmuia un așezământ de patru sau cinci maici în deșertul din New Mexico. Nădăjduind să poată zidi o mănăstire acolo în deșert, stareța bătrână și zgârie-brânză, lucra din greu cu mâinile ei și se ruga ca Dumnezeu să-i dea mijloacele să zidească capela. Când a trecut pe acolo căruța veche lui Homer Smith, ea a fost convinsă că el era instrumentul lui Dumnezeu. Bătrâna măicuță germană excentrică s-a ținut de el, l-a lingușit, l-a înduplecat și l-a păcălit pe Homer Smith să-i zidească mănăstirea.

Cu toate acestea, în ciuda tuturor lucrurilor, ea a refuzat să-i spună lui Smith măcar un “Mulțumesc frumos.” Spre finalul cărții, prin intermediul unei adevărate lecții de limbă engleză, Homer Smith o păcălește pe bătrână să rostească primul “mulțumesc frumos.” Nu rostise în viața ei așa ceva—către vreun bărbat, femeie sau copil—și ea resimte rostirea lui “mulțumesc frumos” ca o experiență șocantă!²

Recunoștința nu este doar una din cele mai înalte virtuți, ci ea este sinonimă cu elementele cele mai adânci și profunde ale sfințeniei scripturale. Recunoștința ține de acel univers spiritual în care mai sunt umilința, mulțumirea și lauda. Recunoștința este diametral opusă mândriei.

În urmă cu câțiva ani stăteam de vorbă cu un tânăr care fusese crescut din fragedă pruncie de către bunici. Tatăl copilului pierise într-un accident de mașină, iar ulterior n-a mai știut nici de mama lui. Bunicii au făcut tot ce au putut pentru el, cu mari eforturi. Pentru oricine este greu să crească un adolescent, dar mai ales oamenii de peste șaiszeci sau șaptezeci de ani n-ar mai trebui să treacă a doua oară printr-o astfel de experiență.

Timp de mai mulți ani i-a răsplătit cu o răzvrătire de nedescris, cu nervi și păcat, până când i-a adus la disperare. I-am spus tânărului, “Ei nu erau datori să te crească. Puteau să te lase la orfelinat. Puteai să rămâi sub protecția legii. S-au trezit noaptea pentru tine. Ți-au schimbat scutecele, ți-au dat de mâncare și te-au îmbrăcat. Te-au crescut cu mari eforturi și sacrificii. Nimeni n-ar fi putut să-i acuze dacă ar fi spus, ‘Nu putem să ne ocupăm de el la vârsta noastră.’”

Mi-a răspuns cu iritare, “Crezi că-i prima dată când mă gândesc la asta? Știu ce au făcut pentru mine. Ce ar trebui să fac, să-mi petrec restul vieții spunându-le ‘mulțumesc?’”

Ei bine, da! Da! De o mie de ori *da!* Așa ar trebui, să-ți petreci restul vieții spunând “mulțumesc.” Și nu doar tu trebuie să faci asta. Asta este viața adevărată: o expresie a recunoștinței față de Dumnezeu. *Da*, așa s-ar cădea, să ne petrecem restul vieții, fiecare clipă de veghe, spunând “mulțumesc.” Așa a spus apostolul Pavel. “Mă consider dator, atât grecilor cât și iudeilor. Sunt dator față de lumea întreagă. Sunt dator față de *Dumnezeu!*” (Vezi Romani 1:14).

Când mă gândesc la viața mea, trebuie să mă întreb, “Cine sunt eu să predic bogățiile nepătrunse ale lui Hristos?” Acestea sunt aceleași picioare care mă duceau la păcat. Aceste mâini sunt mânjite de sânge. Cu mâna mea era cât pe ce să-mi distrug familia și pe mine însumi. Dar Dumnezeu m-a cules din cloaca universului, m-a spălat și m-a umplut cu Duhul Sfânt. Mi-a redat curăția sufletului și integritatea minții. Mi-a dat o altă șansă în familie, și m-a pus să predic Cuvântul împărăției Sale. Extraordinar! Da. Da, restul vieții mele *va fi* un “mulțumesc frumos.”

Motivul pentru care ne displace viața de recunoștință continuă este teama că “mulțumesc frumos” implică o responsabilitate. Caracterul corupt dorește să nu aibă responsabilitatea, într-un fel sau altul, să “trebuiească să plătească înapoi.” Marea tragedie a Apusului îmbelșugat este în patetica lipsă de recunoștință a oamenilor, oameni bogați care cred că ei într-un fel sau altul ei merită totul.

UN PĂCAT AL CELOR BOGAȚI

Lipsa de recunoștință este în general nu un păcat al celor săraci, ci al celor bogați. Uitați-vă la noi. Un copil care n-a avut niciodată nimic și care nu trage nădejde că va avea ceva vreodată, care se scoală înghețat în fiecare dimineață a vieții sale în cutia de carton în care doarme într-o stradă înfundată, este foarte probabil că va fi recunoscător dacă primește de Crăciun un măr. Un copil care se trezește dimineața într-o casă de 350.000 de dolari, care n-a lucrat nici măcar o zi în viața sa, care își aruncă în portbagajul mașinii haina de sute de dolari și este dus la școli private (pentru care plătesc alții), se plânge se laptop-ul pe care-l primește de Crăciun, fiindcă nu are toate jocurile și toate melodiile pe care și le dorea el.

Îmi amintesc de un Crăciun petrecut în Ghana, în Vestul Africii. Am învățat multe despre recunoștință în casa unui președinte de colegiu, un ghanez sofisticat, un om educat care trăia într-o națiune aflate la marginea unui coșmar.

În 1980 în Ghana nu se găsea nimic. Granițele erau închise. Rafturile magazinelor erau goale și oamenii erau flămânzi. Ajunul Crăciunului era și ziua de naștere a fiului cel mai mare a aceluși om, care era elev la școala tatălui său. Nimeni nu avea ce să-i dăruiască de ziua lui.

Și eu aveam puține cu mine. Trăiam și eu asemenea lor, dar doream să-i dau ceva acelui copil de ziua lui. Am luat din valiza mea un tricou folosit, l-am spălat, l-am împăturit și l-am pus într-o cutie împreună cu o bancnotă de zece dolari, apoi am învelit cutia într-o hârtie maro.

La masă, i-am dat băiatului darul acesta modest, și dacă ar fi să trăiesc o sută de ani, nici atunci n-aș uita plânsul lui de bucurie și recunoștința provocată de un tricou folosit și de o bancnotă de zece dolari.

FETELE LIPITORII

Lipitoarea are două fete: "Dă! dă!" Trei lucruri sunt nesățioase, patru lucruri nu zic niciodată: "Destul!", și anume: Locuința morților, femeia stearpă, pământul, care nu este sătul de apă și focul, care nu zice niciodată: "Destul!"

—Proverbe 30:15-16

Fetele lipitorii nu se satură niciodată, și nu spun niciodată “mulțumesc.” Ele continuă să ceară mai mult și mai mult sânge. Niciodată sătule, niciodată recunoscătoare, niciodată mulțumite, pofta lor posesivă este ca o groapă fără fund.

Nerecunoștința, care este un blestem pentru toți cei ce sunt afectați de ea, este un obicei stricacios care distruge caracterul. Copilul dus la înghețată se plânge că nu sunt destule bucățele de ciocolată deasupra. Nimic nu este exact cum trebuie. Nimic nu-l satisface. Părinții economisesc și sacrifică pentru a-i putea duce pe copii la Disney World, însă copiii consideră cumva că asta este datoria părinților în viață. Nici nu le trece prin minte că, din dragoste pentru ei, părinții fac atunci poate cel mai mare efort din viață. Și mai rar li se întâmplă copiilor americani să se gândească că ar trebui să fie recunoscători pentru asta.

Părinții plătesc o taxă de intrare exorbitantă, plătesc mai mult de cinci dolari pentru un cremvurst în corn cu gust de rumeguș și se suie în caruseluri care-i fac să fi dorit mai bine să fi murit. La sfârșitul zilei, storși de puteri și frânți, părinții n-ar dori altceva decât să-i știe pe copiii lor fericiți și recunoscători. Un caracter sănătos ar spune, “Nu meritam atât de mult. A fost perfect.” Nu un, “Merge” sau “Destul de fain,” ci, “Mulțumesc! A fost grozav, mai mult decât meritam.”

Nerecunoștința este în fapt o formă de egoism, și poate fi devastatoare pentru alții.

Unul din momentele cele mai descurajatoare din lucrarea mea a fost o înmormântare la care am predicat în urmă cu mai mulți ani. O creștină extraordinară, o femeie mai în vârstă, a decedat brusc, în urma ei rămânând un soț care nu frecventase biserica decât de câteva ori, și care nu-L cunoștea pe Domnul.

Coșciugul era practic învăluit de cei mai frumoși trandafiri pe care i-am văzut vreodată în viață. Am remarcat acest lucru în fața soțului ei, “Domnule, n-am mai văzut așa trandafiri. Sunt nemaipomenit de frumoși.”

Mi-a spus, “Știi, Margaret a iubit trandafirii. Era o femeie cu adevărat sentimentală. Dorea întotdeauna să-i cumpăr trandafiri. ‘Vreau trandafiri, vreau trandafiri,’ îmi spunea tot timpul.

“Eu nu prea sunt cu așa ceva,” mi-a explicat el. “Nu i-am cumpărat niciodată. Cred că din cauză că nu voiam să arunc banii pe așa ceva.

“Ei bine,” mi-a spus el strălucitor, cu ochii sclipind de lacrimi, “îi îndeplinesc acum dorința.”

Ce înșelare! Nu îndeplinea dorința ei, ci își punea balsam pe propria conștiință.

Soțule, cumpără-i trandafiri soției tale *acum*. Să nu ajungi să te pleci deasupra unui sicriu că să-i spui cuvintele pe care ai dorit totdeauna să le spui. “Draga mea, ești o ființă minunată!” Spune-i-le acum!

Copii, să nu ajungeți ziua în care mama să vă spună, “Tata nu se mai întoarce de la birou. Ceva groznic i s-a întâmplat,” și să vă dați seama că nu i-ați spus niciodată “Mulțumesc, tăticule.”

Nu aștepta să ajungi la patruzeci de ani ca să-ți dai dintr-o dată seama că hainele tale pe care le purtai tot timpul nu se spălau singure, în mod magic. Nu știu cine credeam eu, pe când eram adolescent, că-mi spală hainele. Tot ce știi este că apăreau curate în dulapul meu săptămână după săptămână. *Acum* îmi dau seama că nu erau spiriduși care le spălau. N-am meritat o așa mamă, care mi-a spălat hainele până după liceu. Și nu merit o soție care face acest lucru acum.

Există tineri americani care mai degrabă stau acasă în timpul orelor de școală decât să se ducă încălțați cu pantofi de tenis mai ieftini. În Apus unul din lucrurile esențiale ale vieții este marca adidașilor cu care ești încălțat. În Rwanda de astăzi există adolescenți care se roagă, “Doamne, ajută-mă măcar odată înainte de a muri să am și eu o pereche de pantofi. Orice pantofi!”

Nu spun asta pentru a ne face să ne simțim vinovați. Mai degrabă aș dori să ne trezim la realitatea că suntem datori. Noi suntem cei mai bogați, cei mai puternici,

prosperi, educați, curați și sănătoși oameni de pe glob. Câteodată suntem și cei mai egoiști, auto-centrați și nerecunoscători oameni de pe glob.

RECUNOȘTIȚA CA MOD DE VIAȚĂ

Orice nerecunoștință este la bază nerecunoștință față de Dumnezeu. El ne binecuvântează cu sănătate, fericire și bucurie de copii, însă noi ne bosumflăm fiindcă nu suntem președintele Americii. Ne rugăm să primim un loc de muncă, dar după ce l-am primit ne plângem de salariu. Sunt oameni, milioane de oameni, care ar da tot ce au pentru un loc de muncă, orice loc de muncă. O femeie se roagă pentru o casă nouă, după care comentează că trebuie să facă curățenie în ea. O femeie necăsătorită se roagă fără încetare să se căsătorească, apoi stă posacă și deprimată, fiindcă mult așteptatul soț nu este soțul perfect.

Rareori suntem noi recunoscători față de Dumnezeu pur și simplu, fără comentarii. Dumnezeu ne dă desert de înghețată cu căpșuni și noi ne plângem că nu are frișcă. Ne dă frișcă, și suspinăm după cireașa din vârful. La un moment dat ar trebui să învingem spiritul de lipitoare și să spunem, “Este *destul*. Sunt satisfăcut. Este mai mult decât merit.”

Recunoștința, la fel ca nerecunoștința, poate deveni un mod de viață sau un obicei de viață. Este bine să începem a percepe situațiile vieții ca oportunități de a-Lăuda pe Dumnezeu. Caracterul nostru trebuie îmbăgățit cu recunoștința.

Leonard Ravenhill povestea despre vizita unui preot la un azil oribil de nebuni în Marea Britanie, demult în ultima parte a secolului al nouăsprezecelea. Pe când intra preotul, un bărbat de la etajul al doilea al clădirii și-a scos capul printre zăbrelele ferestrei și a strigat către vizitatorul de jos, “Ai mulțumit astăzi lui Dumnezeu?”

“I-am mulțumit,” a răspuns acesta.

“Da,” i-a răspuns cel internat, “dar I-ai mulțumit că nu ești nebun?”

Trebuie să fim specifici cu Dumnezeu. În loc să te plângi de ploaie, mulțumește-I că ai viață. În loc să te plângi de soțul tău, mulțumește-I că nu ești singură. În loc să te plângi că trebuie să te îmbraci cu bluza aceasta sau aceea, mulțumește lui Dumnezeu că ai o bluză. Recunoștința este un mod de viață care se învață. Este o mână deschisă în loc de un pumn strâns. Este a spune, *Al tău* în loc de a spune *Al meu*. Este duhul lui Isus în loc de duhul lumii.

Caracterul nu se formează doar prin urmarea strictă, deși cu ciudă, a unor reguli. El se învață cel mai bine prin celebrarea bucuriei harului lui Dumnezeu. Caracterul trăit sau provăduit prin metoda regulilor, distruge bucuria. Celebrarea dezvoltării caracterului nu este o slujbă grea și apăsătoare, nici nu este biciul în mâna unui supraveghetor. În slujirea lui Dumnezeu există bucurie și împlinire; El ne-a dat mai mult decât am putea să-I plătim înapoi vreodată. Caracterul de a trăi sărbătoarea recunoștinței este cheia înțelegerii fericirii.

Un rajah puternic în India de demult avea un grădinar care suferea de boala deja cronică a hoției. Nobilul i-a trecut cu vederea multe, timp de mulți ani, fiindcă grădinarul nu fura niciodată lucruri foarte importante. În cele din urmă, totuși, omul nostru a furat una din nestematele coroanei. După ce a sustras rubinul neprețuit din coroana regală, grădinarul ticălos a vrut să fugă la lăsarea seriei călare pe un cal furat din grajd. Prin întuneric, călărind sălbatic calul nobilului spre

ieșirea din curțile castelului, a trecut vijelios peste un copil al stăpânului său și l-a ucis.

După câteva zile, soldații rajahului l-au prins pe hoțul ucigaș și l-au târât în fața rajahului. În timp ce sabia lungă a călăului era pregătită deasupra lui, hoțul plin de căință a început să strige, “Te rog, stăpâne atotputernic, ai milă de mine. Nu mă ucide. Dacă nu pentru mine, măcar pentru soția și copiii mei, te rog, nu mă ucide.”

Marele și îndurătorul rajah l-a iertat. L-a iertat nu doar pentru furt, ci și pentruuciderea fiului său. La urmă de tot, l-a repus și în slujba de grădinar. Cu toate acestea peste vreo trei luni grădinarul a ajuns din nou în fața rajahului. Furase o cană aproape fără valoare din bucătărie.

Marele rajah a spus, “Aduceți călăul și tăiați-i capul. Să fie executat aici în fața mea.”

Grădinarul n-a mai îndrăznit să-și ceară viața de la stăpân. În schimb i-a spus, “Merit să mor... Dar nu înțeleg. M-ai iertat pentru moartea fiului tău, iar acum mă execuți pentru furtul unei căni mizerabile din bucătărie?”

Rajahul i-a răspuns, “Nu, tu nu înțelegi. Nu te execut pentru furtul unei căni. Te execut pentru păcatul nrecunoștinței.”

Caracterul—adevăratul caracter, viața de virtute și putere—este o sărbătorire plină de bucurie, triumfătoare, a harului lui Dumnezeu. Recunoștința și mulțumirea sunt răspunsurile adevăratului caracter în fața duhului de nemulțumire și lipsă de bucurie ale veacului în care trăim. Vocea lumii este vocea lipitorii care strigă, “Mai mult, mai mult, mai mult.” Caracterul, caracterul evlavios, privește la Hristosul însângerat care moare pe cruce, și recunoaște cu umilință, “Este mai mult decât merit eu. El *este* de ajuns pentru mine.”

NOTE

CAPITOLUL 1 CARACTERUL: ARTA GRAVURII

¹ Karl Menninger, *Whatever Became of Sin?* [*Ce s-a ales de păcat?*] (New York: Hawthorn Books Inc., 1973).

CAPITOLUL 2 CURAJUL: CARACTERUL ÎN CRIZĂ

¹ "U.S. soldiers rescue wounded woman on bridge" [Soldații americani au salvat o femeie rănită pe un pod], articol luat de pe Internet la 19 iunie 2003 de la adresa www.fananews.com/kuwait/2003/Apr/01/17471002.htm.

² Mark Armstrong, "Maher Causes 'Cowardly' Flap," *E! Online News*, luat de pe Internet la 19 iunie 2003 de la adresa <http://earthlink.eonline.com/News/Items/0,11,8852,00.html>.

³ Bruce Olson, *Bruchko* (Lake Mary, FL: Charisma House, 1999).

CAPITOLUL 3 LOIALITATEA: CARACTERUL ÎN COMUNITATE

¹ "Chronology of Sam Houstons's Life" [Cronologia vieții lui Sam Houston], Muzeul Memorial Sam Huston, Universitatea de Stat Sam Houston. Luată de pe Internet la 3 iulie 2003 de la adresa www.shsu.edu/~sмм_www/History.

CAPITOLUL 4 HĂRNICIA: CARACTERUL ÎN ACȚIUNE

¹ "George Washington Carver," *Almanahul Afro-American*, ediția a 7-a (Gale, 1997). Luat de pe Internet la 20 iunie 2003 de la adresa www.galegroup.com/free_resources/bhm/bio/carver_g.htm.

² A. W. Tozer, *The Pursuit of God* [*Căutarea după Dumnezeu*] (Harrisburg, PA.: Christian Publications, 1948).

CAPITOLUL 5 MODESTIA: CARACTERUL ÎN SIMPLITATE

¹ Observații personale ale autorului și cercetarea personală făcută în legătură cu James Blanchard.

CAPITOLUL 6 FRUGALITATEA: CARACTER ȘI PROSPERITATE

¹ "Biografia Oseolei McCarty," din proiectul "Scriitorii și Muzicienii din Mississippi" la Liceul Starkville. Luat de pe Internet la 21 iunie 2003 de la adresa www.shs.starkville.k12.ms.us/mswm/MSWritersAndMusicians/writers/OMcCarty.html. "McCarty Featured in National Magazine." *USM News*, din 9 octombrie 2001. Luat de pe Internet la 21 iunie 2003 de la adresa www.pr.usm.edu/prnews/oct01/OMWORT.HTM.

² Richard Foster, *Banii, Sexul și Puterea* (San Francisco: Harper and Row, 1985).

³ John Wesley, "Folosirea banilor," în *Colecția lucrărilor lui John Wesley* (Chicago: Baker House, n.d.).

⁴ Foster, *Banii, Sexul și Puterea*.

CAPITOLUL 7 ONESTITATEA: CARACTER ȘI ADEVĂR

¹ "Wings of Valor[Aripi de valoare]—Curtea Marțială a lui Billy Mitchell." Luată de pe Internet la 21 iunie 2003, la adresa www.home-ofheroes.com/womgs/part1/6_survival.html.

CAPITOLUL 8

BLÂNDEȚEA: CARACTER ȘI PUTERE

¹ “Al doilea discurs inaugural al lui Abraham Lincoln, Sâmbătă, 4 Martie 1865,” Proiectul Avalon al Școlii de Drept Yale. Luat de pe Internet la 22 iunie 2003, de la adresa www.yale.edu/lawweb/avalon/presiden/inaug/lincoln2.htm

² Alan Jay Lerner și Frederick Loewe, *Camelot* (New York: Randim House, 1961).

CAPITOLUL 9

REVERENȚA: CARACTER ȘI LUCRURI SACRE

¹ “Închis duminica. Este o parte din rețetele Chick-fil-A,” “Suntem aici pentru a sluji. Și fără sandviciuri” și “Realitatea la noi,” din situl Chick-fil-A. Luată de pe Internet la 24 iunie 2003, de la adresa www.chick-fil-a.com.

² “Credința mea eu o zidesc” de Edward Mote. Domeniu public.

CAPITOLUL 10

RECUNOȘȚINȚA: CARACTER ÎN SĂRBĂTOARE

¹ Jamie Buckingham, *Fiica Destinului: Kathryn Kuhlman... Istoria vieții ei* (Plainfield, NJ: Logos International, 1976), 112-113.

² William Edmund Barrett, *Crinii Câmpului* (New York: Doubleday, 1962).